

Ο ΦΑΝΟΣ

ΔΥΟ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ. 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΤΗ 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1939) . . . ΔΡΧ. 10.665.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

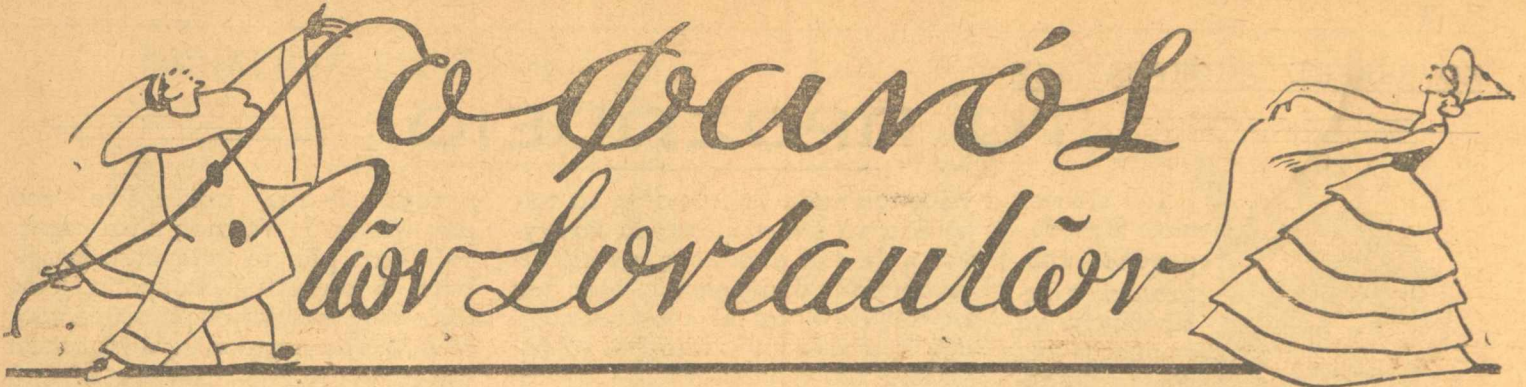
δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς,
ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας
εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ
λογαριασμὸν τρίτων,

παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεω-
γράφων, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιριῶν,

δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα
παντὸς εἴδους,

ἐκμισθοῖ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων
καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

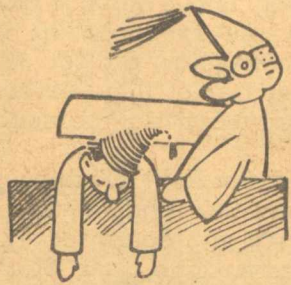

Αποκρηάτικα

Τοῦ κ. Δημ. Καμπούρογλου

Στὴν παληὰ Ἀθήνα

Οἱ μασκαράδες ἐλέγοντο τότε εἰδωλα. Ὑπῆρχε δὲ καὶ κακόλογον ρυθμικὸν προσφώνημα τῶν παιδιῶν, ὑποδεχομένων τὰ εἰδωλα: «εἰδωλο κατσεῖδωλο... τὴ μουσοῦνα σου καὶ τὴν πρόβια γούνα σου».

Τὰ κυρίως εἰδωλα ἦσαν ἀπ' αἰῶνων, ὡς φαίνεται, ἐμφανιζόμενα ἀμετάβλητα: ὁ τ α ρ α μ α τ ᾶ ς καὶ οἱ ξ ο α ν ᾶ δ ε ς.

Καὶ ἐνεφανίζετο μὲν, κατὰ τοὺς τελευταίους, ἰδίως χρόνους τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, καὶ ὁ ἀηδέστατος ἄ ρ κ ο υ δ ᾶ ν θ ρ ω π ο ς, ἀλλὰ δὲν ἤξιοτο ἐξαιρετικῆς προσοχῆς. Ἐπίσης ἀνεφαίνετο καὶ ἡ χ ᾶ σ κ α. Αὐτὴ ἐπέζησε, μετονομασθεῖσα ψαρᾶς. Ὑπῆρχε δὲ ἡ ἐξῆς διαφορά: τῶρα ὁ κρατῶν τὸ ψαρευτικὸν καλάμι, εἰς τὴν ἄκρη τοῦ νήματός του ἔχει, ὡς δόλωμα, ἓνα σῦκο, ἐνῶ ὁ χᾶσκα εἶχε ἓνα ξεφλουδισμένο αὐγό. Τῶν δὲ τ α ρ α μ ᾶ τ ω ν καὶ τῶν ξ ο ᾶ ν ω ν ἡ σκηνοθεσία ἦτον ἡ ἐξῆς:

Ἐνας κουρελῆς, φορῶν δορὰν ζώου καὶ κρατῶν μιά σκούπα μὲ τὸ σκουπόξυλό της, ἔτρεχε σὰν μαινόμενος μέσα ἀπ' τὰ στενοσόκακα, τὰ σοκάκια, καὶ τίς ρούγες, ἀκολουθούμενος ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά τῆς πόλεως, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν πιάσουν. Τελευταῖον διήρχετο βάδην τῶρα καὶ ἀπὸ τὴν π λ α τ ῆ α ρ ο ῦ γ α τοῦ Ἀλικόκκου, τὴν ἀκμαίαν δηλαδὴ κατὰ τὴν φραγκοκρατίαν συνοικίαν τῶν Κόκκων καὶ τῶν Κάλκων. (Τῶν πρώτων περιεσώθησαν ἐπιγραφικὰ χαράγματα, ἐπισημότερος δὲ τοῦ γένους τοῦ ὑπῆρξεν ὁ Φραγκίσκος, εὐτυχῆσας ν' ἀσχοληθῆ περὶ αὐτοῦ ὁ Σοφοκλῆς Οἰκονόμου. Τῶν δὲ ἐθνομαρτύρων καὶ ὁμολογητῶν Κάλκων, ἐκ Μιλάνου ἀπ' αἰῶνων ὀρμωμένων, ἡ οἰκογένεια διεκλαδίσθη καὶ μεταξύ τῶν ἀρχοντικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Τόπου).

Τὰ ταράματα τῶρα δροσίζονται εἰς τὴν περίφημη θρύση τοῦ Ἀλικόκκου. Ἀλίμονο! Σ' αὐτὴν κάποτε ἓνας ἐρωτόπληκτος εἶδε τὴν πέρδικα μὲ τὴν χρυσοῦ φτεροῦγα ποὺ πήγαινε μὲ τὸ σταμνὶ τῆς νὰ γιομίση καὶ ἄστραψαν τὰ μάτια τοῦ ἀπὸ τὴν λευκότητα τῶν ἀστραγάλων τῆς, καὶ τότε τραγουδῆσε:

«Στοῦ Ἀλικόκκου τὸ μαχαλᾶ καὶ (τὴν πλατέα ρούγα ἐφάνηκε μιά πέρδικα μὲ τὴ χρυσοῦ φτεροῦγα. Ἄσπρο ποδάρι ποῦδα γὼ στοῦ Ἀλικόκκου τὴ θρύση, καὶ θερμασία μ' ἔπιασε ὥστε ποῦ (νὰ γιομίση».

Τῶρα, ἂν φαντασθοῦμε τὸν ταράματᾶν περιβεβλημένον δορὰν τράγου καὶ ἀντὶ σκούπας συνήθους κρατοῦντα τὴν φτιαγμένην ἀπὸ νάρθηκα, δηλαδὴ νεροκάλαμα, ἡ Διονυσιακὴ προσέγγις μὲ τὴν ἀρχαιότητα εἶναι πλήρης.

Τὰ δὲ ξ ὀ α ν α ἦσαν ξύλινα ὁμοιώματα, ἀνθρωποτεράτων, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν εἰδικοὶ κατασκευασταί. Ἦτο δὲ τόσον θαθιάριζωμένον τὸ Ἀποκρηάτικον αὐτὸ ἔθιμον, ὥστε καὶ διαρκούντος τοῦ Ἀγῶνος, ὅταν κατὰ τὸ ἔτος 1824 πρὸς τὴν λήξιν του, οἱ Ἀθηναῖοι ἐπίστεψαν ὅτι ἀνέτειλεν ἡ ἐλευθερία, μετεκλήθη ὁ γέροντες λεπτοεργὸς Τρικαλιώτης, διαμένων τότε εἰς τὴν Κούλουρη, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ξοάνων. Ἠκούσθη δὲ καὶ πάλιν ἡ φωνὴ τῶν παιδιῶν, «τρέξτε φανήκανε τὰ ξοάνα!».

Κάποτε εἶχαν συγκεντρωθῆ στὰς Ἀθήνας πολλοὶ Περιηγηταί. Ἡ Ἀποκρηὰ ἐπλησίαζε, καὶ τότε ἀπὸ τὸν διερμηνέα των, εὐφύεστατον συνήθως ἀνθρωπον, ἐζήτησαν πληροφορίας, πῶς διασκεδάζουν κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς οἱ Ἕλληνες κάτοικοι, καὶ ἂν μασκαρεύονται. Ἐπληροφορήθησαν δὲ ὅτι δὲν μασκαρεύονται, περιοριζόμενοι νὰ γελοῦν μὲ τὰ τελούμενα εἰς τοὺς δρόμους καὶ νὰ διασκεδάζουν εἰς τὰ σπίτια των, μὲ τὸν κύκλον τῶν συγ-

γενῶν καὶ τῶν φίλων των, νὰ χορεύουν δὲ κι' ὅλας, μὲ ἀμετάπτωτον εὐθυμίαν τῆς ἀκαμποῦς ψυχῆς των, παρὰ τὰ ἐκάστοτε δεινά. Ἐπῆραν τότε οἱ Περιηγηταὶ σημειώσιν καὶ τοῦ εἶδους τῶν χορῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν τραγουδιῶν. Βεβαίως δὲν θὰ ἔλειπεν οὔτε τὸ προτρεπτικὸν τῆς Φροσυνούλας, ἀπ' τὴ μάνα τῆς, νὰ παντρευτῆ, γιὰ νὰ βγῆ κι' αὐτὴ ἀπ' τὴν ἐννοια, οὔτε καὶ τὸ εἰρωνικὸ τῆς γάτας των «ποῦχει τὰ μάτια γαλανὰ καὶ τὴν οὐρὰ μακρῆα».

—Τότε θὰ μασκαρευτοῦμε ἐμεῖς! εἶπαν οἱ ξένοι.

Περιεσώθη δὲ καὶ ἡ σειρὰ τῶν ἐπισκέψεων των ἐν πλήρει μασκαρῶσύνῃ: εἰς τὸν Βοεθόδα, τὸν Δισδάρην, τὸν Μουφτῆν, τὸν Ἀθῶν τοῦ Λυσικρατείου, τὸν Μητροπολίτην καὶ τοὺς Δημογέροντας τοῦ χρόνου ἐκείνου, καὶ τέλος εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Προξένου Φωβέλ ποῦ τᾶκαμαν θάλασσα, μὴ λαθόντες ὑπ' ὄψιν οὔτε τὴν φιλαργυρίαν του, οὔτε καὶ τὸ Μουσεῖον του, ποῦ χοροπηδοῦσαν τὰ διάφορα ἀγαλμάτια σὰν νὰ προσπαθοῦσαν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰ ὄργια τῶν ξένων.

Ἡ Βασιλεία τοῦ Ὄθωνος μᾶς ἔφερε τὸ γ α ῖ τ α ν ᾶ κ ι καὶ τὰ ρ ὀ π α λ α.

Ἡ Ἡπειρωτικὴ ὁμως ἰδιοφυῖα κάποιου ψωμᾶ τὴν δημοφιλεῖ Γ κ α μ ἡ λ α.

Καὶ ἄκουσα κάποτε τὴν ἐξῆς ἀφήγησιν γιὰ μιά γρηὰ τοῦ Ριζόκαστρου:

«Ἡ κερά - Πιστήμη καθότανε στὸ κατῶφλι τῆς ἀνακούρκουδα, νὰ κἀνη χάζι τὴ γκαμήλα. Ὄταν ἄξαφνα αὐτὴ κάνει μιά χἀπ! καὶ μὲ τὰ δόντια τῆς τῆς ἀρπάζει τὸ μαντῆλι τοῦ κεφαλιοῦ της».

Σηκώνεται ἔξαλλος ἡ γρηὰ καὶ τρέχει μὲ ἀνοιχτές τίς ἀγκάλες φωνάζοντας:

— Βῆ! τρομάρα γέμου! Ἐνὲ ἄστερδε, δὸς μου λίγωρα τὸ τσεφαλογιοῦρί μου, γιὰτὶ σὲ σουχαίνωμαι. Τί μοῦ κάνεις τὴ γκαμήλα: Σὲ γνώρικα. Εἶσαι ὁ Ἀργύρης ὁ φούρναρης.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΕΙΟ

Τὴν εἶδατε πίσω ἀπὸ τὸ μεγάλο κρύσταλλο τῆς προθήκης, νὰ σὴ μειώνη τὴν ἀρχὴ τοῦ καρναβαλιῦ;

Τὶ ἐφέρευσίς!

«Ὅταν ὁ Θεός, ὁ πανάρχαιος πατέρας τοῦ θεάτρου, τὴν μετέφερε ἀπὸ τὶς μούμιες τῶν Φαραῶν στὴν τότε πρωτόγονη σκηνή, μπορεῖ ν' ἀνοίγει δρόμο θαυμάσιο γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς τραγωδίας, ἀλλὰ ἐγκαινίαζε τὴν τρομερὴ συνήθεια νὰ κατασκευάζη ὁ ἄνθρωπος, πάνω στὸ πρόσωπο πού τοῦδωσε ὁ Ὑψιστος, ἕνα δεύτερο, κατὰ τὴ φαντασία του. Εἶναι πολὺ περιέργη, πάντως βαθύτατα ἐκφραστική, ἡ ἀνάγκη αὐτῆ τῆς μεταβολῆς προσωπικότητος νὰ ἐκδηλώνεται μὲ τὸ σύμβολο τῆς μάσκας. Καὶ πολὺ πρὶν ἀπ' αὐτὴ ἄλλαζαν οἱ ἄνθρωποι τὸ πρόσωπό τους μὲ διάφορες οὐσίες ἢ τῶκρυσαν πίσω ἀπὸ φύλλα. Ἡ μάσκα ὅμως ἔλυσε ὀριστικὰ τὸ πρόβλημα. Αὐτὴ ἔσπασε τὰ ἐξωτερικά δεσμὰ τοῦ ἀτόμου καὶ τὸ παρέδωσε στὰ καπρίτσια τῆς φαντασίας του. Ἀλλὰ ποιά κατεύθυνσι πῆραν; Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικό: Ἡ μάσκα ὑπηρετεῖ ἀνέκαθεν τὴν κακία. Ὁ ἄνθρωπος προσωπιδιοφορεῖ γιὰ νὰ παραδοθῇ στὰ πάθη του ἢ γιὰ ν' ἀδειάσῃ τὴ

χολή του κατὰ τοῦ πλησίον, νὰ τοῦ πῆ ὅλα τὰ ἐλαττώματα, νὰ καταγγεῖλῃ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, μὲ τὴν ἀνανδρία τῆς ἀτιμωρησίας, ὅλες του τὶς πληγές ἢ καὶ νὰ τὸν κακοποιήσῃ. Ἡ μάσκα εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ ἐγκλήματος.

Σὲ μιὰ βιτρίνα, στὸ νεοσύστατο ἐγκληματολογικὸ μας μουσεῖο, θὰ ἴδῃτε δύο κόκκινες μάσκες —τῆς Κούλας Χριστοφιλέα καὶ τοῦ ἀδελφοῦ της, πού τὶς φοροῦσαν ὅταν λήστευαν τοὺς σωφῆρ.

Ἡ χρῆσις τῆς μάσκας δὲν ἀλλάζει καὶ πάρα πολὺ στὸ σύγχρονο καρναβάλι. Ἄν δὲν ἀνανεώνη τὰ «μπακανάλια» καὶ τὰ «σατουρνάλια» τῶν Ρωμαίων, προσεγγίζει ὁμοίως τοὺς συγχρόνους πρὸς τὰ «ἐξ ἀμάξης», τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Λύνει τὴ γλῶσσα τῆς κακίας, πίσω ἀπὸ τὴν ἀσφάλεια τῆς ἀνωθυμίας. Κάθε μασκαράς εἶναι κι' ἀπὸ μιὰ περιφερομένη, ζωντανή, ἀνώθυμη ἐπιστολή, κι' ἀπευθύνεται σὲ διάφορους ἀνύποπτους χριστιανούς.

— Ἄδικα στέλνεις λουλούδια ὁδὸς δεῖνα ἀριθμὸς τάδε!

Αὐτὰ τὰ «πειράγματα» εἶναι ἀπὸ τ' ἀθωότερα. Θ' ἀκούσετε νὰ παρελαύνουν, μέσα σ' αὐτὰ, τὰ οἰκογενειακά τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου, χρωματισμένα μὲ τὴν πιὸ φρικτὴ κακεντρέχεια. Εὐτυχῶς, πού ἡ μάσκα βρίσκεται σήμερα στὴν παρακμὴ της. Εἰς τί χρειάζεται πιά; Τὸ δεύτερο πρόσωπο πού κατα-

σκευάζει ἐπάνω στὸ πρῶτο πού μᾶς ἔδωσε ὁ Ὑψιστος εἶναι περιττό: Γιὰ τὴν μᾶς τὸ σκαρώνει, ἐνωρίτατα, ἡ κοινωνικὴ ὑποκρισία. Ποιὸς ἀπὸ τοὺς σημερινούς ἄνθρώπους εἶναι, πραγματικά, τὸ πρόσωπο πούχει φιλοτεχνήσει, σιγά - σιγά, ἡ κοινωνικὴ του ζωὴ; Αὐτὸ εἶναι μιὰ μάσκα, πού τὴ φορεῖ τὸ ἄτομο γιὰ νὰ κρύβῃ τὸν πραγματικὸ ἑαυτό του. Δὲν ὑπάρχει οὐτ' ἕνας σύγχρονος ἄνθρωπος πού νὰ μὴν εἶναι ἄλλος ἀπ' αὐτὸν πού φαίνεται. Ὅλοι φοροῦν τὴ μάσκα τῆς μορφῆς τους γιὰ τοὺς ἴδιους λόγους πού φοροῦμε καὶ τὴν ἀποκρηάτικη: Ν' ἀπατοῦν τὸν πλησίον, νὰ τὸν κακολογοῦν γιὰ ὅ,τι οἱ ἴδιοι κάνουν, καὶ νὰ τὸν ληστεύουν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς:

— Ἄγιος ἄνθρωπος! Θ' ἀκούετε νὰ σᾶς λένε γιὰ κάποιον πού μὲ τὴν ὑποκριτικὴ τῆς ὁσιότητος ἔχει φάει τὸ καταπέτασμα, εἰς βάρος τῶν ὁμοίων του.

Τὰ ἴδια θ' ἀκούσετε γιὰ ὄλους, ὅσοι ὀργιάζουν ἐν κρυπῶ καὶ παραθύστῳ, ἀλλὰ περιφέρουν στὸν κόσμον μιὰ μάσκα σεμνότητος. Ἀλλὰ τότε —θὰ μ' ἐρωτήσετε— τί χρειάζεται ἡ μάσκα τῆς ἀποκρηᾶς; Ἀπληστία, φίλοι μου! Δὲν μᾶς φθάνει μιὰ: Βάζουμε καὶ μιὰ δεύτερη, γιὰ ν' ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὴν πρώτη ἢ καὶ γιὰ νὰ ταμπουριθοῦμε καλλίτερα!

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΔΥΟ ΜΑΣΚΕΣ

Ντυμένοι μασκαράδες εὐρεθήκανε
Σ' ἕνα χορὸ Ἀποκρηᾶς κι' ἐγνωρίσθηκανε
Χωρὶς νὰ θγάλλουνε τὶς μάσκες, κι' εἶχαν μείνει
Ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλονε κρυφτός
Οὔτε ποιὸς εἶν' αὐτὸς ἤξερε/ ἐκείνη
Οὔτε ποιά εἶν' αὐτὴ ἤξερε αὐτός.

Μ' εὐγένεια μιλήσαν κι' ἐκυλίσθηκαν
Λόγια μεταξωτὰ μέσα στὴ σάλα
Εἶπαν πὼς εἶναι εὐτυχεῖς πού ἐγνωρίσθησαν
«Εἶσθε σαρμάντ» «Πολὺ ζαντί» «μερσί» καὶ ἄλλα,

Τοῦ εἶπε ἐκείνη πὼς πολὺ τὴν συγκινεῖ
Ὁ τρόπος πού χορεύει καὶ μιλάει
Κι' αὐτὸς τῆς εἶπε ὅτι ἔχει μιὰ φωνή
Πού σὰν οὐράνια μελωδία τὸν μεθάει.

Τέλος ἀπεφασίσθη καὶ πρωτῆτερα
Ἀπὸ ἕνα θάλλε νὰ γνωρισθοῦν καλλίτερα
Τὴν προσωπίδα ἔβγάλλανε... Τί φιάσκες!
Βρεθήκανε καὶ πάλι μὲ δυὸ μάσκες!...

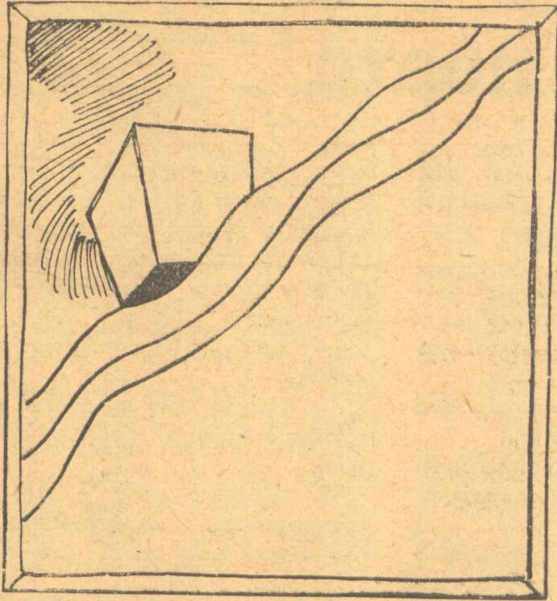
Κι' ἐνῶ ἡ γνωριμία εἶχε γίνει
Κι' ὁ ἔρωσ πιά δὲν ἦτανε κρυφτός
Οὔτε ποιὸς εἶν' αὐτὸς ἔμαθε ἐκείνη!...
Οὔτε ποιά εἶν' αὐτὴ ἔμαθε αὐτός!...

ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΝΤΟΜΙΝΟ

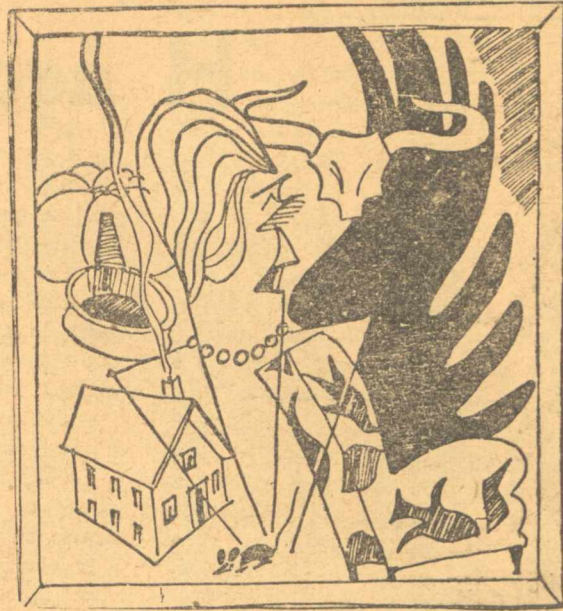

ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

ΑΦΗΡΗΜΕΝΑ ΕΡΓΑ

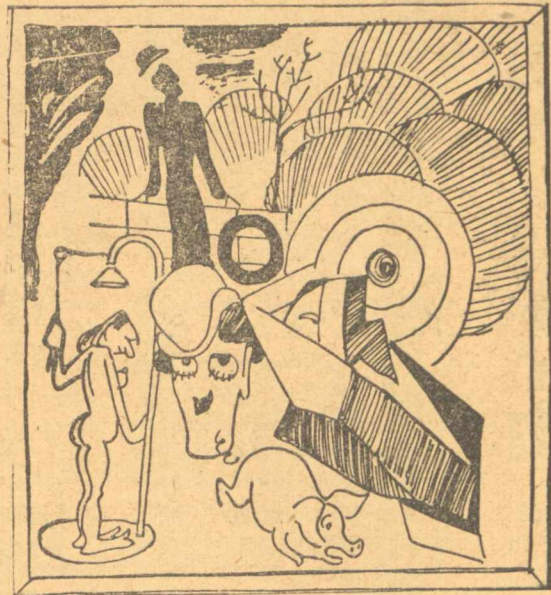
ΠΡΩΤΟ ΜΟΥΧΡΩΜΑ

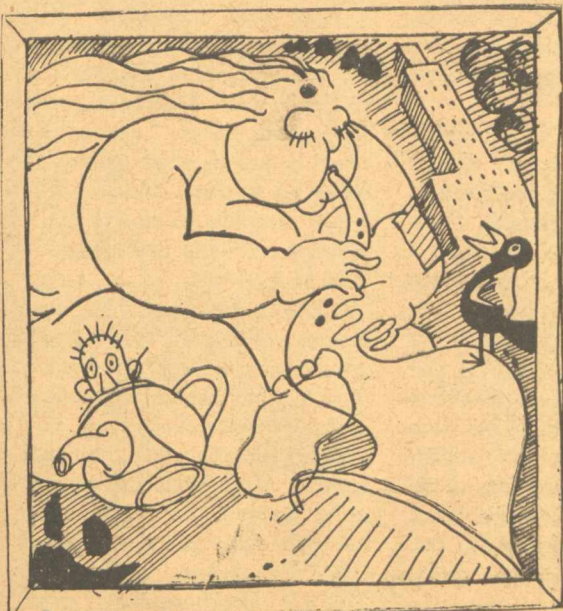
ΤΟ ΠΙΝΑΚΙ

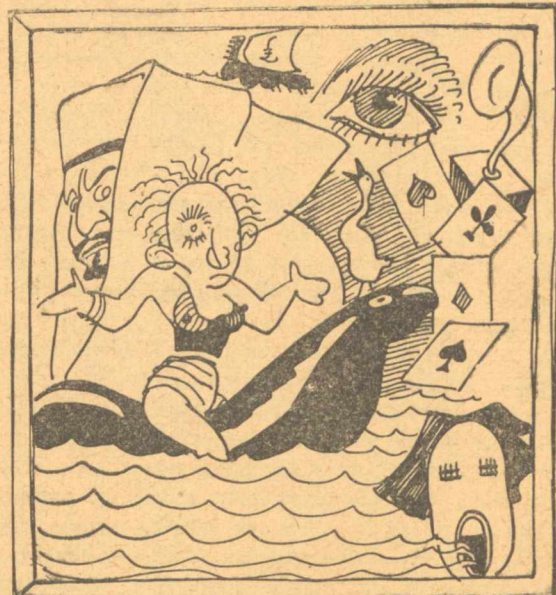
Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΕΞΟΡΙΣΤΟΣ ΕΙΣ
ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΕΛΕΝΗΝ

ΕΚΣΤΑΣΗ

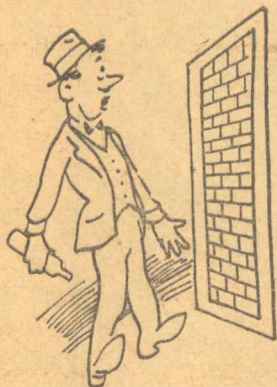
ΣΟΡΠΡΑΙΖ ΠΑΡΤΥ

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΟΥ ΤΡΑΦΑΛΓΚΑΡ

‘Η άφαντη πόρτα

— Μά ν-
τσια πού
θ' άφήση με-
μόρια! φώ-
ναξε κατεν-
θουσιασμένος
ο Κέκος ο
Λαγάτορας
(και σή
γλώσσα του
μά ν τ σ ι α
έλεγε τή φάρ-
σα).

— Μωρέ,
μπράβο, Μίμη! φώναξε με τον ίδιο ένθρου-
σιασμό κι' ο Μπάμπης ο Μπαρζός' καλά
τή σοφίστηκες!

‘Ο Μίμης ο Δαργόνας καμάρωνε.

— Μά για συλλογισθήτε, είπε' νά γυ-
ρίση τή νύχτα στο σπίτι του και νά μήν
εύρη πόρτα για νά μπή! ‘Αφαντη ή πόρ-
τα. του σπιτιού του! Νάξερα πώς θά τοῦ
φανή και τί θά κάμη στο μεθύσι του;

‘Αλήθεια, ήταν ή καλύτερη φάρσα άπ'
δες είχε σοφιστή ως τότε ή μουρλοπαρέα
εκείνη — οί τρεις Ζακυνθιοί φίλοι, τά
ζιζάνια, οί «ξεκληρίες», πού δέν ζούσαν
παρά για νά κάνουν φάρσες, μά ν-
τ σ ι ε ς, και προπάντων του Γερολυ-
μάκη του Μπαλωμένου, πού ήταν τό
συχνότερο θύμα τους.

Νά τό σπίτι του, εκεί — αντίκρυ στο
μαγαζί του Κόπιτου — ένα όπλοπωλείο
πού ή μουρλοπαρέα τό είχε κάνει λημέρι-
της, γιατί κι' ο Κόπιτος φοφούσε για τέ-
τοια—. ‘Ηταν ένα σπίτι μικρό, ανάμε-
σα σε δυο μεγαλύτερα, με δυο μόνο παρά-
θυρα στη φάτσα, και με μιá πόρτα στενή
και χαμηλή. Τί εύκολα πού θά χτιζόταν!
Θάφταναν λίγα τούβλα και λίγος πηλός.
Κι' ο δρόμος όχι τόσο περαστικός, κι' ή
γειτονιά ήσυχη, νοικοκυρίστικη, πού τό
βράδυ μαζευόταν από τις δέκα. Μόνο ο
Γερολυμάκης ο Μπαλωμένος ήταν ξενύ-
χτης. Κουτσόπινε και φλυαρούσε σε μιá
ταβέρνα του ‘Αμμου ως τά μεσάνυχτα,
ως τή μία. Κι' ήταν νύχτα θαθεία για
τή γειτονιά του, όταν, λιγώτερο ή περισ-
σότερο μεθυσμένος, ξεκινούσε για τό σπι-
τι του. ‘Ανοιγε με κλειδί, χωρίς νά ξυ-
πνήση τήν κυρά - Κεθή, τήν αδερφή του.
(‘Ηταν χήρα, κι' άλλον άπ' αυτήν δέν
είχε στο σπίτι ο Γερολυμάκης, τό γερον-
τοπαλλήκαρο). Κι' έπεφτε νά κοιμηθή,
καμμιá φορά μισογδυμένος.

‘Ολ' αυτά ή μουρλοπαρέα τά ήξερε.
Και πήρε τά μέτρα της καλά για νά πε-
τύχη ή μά ν τ σ ι α πού θάφινε με-
μόρια. ‘Εκεί κοντά χτιζόταν ένα σπίτι.
Είπαν τό σχέδιό τους στην εργολάδο, πού
γέλασε πολύ, και τόν παρακάλεσαν νά
τούς δανείση, με τό άζημίωτο, τά τούβλα,
τόν πηλό και τόν ασδέστη πού χρειά-
ζονταν, καθώς κι' ένα χτίστη. Συμφωνή-
θηκαν και προετοιμάσθηκαν τά πάντα.
Και τό φθινοπωριάτικο εκείνο βράδυ —
έκανε και λίγο κρύο, πού θ' ανάγκαζε τή

γειτονιά νά μαζευτή νωρίτερα — οί τρεις
φίλοι, κρυμμένοι στο μαγαζί του Κόπιτου,
παραμόνευαν από τή μισόκλειστη π α -
ρ ε θ ύ ρ α.

Και νά, κατά τις έννιά, ο κύρ - Γερο-
λυμάκης, άφού δείπνησε με τήν αδερφή
του, — μπρόκολα και μαρίδες — ξεκίνησε
για τήν ταβέρνα.

— Νά μήν άργήσης! τοῦ φώναξε από
τό κεφαλόσκαλο ή κυρά - Κεθή.

— ‘Εγγοια σου, τής άποκρίθηκε άνοι-
γοντας τή πόρτα ο κύρ - Γερολυμάκης.
‘Απόψε θά γυρίσω νωρίς.

‘Ο σύντομος αυτός διάλογος άκουγόταν
κάθε βράδυ' αλλά κάθε βράδυ ο κύρ - Γε-
ρολυμάκης έγύριζε άργά. ‘Ηταν ένας άν-
θρωπάκος με κωμικό μούτρο — μεγάλη
κόκκινη μύτη, γκριζα μπαρμπετόνια, μι-
κρά γυαλιστερά μάτια και μιá μαύρη
κρεατοελιά στο μάγουλο — και φορούσε
μπλέ πλατό πανταλόνι, μαύρη γ ι α -
κ ε τ ό ν α και, ριχμένον άπλωσ στους
ώμων του, ένα γκριζο γ α μ π ά (μαν-
δύα) μακρύ ως τά πόδια του. Τά πυκνά
και μαύρα ακόμα μαλλιά του τά μισοσκέ-
παζε ένα μαύρο βελουδένιο σ κ α ν τ α -
λ έ τ ο (σκωτσέζικος σκούφος, συνηθι-
σμένος εκείνο τόν καιρό στη Ζάκυνθο)
και κρατούσε, κρεμασμένη στο μπράτσο
του, μιá μαγκουρίτσα από ξύλο έλιás.
‘Όταν πήγαινε στην ταβέρνα, περπατού-
σε γοργά σά νά τόν κυνηγούσαν' άπεναν-
τίας, όταν γύριζε, μόλις έσεργε τά πόδια
του..

— ‘Ε, και νάξερες τί σε περιμένει ά-
πόψε! είπαν καθώς τόν είδαν οί μ α ν -
τ σ ι α δ ό ρ ο ι.

Και μόλις εκείνος έστριψε τό καντούνι
για νά βγή στον ‘Αμμο, πετάχτηκαν. Μα-
ζί τους κι' ο Κόπιτος.

Πήγαν στο γιαπί νά βρουν τό χτίστη
πού τους περίμενε. ‘Αρχισαν άμέσως νά
κουδαλουν τά ύλικά απέξω άπ' τό σπίτι
του Γερολυμάκη. Οί λιγοστοί διαβάτες δέν
παραξενεύονταν βέβαια, ούτε ρωτούσαν.
‘Όσ τόσο εκείνοι περίμεναν ακόμα νά γίνη
ήσυχία. Και τότε έβαλαν χέρι στην κλει-
στή πόρτα.

Τό κατόφλι της, πού δέν έξείχε καθό-
λου στο δρόμο, είχε άκριβώς τό πλάτος
ένός τούβλου. Και τό μάκρος του ήταν ά-
κριβώς πέντε τούβλα στη γραμμή. Ούτε
τόσο - δά δέν έμενε άδειο. ‘Αρχισαν νά
τοποθετούν τά τούβλα και ν' άπλώνουν
πάνω τους τόν πηλό με τό μυστήρι, όσο
πιό γρήγορα κι' άθρόυθα μπορούσαν. Σ'
ένα τραπέζι, πού τό έβγαλαν από τό μα-
γαζί, ανέθηκε ο χτίστης για νά τοποθετή-
ση και τά τελευταία τούβλα ως τό άνώ-
φλι. ‘Ολ' ή δυσκολία ήταν νά στρωθή
μπροστά ο πηλός για νά γίνη ένα με τόν
τοιχο. ‘Αλλά τό μυστήρι δούλεψε καλά.
‘Επειτα άρχισε νά δουλεύη ή βούρτσα.
Στόν ασδέστη έρριξαν και χώμα, ακόμα
και λιγάκι φούμο, για νά γίνη μαυρειδε-
ρός όπως ήταν κι' ο άλλος τοίχος τής φά-
τσας, παλιός και λερωμένος. Κι' ή έργα-

σία σε μιá ώρα τελείωσε, χωρίς νά πάρη
είδησι κανένας από τήν κοιμισμένη γειτο-
νιά. Μόνο κάποιος από γειτονιά άλλη,
περνώντας, στάθηκε λίγο νά ιδή τί έκα-
ναν οί «χτίστες» τέτοια ώρα, και παρα-
ξενεύτηκε:

— Γιατί, γυιέ μου, χτιζετε τήν πόρτα;
ρώτησε.

— Γιατί δέν είνε καλά έδω, τοῦ άπο-
κρίθηκε ο Μίμης θ' ανοίξουμε πάρα πέρα
άλλη.

Τό πίστεψε ο κουτός - Ζακυνθός κι'
άπομακρύνθηκε ίκανοποιημένος. Γέλια
πού έκαμαν πίσω του οί μ α ν τ σ ι α -
δ ό ρ ο ι!

— Προκαταβολή από εκείνα πού θά
κάμουμε ύστερα, είπε ο Κέκος.

Κι' έμπασαν τό τραπέζι, ο χτίστης
κουβάλησε στο γιαπί τά ύλικά πού πε-
ρίσεψαν και τά σύνεργα — πάστρα ο
δρόμος — κι' εκείνοι κρύφτηκαν πάλι στο
μαγαζί, νά παρακολουθήσουν πρώτα τό
στέγνωμα τοῦ φρέσου τοίχου.

Δέν άργησε με τό ξερό βουραδάκι πού
φυσούσε.

— Περίφημα! φώναξε ο Μίμης. Κα-
θόλου δέν ξεχωρίζει, αλήθεια; Μωρέ, κι'
άπιστος νά γύριζε ο Γερολυμάκης, θάταν
άδύνατο νά καταλάβη πώς τούχτισαν τήν
πόρτα!

Και κάθησαν πίσω από τή μισόκλειστη
π α ρ ε θ ύ ρ α, νά περιμένουν τό θύ-
μα τους.

‘Ολη αυτή τήν ώρα, στην ταβέρνα του
‘Αμμου, ο κύρ - Γερολυμάκης ο Μπαλω-
μένος κουτσόπινε και κουβέντιαζε με δυο-
τρεις μπεκρήδες και ξενύχτηδες σαν κι'
αυτόν. Ούτε ύποψία ούτε προαίσθημα
είχε, κι' ήταν φαιδρός όπως πάντα. ‘Α-
ξαφνα σηκώθηκε και κουκουλώθηκε με
τό γαμπά του.

— ‘Όρα είνε, είπε, πάω. ‘Η αδερφή
μου μου είπε νά μήν άργήσω άπόψε πολύ.

Αυτό ήταν στερεότυπο. Τό έλεγε κάθε
βράδυ, τι ώρα κι' άν θυμώταν νά σηκω-
θή για νά γυρίση στο σπίτι του. ‘Εκείνο
τό βράδυ ήταν δώδεκα περασμένες. ‘Όταν
βγήκε στο δρόμο, ξεκουκουλώθηκε λίγο
γιατί ο καιρός είχε γλυκάνει. Και με
άργό μά σταθερό βήμα — δέν είχε παρα-
πιή — έστριψε τό πρώτο καντούνι πού ά-
πάντησε, κι' από εκεί μπήκε στο καντούνι
του σπιτιού του.

‘Εβαλε τό χέρι στην τσέπη του κι'
έπιασε τό κλειδί του, προχωρώντας μη-
χανικά ως νά ιδή τήν πόρτα του και νά
τήν ανοίξη. ‘Αλλά πόρτα δέν έβλεπε και
προχωρούσε. Χωρίς νά τό καταλάβη,
προσέπεσε τό σπίτι του και μηχανικά
πάντα, έξακολουθούσε νά προχωρή. Κά-
ποτε άνανοήθηκε: τό καντούνι κόντευε
νά τελειώση και τήν πόρτα του δέν τήν
είχε ιδεί ακόμα. Στάθηκε, γύρισε και
κοίταξε. Μπά! νά εκεί - πέρα τό σπιτάκι
του ανάμεσα στα δυο μεγάλα. Τοῦ φάνη-
κε άστείο και χαμογέλασε: «τόσο μεθυ-

σμένος είμαι;...». Και ξεκίνησε προς τα πίσω, περπατώντας λίγο πιο γρήγορα, κι' έχι πια μηχανικά, μά προσέχοντας μη φτάσει πάλι στο σπίτι του και το ξεπεράσει...

Πλησίασε. Νά η πόρτα του Μένεγου, νά η πόρτα του Ναύλερη. Η άλλη ήταν ή δική του. Άλλά... ποῦναι τη; Πόρτα τίποτα! Κοίταξε ψηλά μὴν ἔκανε πάλι κανένα λάθος. "Όχι, ήταν ἀκριβῶς ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπίτι του. Νά τὰ δύο του παράθυρα μὲ τὰ κλειστά παντζούρια... Κάτω ἀπ' τὸ πρῶτο ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ πόρτα. Μά ὁ Γερολυμάκης δὲν ἔβλεπε πρὸς τοῖχο. Πῶς αὐτό; «Μά τόσο μεθυσιμένος εἶμαι;» συλλογίσθηκε. Καὶ στή μεγάλη του ἀμηχανία, δὲν ὄρῃκε ἄλλη λύση, παρὰ νὰ χτυπήσει τὴν πόρτα τοῦ Ναύλερη. Μὴν ἦταν ἡ δική του, καὶ στὸ μεθύσι του τοῦ φαινόταν πῶς ἦταν ἡ διπλανή;

— Ντούκ! ντούκ! ντούκ! ἀντήχησε στή σιγαλιά ὁ μπαταδοῦρος.

Πέρασε κάμποση ὥρα ὡς ν' ἀνοίξει ἀπὸ πάνω ἓνα παράθυρο. Μιά γυναίκα ρώτησε:

— Ποῖος εἶναι;

— Ἐγὼ! ἀνοίξέ μου, Κεθῆ.

— Μπά! ὁ κύρ - Γερολυμάκης! ἔκαμε ἀπὸ μέσα τῆς ἡ γυναίκα.

Καὶ δυνατώτερα:

— Ἐκαμὲς λάθος, κύρ - Γερολυμάκη μου! Ἡ ἄλλη πόρτα, νὰ σὲ χαρῶ...

— "Ω! ὦ! σκουζάτε!...

— Τίποτσι!

Τὸ παράθυρο ἔκλεισε κι' ἡ γυναίκα συλλογίσθηκε: «Ὁ κακόμοιρος, σκνίπα εἶνε πάλι στὸ μεθύσι...».

Ὁ Γερολυμάκης ἀπόμεινε ἀποσβολωμένος. Πρῶτη φορὰ τοῦ τύχαινε νὰ εἶνε τόσο μεθυσιμένος καὶ νὰ μὴν τὸ καταλαβαίνει. Μάγια τοῦ εἶχαν κάνει;... Στάθηκε κάμποση ὥρα, σὰ νὰ περίμενε ἢ νὰ λυθοῦν τὰ μάγια ἢ νὰ τοῦ περάσει τὸ πολὺ μεθύσι, καὶ νὰ μπορέσει νὰ ἰδῇ τὴν ἀφαντὴ πόρτα του... Μιά στιγμή τοῦ ἦρθε νὰ χτυπήσει καὶ τὴν ἄλλη, ἀπὸ τᾶλλο μέρος τοῦ σπιτιοῦ του. Μ' αὐτὴ ἦταν μιὰ πελώρια πόρτα, καταμεσὶς τοῦ μεγάλου γειτονικοῦ σπιτιοῦ, ποῦ δὲν μποροῦσε ποτὲ — τὸ ἔβλεπε καλά — νὰ εἶνε ἡ δική του. Θὰ πάθαινε τὰ ἴδια. Κι' ἐξακολούθησε νὰ περιμένει. Ἀλλά κάποτε ἔχασε

τὴν ὑπομονή. Καὶ μὲ μιὰ καινούργια ἔμπνευσι, ἄρχισε νὰ φωνάζει μ' ὄλη του τὴ δύναμι:

— Κεθῆ!.. Κεθῆ!... Κεθῆ!...

Ἄπ' τὶς φωνῆς ἀντήχησε ἔλ' ἡ γειτονιά. Τὶς ἀκουσε, φαίνεται, κι' ἡ Κεθῆ, ποῦ δὲν κοιμόταν ποτὲ βαρειά. Καὶ σὲ λίγο τὸ παράθυρο, πάνω ἀπ' τὴν ἀφαντὴ πόρτα, ἀνοίξε:

— Καλὲ σὺ φωνάζεις, Γερολυμάκη;

— Ναί, ἀδρεφῆ... Κάμε μου τὴ χάρι; κατέδα μιὰ στιγμή νὰ μ' ἀνοίξεις.

— Μά δὲν ἔχεις κλειδί, χριστιανέ μου;

— Τῶχασα, καὶ μὲνῆ... Ὅα μούπεσε ἀπὸ τὴν τσέπη.

— Καλὰ, στάσου...

Ὁ Γερολυμάκης καταχάρηκε. «Νὰ μὴν τὸ σκεφτῶ ἀπὸ τὴν ἀρχή, συλλογιζόταν. Ἐτοῦτῃ - δῶ, ποῦ δὲν εἶνε μεθυσιμένη, θὰ ὄρῃ ἀπὸ μέσα τὴν πόρτα καὶ θὰ μ' ἀνοίξει!...» Καὶ περίμενε νὰ ἰδῇ τὸ θαῦμα... γιατί θαῦμα βέβαια θάταν νὰ χαθῇ τώρα ὁ τοῖχος κάτω ἀπ' τὸ παράθυρο, καὶ νὰ φανῇ στή θέσι του μιὰ πόρτα ἀνοιχτή!

Καὶ νά, ἀκούει τὰ δῆματα τῆς Κεθῆς ποῦ κατεβαίνει τὴ σκάλα... Ἀκούει ἀμυδρὰ καὶ τὸ κλειδί — τὸ δικό της κλειδί — ποῦ ξεκλειδώνει ἀπὸ μέσα τὴν πόρτα... Μά ἔπειτα τίποτα, ἡσυχία. Ὅστε τοῖχος νὰ χάνεται, οὔτε πόρτα νὰ φαίνεται.

Ὁ Γερολυμάκης ἀνυπομονεῖ.

— Ἐ! ξεφωνίζει. Τί κάνεις; Γιατί δὲν ἀνοίγεις;

— Δέ μπορῶ! Ἀκούγεται ἀπὸ μέσα ἡ φωνὴ τῆς Κεθῆς. Τὸ πορτόφυλλο εἶναι σφηνωμένο!

— Σφηνωμένο; Βάλε δύναμι, καὶ μὲνῆ, τράδα το!

— Αὐτὸ κάνω...

Λίγες στιγμὲς ἀγωνίας. Κι' ἔπειτα... φωνῆς, ξεφωνητὰ τῆς Κεθῆς ἀπὸ μέσα:

— "ὦ συμφορά! "ὦ, μεγάλη συμφορά!... μὰς χτίσανε τὴν πόρτα!...

— Τί; φωνάζει κι' ὁ Γερολυμάκης. Μὰς χτίσανε τὴν πόρτα; Δὲν εἶσαι καλά!

— Ναί, σοῦ λέω! Ἀνοίξα τὸ πορτόφυλλο, μὰ δὲ βλέπω παρὰ τούδουλα καὶ λάσπη!

Κι' ἄξαφνα, στὸ σκοτισμένο μυαλό τοῦ Γερολυμάκη ἔγινε φῶς. "ὦ, δὲν ἦταν καθόλου μεθυσιμένος! "Ὅσο ἔλειπε στήν τα-

βέρνα, ἐκείνες οἱ «ξεκληρίες» ποῦ τὸν ἐσταύρωναν πάντα, τοῦ χτίσανε τὴν πόρτα! Νά ὁ τοῖχος φρεσκοχρισμένος. ὕγρὸς, τὸν ἔβλεπε τώρα καλά... Κι' ἡ Κεθῆ ἀπὸ μέσα τοῦ φώναζε:

— Στάσου νὰ γκρεμίσω τὰ τοῦδλα! Τραβήξου ἀπὸ μπροστὰ μὴν πέσουν ἀπάνου σου καὶ σὲ βιρέσου... Τὸ νοῦ σου!... Ὅα σπρώξω!...

Ἡ Κεθῆ ἦταν γεροδύναμη γυναίκα. Ἀκούμπησε τὶς παλάμες τῆς στὸ φράγμα τῆς πόρτας, ἔσπρωξε δυνατὰ, καὶ τὰ τοῦδλα, ποῦ δὲν εἶχαν κολλήσει ἀκόμα, σωριάστηκαν, μισὰ μέσα καὶ μιτὰ σὲ δρόμο. Ἀλλὰ μόλις ἔπαψε ὁ πάταγος τοῦ γκρεμίσματος, ἀκούστηκαν ἀπ' ἀντίκρου γέλια, μὰ κατὰ γέλια, λές καὶ γελοῦσαν διαδόλοι!... Ἐκπλητος, ὁ Γερολυμάκης γύρισε πρὸς αὐτά: "Ἐδγαῖναν ἀπ' τὸ μαγαζὶ τοῦ Κόπιτο, τὸ λημέρι τῶν σταυρωτῆδων του. Ἐτρεξε μὲ θυμὸ τῶν μισόκλειστη παρεθύρα, καὶ κραδαίνοντας τὴ μαγκουρίτσα του ἄρχισε νὰ βρίζει:

— Μωρές, ξεκληρίες, ἰνφάμηδες, μασκαράδες, ἐκεῖ - μέσα ἦσατε κρυμμένοι;. Τὴν πόρτα, μωρές, σοφιστήκατε νὰ μοῦ χτίσετε, γιὰ νὰ γελάσετε; Μπά, ποῦ νὰ μὴ σᾶς εὔρη ὁ χρόνος!... Οὔ, νὰ χαθῆτε, τέρατα τῆς φύσεως καὶ τῆς κοινωνίας!

— Ἄσ' τους τώρα! δὲν τοὺς ξέρεις; Ἐλα μέσα! φώναζε κι' ἡ Κεθῆ ἀπὸ τὴν πόρτα, φοβούμενη μὴ γίνῃ ἄσχημος καυγάς.

Μά τὰ γέλια διπλασιάστηκαν.

Κάποιος ἔσπρωξε καὶ τὸ φύλλο τῆς παρεθύρας. Καὶ μέσα στὸ μαγαζὶ, στὸ φῶς τῆς λάμπας, ὁ Γερολυμάκης εἶδε τὸ Λαγάτορα, τὸ Μπαρζό, τὸ Δαργόνα καὶ τὸν Κόπιτο νὰ κυλοῦνται. Ποτὲ στή ζωὴ τους, μὲ τὶς τόσες τους φάρσες, δὲν θὰ ἔκαμαν τόσα γέλια. Καί, παράξενο πρᾶγμα, ἡ μεγάλη αὐτὴ εὐθυμία ἐπηρέασε καὶ τὸν Γερολυμάκη τὸν ἴδιο. Ὁ θυμὸς του ἔπεσε, οἱ ὀρισιές του σταμάτησαν. Κι' ἀλλάζοντας τόνο — μόνο ποῦ δὲν γελοῦσε — τοὺς φώναζε:

— Ἄς εἶνε, χαλάλι σας! Ἐτοῦτο τοῦλάχιστον ἦταν ξεῦπνο.

ΓΡΗΓ. ΕΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

ΜΑΣΚΑΡΑΔΕΣ

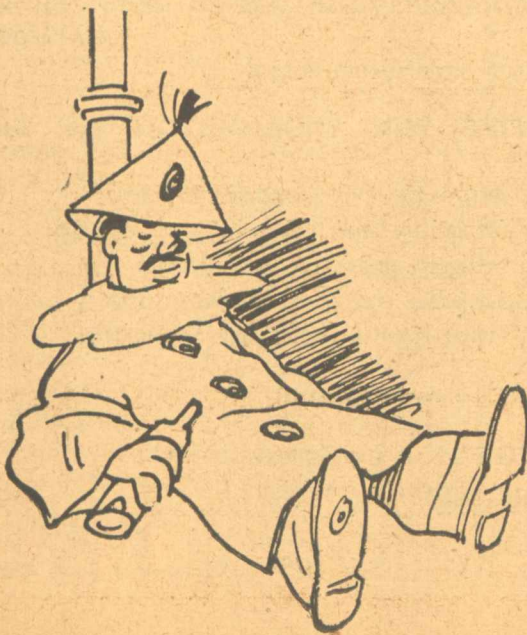
Ο ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

Ὁ μαστρογιάννης ποῦ τοῦ ἀρέσει τὸ κρασί,
Σὰν ἦρθαν τοῦ καρναβαλιοῦ ἡ τρέλλες,
Μιὰ φορεσιά ἐφόρεσε χρυσὴ
Κι' ἓνα καπέλλο μὲ φτερά καὶ μὲ κορδέλλες.

Κι' ἦπτε τὸ θράδυ ἐκεῖνο στήν ταβέρνα
"Ὅσο δὲν εἶχε πιῆ ποτὲ του στή ζωὴ
Κολύμπησε μέσ' στὸ κρασί σὰν νάταν στέρνα
Κι' ἔτσι τὸν θρήκανε σκασμένο τὸ πρωῒ.

Καὶ τὸν ἐθάψαν μασκαρὰ γιὰ νὰ γλεντήσουν
Τὸ φουκαρὰ τὸ μαστρογιάννη,
"Ἄλλοι γίνονται μασκαράδες γιὰ νὰ ζήσουν
Κι' αὐτὸς ἔγινε μασκαρὰς γιὰ νὰ πεθάνη....

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΜΑΣΚΑ

Στή σάλλα του χορευτικού κέντρου βρέθηκε και μία κυρία με μάσκα. Ήταν η φυσική, η άνεπισημη και η πιό ένδιαφέρουσα άττραξιόν της θραυιάς. Είχε προκαλέσει την κοινή προσοχή.

Η μεταξωτή μαύρη μάσκα της έσκέπαζε με λεπτή δαντέλλα τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου, πού ὅταν ὕψωνόταν γιά νά φθάση τὸ ποτήρι στὰ χεῖλη, ἄφηνε ἐλεύθερα ἕνα νόστιμο πηγούνι καὶ ἕνα στόμα, πού τὸ ρούζ δὲν τοῦ ἐξήμιωνε καθόλου τὴ φυσική/του φρεσκάδα καὶ δὲν παρεμόρφωνε τὴν ἔντονη καὶ φουσκωτὴ περισπωμένη του.

Ἡ κυρία φοροῦσε κρινολίνο, περρούκα με μπούκλες, πού καθὼς ἐπεφταν καὶ ἀνεσείοντο στοὺς γυμνοὺς ὤμους της ἔκαναν νά γλυστροῦν ἀπάνω τους τὰ φῶα. Εἶχε ντεκολτέ γενναῖο, κρινώδη χέρια πού ἔβγαίνουν μέσα ἀπὸ τίς δαντέλλες καὶ δάχτυλα ἀπὸ ἐκεῖνα πού δημιουργεῖ ἡ καλλιεργούμενη φύσις γιά νά κἀνη νά τὰ χάνουν οἱ ζωγράφοι πού ἐπιχειροῦν νά τὰ δώσουν στὸ φυσικό τους.

Ἄλλὰ ἦσαν κι' ἄλλες ὡμορφες μέσα στὴ σάλλα. Πλήθος Ἀφροδίτες μέσα στὰ λεπτὰ φορέματα, κεφάλια καὶ κορμιοστασιές Ἡρας, σώματα φρέσκα πού τοὺς ἔ-

χει δώσει ἡ σύγχρονη ζωὴ με τὴν τάσι τοῦ ἀθλητισμοῦ, καὶ με τὸ ἐλαφρὸ ντύσιμο, ἀρμονικὴ πλάστικότητα, ἀνὰερὰ θελκτικὰ πλάσματα, στόματα γιά νά πίνουν ἀπὸ αὐτὰ τὴν ἀθανασία οἱ διψασμένοι καὶ γιά νά κάνουν νά διψοῦν καὶ οἱ περισσότερο πιώμενοι, ντεκολτέ γενναίτερα ἀπὸ ἐκεῖνα τῆς κυρίας με τὴ μάσκα, ἄλλες πού θύμιζαν ρωμαντικὰ πορτραῖτα, δόγισσες, ἰσπανιόλες μέσα ἀπὸ τὸ καπνοκοπήριο τῆς Κάρμεν, μαρκήσιες με ἀσημένιες περρούκες.

Τὴ εἶχε λοιπὸν περισσότερο ἐκεῖνη ἡ κυρία πού τραβοῦσε ὅλα τὰ θλέμματα καὶ εἶχε γίνει ὁ μαγνήτης τῆς σάλλας ; Τὴ μάσκα. Τὴ λησμονημένη ἀπὸ τὰ σύγχρονα καρναβάλια μάσκα. Τὸ καταργημένο στὸν καιρὸ μᾶς μυστήριό τῆς κυρίας πού πάει σὲ μιὰ συγκέντρωσι καὶ φεύγει ἄγνωστη. Αὐτὸ ἦταν πού ἔκανε τὸ στόμα της ρόδινη σφραγίδα ἐπιθυμητοῦ μυστικοῦ, αὐτὸ ἔδινε στὸ ντεκολτέ της μιὰ φόρμα πιὸ τελειωμένη, αὐτὸ προκαλοῦσε, αὐτὸ διήγειρε, αὐτὸ δημιουργοῦσε γύρω της τὸν πυρετὸ.

Χωρὶς τὴν μάσκα θὰ ἦταν μιὰ γνωστὴ κυρία, μιὰ ἀνάμεσα στίς ἄλλες, ἴσως ὄχι ἡ ὠραιότερη ἀπὸ ὅλες, μιὰ γυναῖκα. Με τὴ μάσκα ἔγινε ἡ περιέργεια καὶ—γιά μερικούς γιὰτί ὄχι ; — ὁ πόθος τῆς βραδυᾶς. Εἶχε τὴ γνώσι τῆς διεγερτικῆς δυνάμεως τοῦ μυστηρίου, ἡ ἔφορσε τὴ μάσκα γιὰτί εἶχε ἄλλους λόγους νά περάσῃ ἄγνωστη ; Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι χάρις στὴ μάσκα ὑπῆρξε κάτι ἐξαιρετικὸ μέσα σ' ἕνα ὀλόκληρο πλῆθος γυναικῶν. Ήταν σὰν ἡ ἀναβίωσις μιᾶς ἐποχῆς πού ἡ γυναῖκα αἰθανόταν τὴν ἀνάγκη νά κρύβῃ κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ της, εἴτε ἀπὸ

ντροπή, εἴτε γιά νά προκαλῆ περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον. Γιατί ἡ ἀποψις τῆς ντροπῆς εἶναι, ἀπὸ πολλοὺς τοῦλάχιστον σήμερα, πρᾶγμα συζητήσιμο. Δὲν ξέρω σὲ ποιά χώρα τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἀφρικῆς, οἱ μαῦρες πού κυκλοφοροῦν κάθε μέρα ἀνάμεσα στοὺς ἀνδρες γυμνές, ὅταν πηγαίνουν σὲ μιὰ γιορτὴ, γιά νά θροῦν σύζυγο ἢ φίλο, φοροῦν κάτι. Αὐτὸ προσελκύει τοὺς μαῦρους. Ἄλλὰ μόνο στὴν Ἀφρικῆ ; Ἐνα γυμνὸ γυναικεῖο πόδι δὲν λέει σχεδὸν τίποτε. Με τὴν κάλτσα καὶ τὴ διαφάνειά της γίνεται πειρασμός. Αὐτὸν τὸν πειρασμὸ τοῦ θελκτικοῦ ἀγνώστου τὸν δημιουργοῦσε στὰ παλιὰ καρναβάλια ἡ μάσκα. Εἶναι ἀνθρώπινο, εἶναι μέσα στοὺς νόμους πού διέπουν τίς σχέσεις τῶν δύο φύλων, νά ἔχη ὁ ἀνδρας τὴ διάθεσι τῆς κατακτῆσεως. Νά προχωρῆ στὸ σκοπὸ τοῦ καταβάλλων τὰς ἀντιστάσεις. Νά θέλῃ νά κερδίσῃ χάρες, πού μόλις τίς μαντεύει. Τὴν ἀντίστασι αὐτὴ τὴν παρουσιάζει ἡ μάσκα. Δημιουργεῖ μυστικὸ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ἀφοῦ ἡ κυρία ἀποκαλύπτει πολλὰ ἄλλα πού θὰ ἔπρεπε νά εἶναι σκεπασμένα. Τὰ πρᾶγμα κατανατᾶ κωμικὸ, ὅταν βρεθῆ ἐκεῖνος πού θ' ἀρχίσῃ τὴν πολιορκία καὶ ὅταν ἡ κυρία προσπαθῆ νά παραστήσῃ τὸ ἀπρόσιτο φρούριο, ἐνῶ πρᾶγματι περιμένει τὸν κατακτητὴ. Συμβαίνει μάλιστα πολὺ συχνὰ καὶ οἱ δύο νά παίζουσι στὰ σοβαρὰ τέτοιους ρόλους καὶ δὲν ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἦσαν πρόσωπα κωμωδίας, παρὰ μόνον στὸ τέλος, ὅταν ὁ πυρετὸς θὰ ἔχη περάσει. Ἄλλὰ τότε ἡ φύσις πού τὰ σκηνοθετεῖ ὄλ' αὐτὰ ἔχει φθάσει στὸ σκοπὸ της.

Δ. Α. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΗΣ ΝΤΟΥΛΑΠΑΣ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΟ ΦΡΑΚΟ
ΤΟ ΓΙΛΕΚΟ
ΤΟ ΨΗΛΟ ΚΑΠΕΛΛΟ

ΕΝΑ ΖΕΥΓΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΙΩΝ
ΤΟ ΠΑΝΤΑΛΟΝΙ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΤΟ ΦΡΑΚΟ (με ὕφος θλιβερό καὶ κυττάζοντας τίς ζάρες του) :

— Πᾶν κι' οἱ ἐπίσημοι χοροὶ πού μᾶς ἐπροσκαλοῦσαν Καὶ μᾶς ἔκάναν ρεβεράνς καὶ μᾶς ἐπροσκυνοῦσαν Τώρα καπνός, κονιορτὸς καὶ σιωπὴ καὶ σκόνη Καὶ ἐπὶ τέλους... μόνοι!

ΤΟ ΓΙΛΕΚΟ (εἰς μελοδραματικὸν τόνον) :

— Φεῦ! Δὲν θ' ἀκούσω πειὰ παλμοὺς ὑπουργικῆς (καρδίας)

Εἰς ὦραν ξεχειλιῶματος θραστῆς φιλοπατρίας Καὶ ἄσμα πατριωτικόν, εἰς φ. ἄ... δὲ τονισμένο «Τὸ γελεκάκι πού φορεῖς, ἐγὼ στόχω ραμμένο» Καὶ εἰς ἐπίσημους χοροὺς

Θὰ εἶμαστε μέσ' στοὺς σοροὺς Καμμία στήλη κοσμικὴ δὲν θὰ μᾶς διακρίνῃ Μᾶς ἔφαγε ἡ ναφθαλίνη.

ΤΟ ΠΑΝΤΑΛΟΝΙ (κρεμασμένο ἀπὸ ἀπελπισία) :

— Ἔσπευδα εἰς ἐσπερίδας ἐν τῷ μέσῳ φρακοφόρων Νὰ διακριθῶ

Τώρα τρώγομαι ἀμειλίκτως, ἀπ' τὴν σκόνη καὶ (τὸν σκόρον. Καὶ ἐλπὶς φεῦ! δὲν ὑπάρχει, γιά νά μπαλωθῶ...

ΤΟ ΨΗΛΟ ΚΑΠΕΛΛΟ: — Ὅταν χοροεσπερίδος ἐπλησίαζεν ἡμέρα

Ἡ καρδιά μου ἐχτυποῦσε τίκι-τάκ Τώρα σκάζω ζουλιγμένο μέσ' σ' αὐτὴ τὴν κα- (πελλιέρα

Κι' ἔχω παραγίνει κλάκ...

ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΗΜΑΤΩΝ (με ὕφος ζῦθυμον) :

— Ἐμένα με φοροῦσε ἕνα χονδρὸ ποδάρι Γιαυτὸ δὲν ὑποφέρω πού ζῶ μέσ' στὸ ἐρμάρι Αἰώνια καὶ πάντα ποδάρια ἐκυττοῦσα Καὶ περιφρονημένο στὴ λάσπη ἐπατοῦσα Ταπεινώσιν τοιαύτην κανεῖς δὲν ὑποφέρει.

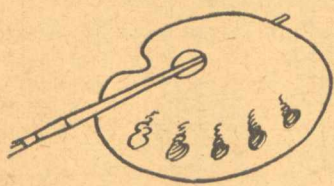
ΤΟ ΦΡΑΚΟ.— Καὶ τώρα;

ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ (με ὑπερηφάνειαν) : Ὁ ἀφέντης με πῆρε εἰς τὸ χέρι!!

Αὐλαία

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΝΤΙΡΙΚΟΥ

Τὸν παλαιότερο καιρὸ τὸ δημοτικὸ θεᾶτρο Ἀθηνῶν δὲν ἦταν μονάχα ἄσυλο τῶν μουσῶν καὶ τῶν φίλων τοῦ κόμματος. Εἶχαν τὴν στέγην των καὶ μερικοὶ ζωγράφοι, ἔστω καὶ κοντὰ

στὸν οὐρανό, δηλαδὴ στὰ διαμερίσματα τοῦ τελευταίου πατώματος. Ὁ δήμαρχος ἀγαποῦσε τοὺς καλλιτέχνες καὶ χωρὶς πληρωμὴ τοὺς εἶχε παραχωρήσει τὸ σχετικὸ χῶρο γιὰ νὰ ἐργάζονται, κι' ἔτσι ἀνέξοδα εἶχαν τὸ ἀτελιέ των. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τῆς... φασουλᾶδας καὶ τοῦ μπουεμισμοῦ.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς νέους ζωγράφους ἀρρώστησε καὶ ὁ δήμαρχος τοῦδωσε ἕνα συστατικὸ γράμμα νὰ πάη νὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι του στὸ Μενίδι, ὡς φιλοξενούμενος τοῦ κουμπάρου του Παπᾶ - Θανάση. Ὁ παπᾶς τὸν ἐδέχθη μὲ μεγάλη προθυμία, καὶ ἐκτὸς ἀπὸ τὶς εὐλογίες του, τοῦ παρεχώρησε ἕνα δωμάτιο καὶ ταχυτικὰ τὸν καλοῦσε στὰ γεύματά του. Πέρασε ἕνα καλοκαίρι ζωὴ καὶ κόττα, κυριολεκτικὰ, γιὰ τὰ πουλερικά, μὲ τὴν εὐλογία καὶ τῶν δύο, ἐφούσκωναν τὴν κοιλιὰ τοῦ παπᾶ καὶ τοῦ ζωγράφου.

Ἐπρεπε καὶ ὁ καλλιτέχνης ν' ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του, καὶ πρὸς τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ ἄρχισε νὰ φτιάχνῃ τὸ πορτραῖτο τοῦ εὐλογημένου. Ὁ παπᾶς καμάρωνε μπροστὰ στὸ τελάρου τοῦ ζωγράφου καὶ ἔβλεπε τὸν ἑαυτὸ τοῦ ὀλοζώντανου. Μὰ γιὰ τὴν κακὴ του τύχη ἔπιασαν τὰ πρωτοθρόνια νωρίς, καὶ ὁ ζωγράφος ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσῃ στὴν πρωτεύουσα, χωρὶς ν' ἀποτελειώσῃ τὸ πορτραῖτο. Τὸ πῆρε μαζὺ του μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι θὰ τὸ ἐπεξεργασθῇ στὸ ἀτελιέ του, καὶ θὰ τὸ στείλῃ μὲ πρώτη εὐκαιρία.

Μὰ περνοῦσε ὁ καιρὸς καὶ ἡ εὐκαιρία εἶχε κάμει φτερά. Ὁ ζωγραφικὸς πίνακας ἔμεινε στὴν μπάντα, πεταμένος σὲ μιὰ ἄκρη, μὲ τὸν Παπᾶ-Θανάση σὲ στάσι ἱκετευτική. Καὶ τὸ χειρότερο πῆρε τὴν θέσι του ὁ ἀρχιχασάπης τῆς ἀγορᾶς, ὁ περίφημος Ντιρίκος. Νὰ πῶς ἔγινε αὐτὸ τὸ καλλιτεχνικὸ θαῦμα. Ὁ δήμαρχος, γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν ζωγράφο, τοῦ σύστησε τὸν κομματικὸ του φίλο Ντιρίκο, νὰ τοῦ κάμῃ τὸ πορτραῖτο. Ἦταν ἕνας ἄνδρας πού τὸν τρόμαζε ἡ ἀγορά. Κοντὸς, χονδρός, μελαχροινός, μὲ μεγάλα ἀστραφτερά μάτια, μὲ μουστάκι λεβέντικο, μὲ μαλλιά κατσαρά, λαδωμένα, μὲ δαχτυλίδια στὰ χέρια, μὲ καδένα ὥρολογιοῦ στολισμένη μὲ ἀσημένιες... νεκροκεφαλές, συντροφευμένες πάντα μὲ δυὸ μπουλντῶκ, ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος ἐκείνων πού θὰ τολμοῦσαν νὰ στραβοκυττάξουν τὸν Ντιρίκο.

Ἀνέθηκε τὶς σκάλες τοῦ δημοτικοῦ θεάτρου, πῆγε στὸ ἀτελιέ τοῦ ζωγράφου, καὶ πῆρε τὴν θέσι τοῦ... παπᾶ! Ὁ καλλιτέχνης μᾶς, γιὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ μουσαμᾶ, πέρασε ἕνα χρώμα ἀμφιβόλου ποιότητος ἀπάνω στὸν παπᾶ, τὸν ἐξηφάνισε, καὶ ἄρχισε νὰ ζωγραφίζῃ τὸν Ντιρίκο. Ποζάρισε δυὸ - τρεῖς φορές, κι' ἔμεινε κι' αὐτὸς στὸ τέλος γιὰ τὴν σχετικὴ ἐπεξεργασία.

Καὶ θὰ τελειῶνε ἂν δὲν ἐπαρουσιάζετο μιὰ νέα εὐκαιρία στὸ ζωγράφο, νὰ πάρῃ μερικὰ ἐκατοστάρικα—ἡ τέχνη τότε δὲν εἶχε καὶ μεγάλες ἀπαιτήσεις—ἀπὸ ἕνα νεόπλοτο τῆς Αἰγύπτου, ὁ ὁποῖος εἶχε παντρευτῆ μιὰ κόρη τῶν Ἀθηνῶν. Τὸν εἶχε γνωρίσει τυχαία στὸ σπιτι ἑνὸς φίλου του, καὶ ἀπὸ κουβέντα σὲ κουβέντα ἔφθασαν στὴν συμφωνία νὰ κάμῃ τὸ πορτραῖτο τῆς γυναικας μὲ τὶς πολλὰς χιλιάδες.

Ἐπέπρωτο καὶ ὁ Ντιρίκος νὰ ἐξαφανισθῇ ὅπως καὶ ὁ παπᾶς. Ἐνα πασάλειμμα μὲ διάφορα χρώματα ἐσκέπασε τὸν ἀρχιχασάπη καὶ στὴ θέσι του πῆρε πόζα

ἢ κόρη τῶν Ἀθηνῶν. Ἦταν μιὰ ὠμορφιά συναρπαστική, καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ ζωγράφος ἐτελειῶσε τὸ ἔργο του, γιὰ τὴν ὑπελόγιζε νὰ φτιάσῃ ἀργότερα καὶ τὸν σύζυγο.

Ἡ εἰκόνα τῆς κυρίας Φέρμη, αὐτὸ ἦταν τὸ ἐπιώνυμο τοῦ συζύγου, ἐστόλιζε τὴν μεγάλη αἶθουσα καὶ ὄλοι τὴν ἐκαμάρωναν. Γιὰ τὴν κακὴ ὁμως τύχη τοῦ ζωγράφου ἔφθασε ἡ μοιραία στιγμὴ ν' ἀποκαλυφθῇ τὸ μυστήριον τῆς συντροφιάς τοῦ παπᾶ, τοῦ Ντιρίκου καὶ τῆς ὠραίας κυρίας. Ἦταν μεγαλοβδόμαδο καὶ ἡ ὑπηρετρία καθάριζε τὸ σπιτι. Ἐβαλε μιὰ σκάλα, καὶ μὲ ἕνα πανὶ ἄρχισε νὰ ξεσκονίζῃ καὶ νὰ σκουπίζῃ τὴν εἰκόνα. Ἀξαφνα, βλέπει νὰ ξεπετιέται ἕνα ὀλόμαυρο μουστάκι, ἐπάνω ἀπὸ τὰ ροδοκόκκινα χεῖλη τῆς κυρίας.

Τρόμαξε τὸ καῦμένο τὸ κορίτσι, φοβήθηκε ὅτι κάποιος ἐβρυκολάκισε, ἔβαλε τὶς φωνές, καὶ ἀναστάτωσε τὸ σπιτι. Ἐνα μουστάκι στὸ πρόσωπο τῆς κυρίας ἦταν κάτι τὸ σατανικὸ καὶ ἐκπληκτικὸ. Ἐτρεξαν ὄλοι, καὶ μόλις ἀντίκρυσαν τὸ θέαμα ἔκαμαν τὸν σταυρὸ των, καὶ ἄρχισαν νὰ ὑβρίζουν τὸν ζωγράφο. Χωρὶς ἀργοπορία, πῆγε ὁ σύζυγος καὶ τὸν θρῆκε, τοῦ εἶπε τὰ καθέκαστα, ἐκεῖνος ἔκαμε πῶς ἀποροῦσε γι' αὐτὴ τὴν μεταμόρφωσι, καὶ στὸ τέλος ἐδήλωσεν ὅτι πρέπει καὶ ὁ μόνος του νὰ ἐξετάσῃ τὴν εἰκόνα.

Ὅταν θρέθηκε μπροστὰ στὴν... ἀντρογυναίκα, εἶπε στὴν ὑπηρετρία νὰ τοῦ διηγηθῇ τί συνέβη καὶ ξεπετάχτηκε τὸ μουστάκι. Καὶ τότε ἔγινε ἀναπαράστασις τοῦ ἐγκλήματος. Ἀνέβηκε στὴ σκάλα τὸ κορίτσι, καὶ ὅταν ἔβαλε τὸ χέρι γιὰ νὰ ξανασκουπίσῃ τὴν εἰκόνα, ὁ ζωγράφος φοβήθηκε τὸ μεγαλείτερο σκάνδαλο καὶ μὲ μιὰ βροντερὴ φωνὴ εἶπε: «Μή, γιὰ τὴ θ ἄ θ γ η ὁ πα π ᾶ ς !!».

Τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ θὰ σταματοῦσε ὡς ἐδῶ μὲ τὶς ἐξηγήσεις πού ἔδωσε ὁ ζωγράφος, ἂν τὸ πάθημα τοῦ Ντιρίκου δὲν ἔφθανε εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἀκροπόλεως» τοῦ Βλάση Γαβριηλίδη. Μόλις τᾶκουσε ὁ μεγαλόκαρδος ἐκεῖνος δημοσιογράφος, ἔσπασε στὰ γέλια, ἔδωσε ἐντολὴ νὰ περιγράψουν τὴν ἱστορία τῆς τριπροσωπίας τοῦ ζωγραφικοῦ πίνακα, καὶ συγχρόνως διέταξε τὸν τότε νεαρὸ καλλιτέχνη Γαλάνη νὰ πάη στὴν ἀγορὰ καὶ μὲ τρόπο νὰ κάμῃ τὸ σκίτσο τοῦ Ντιρίκου, γιὰ νὰ δημοσιευθῇ τὴν ἄλλῃ μέρα ἀνάμεσα στὸ κείμενον τῆς κωμωδίας.

Ὁ Γαλάνης πῆγε στὴν ἀγορὰ, καὶ μὲ τὴν δικαιολογία ὅτι θὰ ἀγοράσῃ κρέας ἔπιασε κουβέντα μὲ τὸν Ντιρίκο, τοῦ μίλησε γιὰ τὰ ὠραία του μαλλιά καὶ τὰ μπουλντῶκ, τὸν ἔβαλε καλὰ - καλὰ στὴν ἐντύπωσί του, καὶ σὰν ξαναγύρισε στὸ γραφεῖο τῆς ἐφημερίδος τὸν ἐσκιστάρησε περίφημα. Τὴν ἄλλῃ μέρα ἡ ἱστορία τοῦ παπᾶ, τοῦ Ντιρίκου καὶ τῆς κυρίας, ἔγινε γνωστὴ σὲ ὄλο τὸν κόσμον.

Καὶ ὄλοι ἐγέλασαν, ἐκτὸς τοῦ Ντιρίκου, ὁ ὁποῖος ὠπλίσθη μὲ δύο... τσεκούρια, παρέλαβε τὰ μπουλντῶκ καὶ ἐξεστράτευσε ἐναντίον τοῦ ζωγράφου, γιὰ νὰ τὸν κάμῃ... κιμᾶ. Τὰ ἀστεῖα εἶχαν τελειώσει, γιὰ τὴν ὁ Ντιρίκος εἶχε γίνῃ καταγέλαστος καὶ ζητοῦσε νὰ ἐκδικηθῇ.

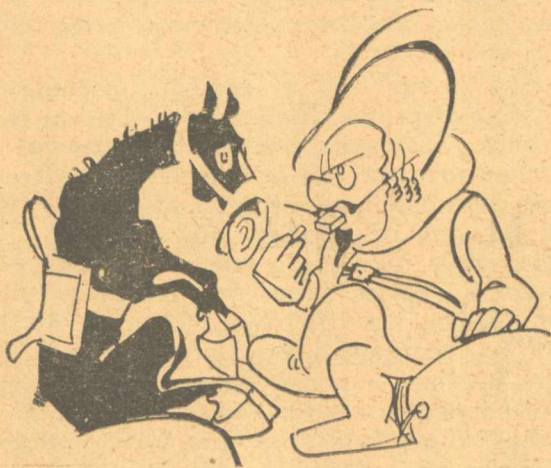
Μάταια ὁμως, γιὰ τὴν ἐν τῷ μεταξύ ὁ ζωγράφος μῆτῃκε σ' ἕνα θαπὸρι κι' ἔφυγε γιὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ἄν ὁ παπᾶς τοῦ ἔδωσε ἄφεισιν ἀμαρτιῶν, ὁ Ντιρίκος ὁμως ἦταν ἀμείλικτος. Καὶ πέθανε μὲ τὸ μαράζι τοῦ παλληκαρᾶ πού τὸν ξεγέλασε ἕνας ζωγράφος καὶ τὸν ἐγελοποίησε μὲ τὸν χειρότερον τρόπο.

Ο ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 1 ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'

Ἦτο Μάϊος τοῦ ἔτους 1940. Ὁ ἀναγνώστης θὰ ἀπορήσῃ πῶς ἦτο Μάϊος τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀφοῦ ἀκόμη εὐρισκόμεθα εἰς τὸν Μάρτιον. Ἐνα ἔτος ὅταν τρέχῃ συμπαρασύρει καὶ τοὺς μῆνας καὶ τοὺς ἀναγκάζει νὰ τρέχουν. Οὕτω λοιπὸν παρασυρθεὶς κατέφθασε τρέχων καὶ πρὸ τῆς ὥρας του καὶ ὁ Μάϊος τοῦ 1940. Ἡ ἡμέρα ἢ νύξ — ἂν ἦτο ἡμέρα ἢ νύξ δὲν ἐνδιαφέρει τὸν ἀναγνώστην — ἦτο ὡραία. Εἰς τὸν οὐρανὸν ἔλαμπεν ὁ ἥλιος καὶ εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν ἐμειδία ἡ σελήνη. Αἴφνης ἤνοιξεν ἡ θύρα τῆς ἐπαύλεως καὶ εἰς δούξ με στολὴν ἐξήλθεν, ἵππευσε μέλανα θυμοειδῆ ἵπ-

Καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζῃ

πον καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸν σταθμὸν τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου, ὅπου πολλοὶ ἀνέμενον διὰ νὰ ἀναχωρήσουν, ἄλλοι διὰ τὴν Κόρινθον ἢ τὰ Μέγαρα καὶ ἄλλοι διὰ τὰς Πάτρας. Ἐπλησίασε εἰς τὴν θυρίδα τῶν εἰσιτηρίων, ἐξήγαγεν ἓν πεντηκοντάδραχμον καὶ εἶπε εἰς τὸν ὑπάλληλον:

— Ἐνα εἰσιτήριον πρώτης θέσεως σὰς παρακαλῶ διὰ τὰ Μέγαρα... τῶν Συντακτῶν.

Ἐπῆρε τὸ εἰσιτήριον, ἀνῆλθε πάλιν ἐπὶ τοῦ θυμοειδοῦς ἵππου του καὶ εἰσῆλθεν ἔφιππος εἰς τὴν πρώτην θέσιν. Ἀφοῦ ἐκάθησε μετὰ τοῦ ἵππου του εἰς ἓν κάθισμα, ἐξήγαγεν ἓνα χρυσοῦν ἀναπτῆρα, τὸν ὁποῖον ἔθεσεν εἰς τὸ στόμα του. Κατόπι τὸν ἀναψε δι' ἑνὸς Αἰγυπτιακοῦ σιγαρέττου καὶ ἄρχισε νὰ καπνίζῃ. Ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει νὰ πίπτῃ ραγδαία, τὸ δὲ σκότος εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου μόλις ἐπέτρεπεν εἰς τὸν διαβάτην νὰ διακρίνῃ τὰ φῶτα τῶν ἠλεκτρικῶν φανῶν τὰ τρέμοντα ἐκ τοῦ ψύχους.

— Κακοῦργε! ἠκούσθη αἴφνης μία φωνή. Καὶ ἓν ἄτομον φέρον προσωπίδα — ἦτο ἡ τελευταία νύξ τῶν Ἀποκρέω, ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω — καὶ σείον πελωρίαν μάχαιραν ἐρρίφθη κατὰ τοῦ δουκός. Ἡ σύζυγος τοῦ δουκός, ἡ ὁποία ἀπουσίαζεν εἰς Ἀμερικὴν, μόλις εἶδε τὴν μάχαιραν ἀφῆκε κραυγὴν καὶ ἔπεσε λιπόθυμος. Δύο ἀστυφύλακες, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκοντο εἰς τὴν ὁδὸν Λυκαβητοῦ, ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς Νέαν Ὑόρκην διὰ νὰ ἀνεγείρουν ἐκ τοῦ ἐδάφους τὴν δούκισσαν.

Εἰς πυροβολισμὸς ἠκούσθη καὶ μία σαμπρέλλα αὐτοκινήτου, ἡ ὁποία ἔσκασε ἀπ' τὸ κακὸ της, ἔπεσε νεκρά. Εἰς διαβάτης ἠθέλησε νὰ σπεύσῃ πρὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἔνεκα τοῦ πυκνοῦ σκότους δὲν εὕρισκε τὴν «διάβασιν τῶν πεζῶν». Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ του, ἀπέσπασε μερικὰ καρφιά ἀπὸ τὰ ἐξέχοντα τοιαῦτα εἰς τὰ παλαιὰ

Γιὰ ν' ἀνεγείρουν ἐκ τοῦ ἐδάφους τὴν Δούκισσαν.

ὀχήματα τῆς Πάουερ, τὰ ἐκάρφωσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ κατασκευάσας οὕτω ἐκ τοῦ προχείρου μίαν «διάβασιν», ἐπέρασεν εἰς τὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιον.

Τὰ ἐκάρφωσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ βροχὴ εἶχε παύσει, ἀλλ' ἡ καταγίγς ἐμαίνεται. Ἐνεκα τούτου ἡ συγκοινωνία εἶχε διακοπῆ. Ἀλλ' ὀρηκτικοὶ χεῖμαρροι σχηματισθέντες ἐκ τῶν ὑδάτων παρέσυρον τοὺς διαβάτας καὶ τοὺς μετέφερον εἰς τὰς οἰκίας των.

Καὶ τοὺς μετέφερον εἰς τὰς οἰκίας των.

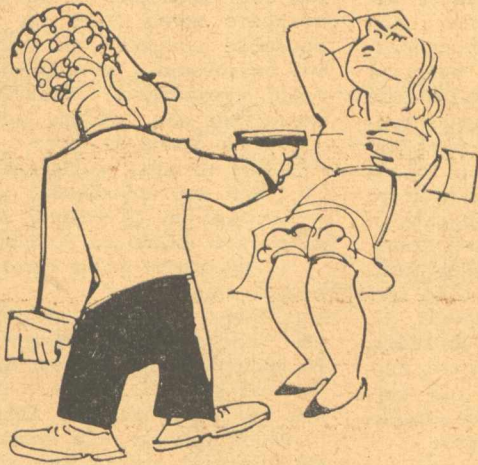

— Μὲ ἀγαπᾶς; Ἠρώτησεν αἰφνιδίως ἡ ὠραία κόρη τὸν ἱππότην.

— Σὲ λατρεύω, ἀπήντησεν ἐκεῖνος.

— Δὲν μ' ἀρκεῖ νὰ μοῦ τὸ πῆς μιὰ φορά, εἶπεν ἐκείνη, πέστο μου δυό, τρεῖς, ἕξι φορές.

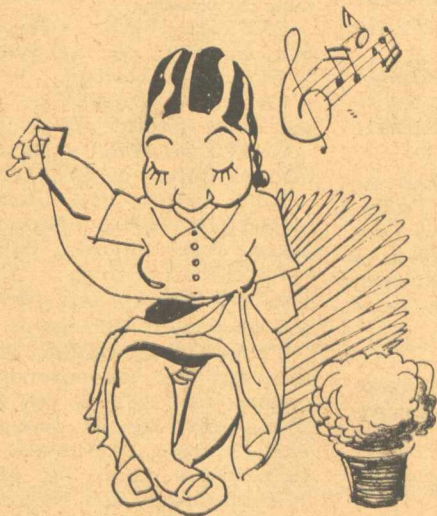
Ὁ νέος τότε ἐξήγαγε περίστροφον καὶ ἐπυροβόλησεν ἑξάκις κατὰ τῆς φίλης του...

Καὶ ἐπυροβόλησεν ἑξάκις.

ΜΕΡΟΣ Β'

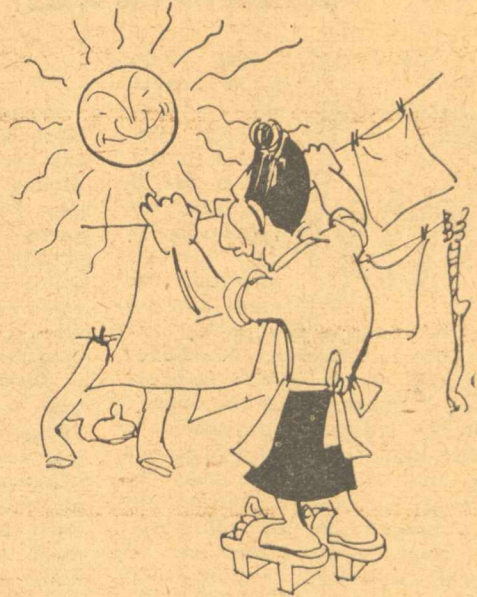
Γλυκεῖα πρωῖα εἰς τὸ δάσος τοῦ Σαντυγύ. Ὁ ἀὴρ ἐπιθύριζεν εἰς τὸ οὐρ τῶν φύλλων ἐρωτικὰς ἐκμυστηρεύσεις. Ἄλλ' ἡ ἀνοιξίς δὲν ἤρχετο. Ἐνα ρόδον κατέβαλεν ἀπεγνωσμένην προσπάθειαν διὰ νὰ ἀνοίξῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωνε. Ἐζητήθη τότε εἰς διαρρήκτης, ἀλλὰ δὲν εὐρέθη. Καὶ τὸ ρόδον ἔμεινε κλειστόν... Ἀλλὰ τί ἀπέγινεν ἡ μικρὰ θυγάτηρ τοῦ κηπουροῦ Μαρία; Δὲν ἐξηφανίσθη, ὡς διεδόθη. Ἐκάθητο εἰς ἕνα κάθισμα τοῦ κήπου καὶ ἔρραβε. Καὶ πότε - πότε ἀφίνουσα τὸ ράψιμο ἐπρόσεξε εἰς τὸ Ave Maria τοῦ Γκουνῶ ποῦ ἤρχετο ἀπὸ τὸ ραδιόφωνον. Πλήρης συγκινήσεως ἡ ψυχὴ τῆς ἀθώας κόρης ἀνήρχετο πρὸς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἐπανελάμβανε τὴν πρώτην στροφὴν: Ρ ἄ θ ε Μ α ρ ῖ α ... Καὶ πάλιν ἔρραβε.

Rave..... Maria.

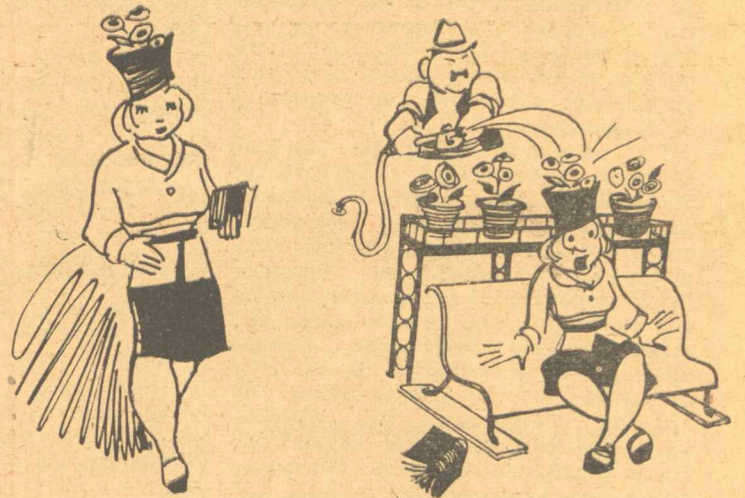
Περὶ τὴν δείλην ἡ μικρὰ μαρκησία Ζαφέ, ἄλλοτε Ζαφειρούλα, συνοδευομένη καὶ ἀπὸ τρία λυκόσκυλα, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ὀπισθίαν θύραν τῆς ἐπαύλεως διὰ νὰ μεταβῇ εἰς περίπατον. Ἐφερε κομψὴν τουαλέταν ἀπὸ κρέπ μαροκέν καὶ πέδιλα, ἀπὸ τὸ ἔμπροσθεν μέρος τῶν ὁποίων ἐξήρχοντο γυμνοὶ τρεῖς δάκτυλοι τοῦ ποδός. Τοιαῦτα πέδιλα ἔφερε καὶ ἡ μαμὰ τῆς Ζαφέ ὅταν παρέθετε τέιον, τὸ ὁποῖον ἀπλωνε εἰς τὸν ἥλιον.

Ἡ δεσποινὶς Ζαφέ ἐκτός ἀπὸ τὰ πέδιλα ἔφερε καὶ ὑπερμοντέρνον πῖλον σὲ σχῆμα γλάστρας μὲ ἐξωτικά

Ὅμοια ἐφοροῦσε καὶ ἡ μαμὰ, ὅταν παρέθετε τέιον προλονζέ εἰς τὸν... ἥλιον.

ἀνθη. Ἀφοῦ ἐβάδισεν ὀλίγον, ἐκάθησεν εἰς ἕνα πάγκον, ὅπου τὰ ἀνθη τοῦ καπέλλου τῆς ἀνεμίχθησαν μὲ τὰ ἀνθη τῶν ἄλλων γλαστρῶν. Τὸ τί συνέβη ὁ ἀναγνώστης βλέπει εἰς τὴν εἰκόνα.

Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὴν μικρὰν μαρκησίαν, διὰ νὰ παρακολουθήσωμεν τὸ δράμα τῶν δύο ἀδελφῶν. Ὡς εἶδομεν, μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς περιουσίας τοῦ Λέοντος Ὁμπρέ, ὁ Πέτρος μείνας μόνος ἐπεδόθη εἰς τὰς ψυχικὰς ἐρεῦνας. Ἐρευνήσας δὲ πολλάκις τὰ θυλάκια αὐτοῦ, εὔρε ψυχρὰ χειρόγραφα διὰ τὸν «Φανόν», καὶ πολὺ ὀλίγον ἀξιοθρήνητον πνεῦμα.

Ἦτο ἡ ὀγδόη ὥρα τῆς πρωῖας, ὅταν τὸ ὥρολόγιον τῆς Μητροπόλεως ἐσήμανε μεσονύκτιον. Ἦτο ὥρολόγιον ἰσχυρογνώμον.

Ὁ πτωχὸς Πέτρος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄνθρωπος μὲ ἀδαμάντινον χαρακτήρα, μὲ χρυσοῦν καρδίαν καὶ λίαν εὐσεβῆς, διὰ νὰ μὴ ἀσεβῆσῃ πρὸς τὰ Θεῖα ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὥρολόγιον τῆς ἐκκλησίας καὶ μολονότι ἦτο πρωῖα ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον του διὰ νὰ κοιμηθῇ. Δύο λωποδύται ἀντιληφθέντες ὅτι ὁ Πέτρος ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἕνα ἀδαμάντινον χαρακτήρα καὶ μίαν καρδίαν χρυσοῦν τὸν ἠκολούθησαν κατὰ πόδας...

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινὴ, ὁ οὐρανὸς πλήρης νεφῶν καὶ ἡ χιῶν ἐπιπτε πυκνὴ εἰς ὄλας τὰς σελίδας τοῦ «Φανού».

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

ΔΙΧΩΣ ΚΑΜΠΟΥΡΑΝ

Θά είχα τώρα σεβαστήν καμπούρα και κοιλίτσαν. Ἄλλὰ δὲν ἔχω, διότι τὰς ἐπρόλαθεν ἐν τῇ γενέσει των καὶ τὰς ἰσοπέδωσεν ὁ μακαρίτης Βλάσιος Γαβριηλίδης. Τί τὰ θέλετε, ἦτο ἀφθαστος διορθωτῆς πάσης φύσεως καμπουρῶν ὁ θεελλώδης ἐκείνος ἀνθραπος, πού ἀνετάραξε τὴν φάβαν τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως.

Πολὺ νέος ἀκόμη, κατεταγὴν εἰς τὴν ταξιαρχίαν τῶν καρεκλοκειταύρων. Ἔγινα καὶ ἐγὼ δημοσιος ὑπάλληλος καὶ συγχρόνως ἐσπούδαζα τὴν εὐρυτάτου μέλλοντος Νομικὴν ἐπιστήμην, μὲ τὸ δίπλωμα τῆς ὁποίας θὰ ἔκαμνα ἀναπαυτικωτέραν καὶ σταθερωτέραν τὴν σκληρὰν καὶ ἀσταθῆ καρέκλαν τοῦ δημοσίου γραφείου. Καθισμένος ἐπὶ δέκα καὶ πλέον ὥρας εἰς τὴν καρέκλαν, πού εἶχε πλέον γίνεαι τμήμα τῆς ὑπάρξεώς μου, σκυμμένος μπροστὰ εἰς ἓνα μεγάλο σανιδωτόπεζο, ἀπὸ αὐτὰ πού ἀπλώνουν φύλλα οἱ ζαχαροπλάσται, καὶ ἔχων εἰς τὸν σβέρκον μου προϊστάμενον καὶ παραπροϊσταμένους, ἡσθάνομην, ὅτι κάτι νέον ἀνέκυπτεν ἀπὸ τὴν ραχὴν μου. Ἐφερα συχνὰ ἔως ἐκεῖ τὸ χέρι μου καὶ ἐβώπευα τὸν ὄλονεν ὄγκουμενον καὶ πυρρῶμενον λοφίσκον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἐπεκολλᾶτο, ἀσφαλῶς, μίαν ἡμέραν ἢ ὑπουργικὴ εὐαρέσκεια «διὰ τὰς μακρὰς καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας, ἃς προσήνεγκον...»

Ἔτσι σκυμμένος καὶ γράφων «ἐν ἡμικλάσῳ», «διατέμπων ἐσωκλειστῶς», διατασσόμενος ἀπὸ αὐστηρὸν προϊστάμενον καὶ αὐστηροτάτους παραπροϊσταμένους, ἀπειλούμενος ἀπὸ τοὺς κομματάρχας, λαμβάνων 90 δραχμὰς (83.25 καθαρὰς) τὸν μῆνα καὶ κυοφορῶν ἐπὶ τῆς ράχεώς μου τὸ νέον μέλος τῆς σωματικῆς μου ὑποστάσεως, κατάρθων καὶ νὰ «ἐπιστέλλω» εἰς τὴν «Ἐσπερινὴν» καὶ τὴν «Κυριακάτικην Ἀκρόπολιν». Τί ἔγραφα; Ὅτι ἠμπορεῖ νὰ γράψῃ ἓνας νέος, πού ἄρχισε νὰ καμπουριάξῃ, πού ἐδέχετο διαταγὰς προϊσταμένων, ἀναφορὰς πολιτῶν καὶ ἀπειλὰς κομματάρχων, καὶ ἔβλεπε τὰς στοιχειωδεστέρας ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς σάν πολὺχρωμες πεταλοῦδες, πού ἐπερῦγίζαν εἰς ἀφθάστους οὐρανοὺς. Ἄλλὰ καὶ διατὶ ἔγραφα; Ἀπὸ ἐσωτερικὴν ἀνάγκην; Ὡθούμενος ἀπὸ κάποιον ὀρθοπεδικὴν Μοῖραν, πού ἐννοοῦσε νὰ καταστρέψῃ τὴν καμπούρα μου; Δὲν ξέρω... Ὅπωςδὴποτε ἔγραφα, μεταξὺ τῶν ἡμικλάστων ἐγγράφων καὶ τῶν αὐστηρῶν διαταγῶν, εἰς τὴν «Ἐσπερινὴν» καὶ τὴν «Κυριακάτικην Ἀκρόπολιν». Καὶ ἔγραφα φεῦ! ἐνυπογράφως. Ἐνα δειλινὸ ἦλθε στὸ γραφεῖο μου ἓ μοναδικὸς τηλεγραφικὸς διανομεὺς τῆς ἐνδόξου γενετείρας μου, κρατῶν ἓνα τηλεγράφημα.

— Δὲ μ'ἔλες, Βράνια σὲ λένε ἢ Μπράνια;

— Γιατὶ μὲ ρωτᾷς;

— Ἐδῶ λέει Στάμον Βράνιαν κ' ἐγὼ σὶ ξέρω Μπράνια...

— Δικό μου εἶνε, εἶπα καὶ ἄρπαξα τὸ τηλεγράφημα ἀπὸ τὰ χέρια του. Ἦτο τὸ πρῶτο τηλεγράφημα πού ἐλάμβανα. Τὸ ἀνοιξα μὲ τρεμούσας χεῖρας καὶ ἐδιάβασα.

Στάμον Βράνιαν
Μεσολόγγιον

Ἐλθετε τάχιστα Ἀθήνας

Γαβριηλίδης

Θαμπώσαν τὰ μάτια μου. Τινάχτηκα. Ποτὲ δὲν ἐκατάλαβα τόσο βαρὺν τὸν ἐπὶ τῆς ράχεώς μου ἀνακύπτοντα λοφίσκον. Ξανακάθησα στὴν καρέκλα μου. Τὸ ξαναδιάβασα: «Ἐλθετε τάχιστα Ἀθήνας» «...Τάχιστα!». Παραμέρισσα τὰ παλιόχαρτα, πού ἐσωριάζοντο ἐμπρὸς μου, ἄπλωσα κάτω τὸ τηλεγράφημα, τὸ ἴσασα μὲ τὴν δεξιάν γραφεῖον, βραδᾶκι πλέον, ἐτρύπωσα προσεκτικὰ... ἔλ-θε-τε τά-χι-στα Ἀ-θή-νας... Γα-βρι-η-λί-δης... καὶ πάλιν τά-χι-στα Ἀ-θή-νας... Ὅταν ἐβγῆκα ἀπὸ τὸ σπίτι μου καὶ τὸ ξαναδιάβασα κρυφά. Τὸ πρῶτὶ πάλι. Στὸ γραφεῖο τὸ ἐδιάβαζα κάθε μισὴ ὥρα. Τὸ ἐδιάβαζα καὶ ἐπερίμενα. Ἐπερίμενα τὸ τέλος τοῦ ἀτελευτητοῦ ἐκείνου μηνὸς διὰ νὰ εἰσπράξω τὶς 83 δραχμὰς καὶ 25 λεπτά.

Μόλις τὶς ἐπῆρα, ἀπέσπασα ἀπὸ κεῖ πού ξέρετε τὴν καρέκλα καὶ τὴν ἀναποδογύρισα, ἐπέταξα τὴν πανεπιστημιακὴν περγαμινὴν, ἄφησα γειὰ στὸ σπῆτι μου καὶ ἦλθα στὴν Ἀθήνα. Κρατῶν σφιχτὰ τὸ τηλεγράφημα μέσα στὴν τσέπη μου, προσπαθῶν νὰ κρύψω τὴν συγκινήσιν μου καὶ νὰ χαλαρώσω τὰ δεσμὰ τῆς ἐπαρχιακῆς συστολῆς, ἐνεφανίσθη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Ἀκροπόλεως».

— Τί θέλεις; μ' ἐρώτησε σκαιῶς κάποιον ψηλὸ παλληκάρι μὲ μικρὸ μουστάκι, πού ἐκάθητο εἰς τὸν διάδρομον.

— Τὸν κύριο διευθυντή! τὸν ἀπήντησα σοβαρῶς.

— Δηλαδή; Ποῖον κύριο διευθυντή;

— Τὸν κύριον Γαβριηλίδην!

— Τὸν κύριον Γαβριηλίδην!; εἶπε τονίζων τὶς λέξεις καὶ κοιτάζοντάς με περιέργως.

— Μάλιστα! Τὸν κύριον Γαβριηλίδην. Μὲ ἐκάλεσε τηλεγραφικῶς διὰ κάποιαν ὑπόθεσιν.

— Περίμενε... Πῶς σὲ λένε;

Τοῦ εἶπα τὸ ὄνομά μου καὶ ἐπερίμενα. Σὲ λίγο ἐπαγγέθη καὶ μὲ τόνον ὀλιγώτερον σκαιὸν μοῦ εἶπε: «Περάστε ἐκεῖ...».

Ἐπροχώρησα μὲ θῆμα σημειωτῶν εἰς τὸ δωμάτιον, πού μοῦ ἔδειξε. Ὁ Γαβριηλίδης! Ὁρθὸς πίσω ἀπὸ τὸ ψηλὸ γραφεῖο του, εὐθυτενῆς, μὲ ἀνεμισμένα τὰ ξανθοκόκκινα μαλλιά του, μὲ ἐκοίταξε μέσα ἀπὸ τὰ χονδρὰ γυαλιὰ του ὅπως τὸ λεοντάρι τὸν ποντικὸ.

— Τί θέλετε;

— Θέλω... εἶπα κομπιασμένος... δηλαδή μ' ἐκαλέσατέ μὲ αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα. Τοῦ τὸ ἔδειξα.

— Ἀσα... εἶσθε ὁ Βράνιαν!... Γράφετε πολὺ καλά... Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει ἐργασία...

— Τί;... τί εἶπατε;

— Δὲν ἀκούσατε;

— Ἀκουσα... Ἀλλά... Ὡστε πρέπει νὰ ξαναγυρίσω στὸ Μεσολόγγι;...

— Ἀ, ὄχι δά!... Χαίρετενιν...

Ἐπῆρα τὸ κουδουνιστὸν «χαίρετενιν» καὶ ἔφυγα. Στάθηκα ἄρκετὴ ὥρα κάτω ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς «Ἀκροπόλεως» κ' ἐσκεπτόμουν: Νὰ ξαναγυρίσω πάλι στὴν καρέκλα μου; «Ἀ, ὄχι δά!» μοῦ ἀπαντοῦσεν ἡ φωνὴ τοῦ Γαβριηλίδου. Κι' ἄν πάω, θὰ τὴν ξαναβρῶ στὴ θέσιν της; Πῶς θὰ δικαιολογηθῶ στοὺς προϊστάμενους μου; Τί νὰ εἰπῶ στοὺς δικούς μου καὶ στοὺς φίλους μου; Νὰ ξανα-

γυρίσω πάλι στὸ Μεσολόγγι κ' ὅ,τι γίνῃ ἄς γίνῃ; «Ἀ ὄχι δά!». Ἐμεινα ξεκοκκαλιζῶν μὲ ἀφθαστον περίσκεψιν τὰ ὑπόλοιπα τῶν 83 καὶ 25.

Μετὰ εἴκοσι καὶ πλέον ἡμέρας συνήνησα τὸν Γαβριηλίδην κατερχόμενον τὴν ὁδὸν Σταδίου. Μὲ τὸ καπέλλο του σφιγμένο κάτω ἀπὸ τὴν μασχάλην, κουνούσε ρυθμικῶς τὸ μπάστουδι του καὶ ὑπετονθόριζε κάποιον σκοπὸν.

Τὸν ἔχαιρέτησα ἀποκαλυφθεὶς. Ἐσταμάτησε καὶ μειδιῶν μοῦ εἶπε:

— Ἐδῶ εἶσθε ἀκόμη;

— Ποῦ νὰ πάω, κύριε Γαβριηλίδην;

— Καὶ ποῦ ἐργάζεσθε;

— Ἀφοῦ δὲν ἐργάζομαι στὴν «Ἀκρόπολι», πού ἄλλοῦ νὰ ἐργασθῶ;

— Πηγαίνετε τώρα ἀμέσως νὰ ἀναλάβετε ὑπηρεσίαν!

— Τώρα, ἐτόλμησα νὰ εἰπῶ, εἶνε ἀργά. Κοντεύουν μεσάνυχτα... Αὔριο τὸ πρῶτὶ θὰ εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σας.

— Τί εἶπατε; Αὔριον;! Δὲν κάμνετε διὰ τὴν «Ἀκρόπολιν»; Χαίρετ...

Ἄλλὰ πρὶν νὰ ρίξῃ ἐναντίον μου τὴν κουδουνιστὴν ἀποπομπὴν τέννιν!... τοῦ ἀπήντησα:

— Πηγαίνω τώρα ἀμέσως, κύριε Γαβριηλίδην.

— Ὡραία... Καληνύχτανιν σας...

Ἐπῆγα. Μεσάνυχτα πλέον. Ὁ ἀλησμόνητος Λαχανοκάρδης μὲ ἐδέχθη μὲ τὰς συνήθεις τιμὰς, πού ἀπένειμεν εἰς τοὺς ἐνοχλητικὸς ἐπισκέπτας:

— Τί γυρεύεσ;...

Τοῦ ἐξήγησα τὶ «γυρεύω».

— «Οὐραία... Εἶν' κ' ἢ οὐ Σταματίου ἄρρουστος...», ἐβρυχήθη καὶ μὲ ἔστειλε νὰ κάμω ἀτυνομικὸν ρεπορτάζ. Καὶ ἄρχισε τὸ δρόμα τῶν Μαραθωνίων δρόμων, τῶν ὄλονυκτιῶν καὶ τῆς πεντάρικης κουλούρας.

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ:— Πηγαίνετε ἀμέσως εἰς τὰ Πατήσια νὰ ἰδῆτε τί συμβαίνει...

ΕΓΩ:— Μάλιστα.

ΛΑΧΑΝΟΚΑΡΔΗΣ:— Οὐρὲ ζλάπ, πῶς ἄρχησε;...

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ:— Πηγαίνετε ἀμέσως νὰ ἰδῆτε τὸν Δεληγιάννην!

ΕΓΩ:— Μάλιστα.

ΛΑΧΑΝΟΚΑΡΔΗΣ:— Οὐρὲ ζαγάρ πού ἦσαν τέτοια οὐώρα;!

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ:— Πηγαίνετε ἀμέσως νὰ ἰδῆτε τὸν Βασιλέα!

ΕΓΩ:— Τὸν... τὸν Βασιλέα εἶπατε;

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ:— Μάλιστα, τὸν Βασιλέα! Αὐτὸ σημαίνει δημοσιογράφος!

ΛΑΧΑΝΟΚΑΡΔΗΣ:— Οὐρὲ, Μπράνια, πού ἦσαν; Οὐρὲ, ἰσένα θὰ περιμένῃ τοῦ Μαμμουθ; Πθούσου!

Ἔτσι, ἐκτόξευόμενος ἀνὰ τὰς συνοικίας καὶ ἀπὸ τὰς συνοικίας εἰς τὰ περὶχωρα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα καὶ τὰς ὑπουργικὰς κατοικίας, γράφων ὄλονυκτικῶς ὑπὸ τὴν καταθλιπτικὴν πίεσιν τῆς θρυχωμένης ἀνυπομονησίας τοῦ Λαχανοκάρδου καὶ τὴν ἀπειλητικὴν ἀναμονὴν τοῦ ταχυπεστηρίου, τὸ ὁποῖον ὁ Γαβριηλίδης ἠρέσκετο γ' ἀποκαλῆ Μαμμουθ καὶ κατανάλισκων κουλουράκια καὶ τυρί, ἐνοιωθα τὴν καμπουρίτσα μου) νὰ κατολισθαίνῃ ἡρέμως καὶ μίαν ἡμέραν τὴν εἶδα ἐξαφανιζομένην. Καὶ τώρα εὐρίσκομαι δίχως καμπούρα καὶ φυσικά, δίχως ὑπουργικὴν εὐαρέσκειαν καὶ δίχως κοιλίτσαν.

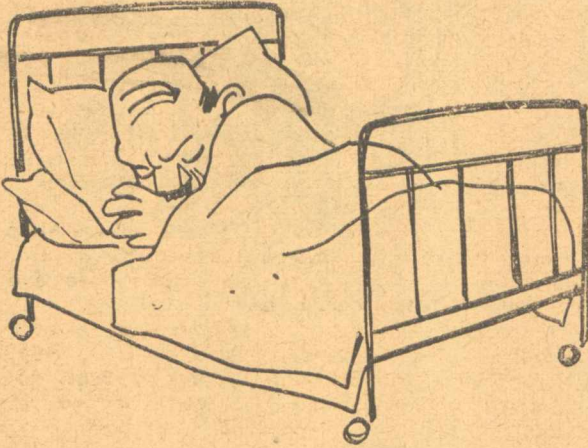
Ἄς εἶνε ἐλαφρὸ τὸ χῶμα, πού ἐκάλυψε τὸν μεγάλον ἐκείνον διορθωτὴν καμπουρῶν, τὸν Γαβριηλίδην καὶ τὸν ἀξιον συνεργάτην του, τὸν Λαχανοκάρδην.

ΣΤΑΜΟΣ ΜΠΡΑΝΙΑΣ

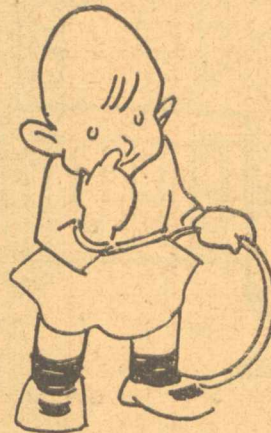

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ» ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ» ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΜΑΖΙΝΩ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ. (Κατά φωτογραφίαν ληφθεῖσαν ἀπὸ ἀεροπλάνου ὑπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου μας).

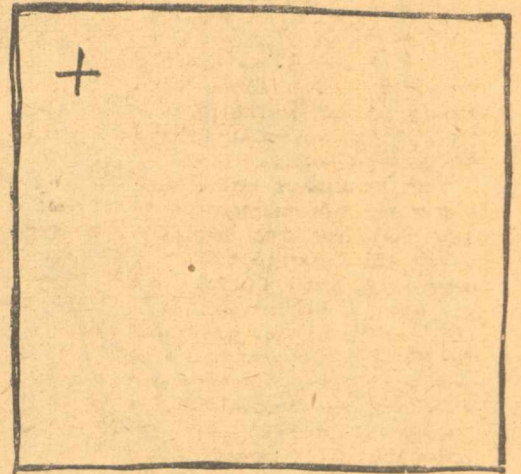

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

ΠΩΣ ΕΚΙΝΔΥΝΕΥΣΕ ΝΑ ΦΟΝΕΥΘΗ ΥΠΟ ΟΒΙΔΟΣ Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ»

ΑΙ ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΑΙ, ΜΑΖΙΝΩ ΚΑΙ ΖΙΓΚΦΡΙΝΤ, ΟΠΩΣ ΤΑΣ ΕΙΔΕ Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ»

Ο ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΟΥ «ΦΑΝΟΥ» ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ. (Ἀριστερά ὁ στρατηγὸς Λωράνς. Ὁ διὰ τοῦ σταυροῦ σημειούμενος εἶναι ὁ ἀπεσταλμένος μας).

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

ΠΑΡΑΞΕΝΑ

Ἐκπλήξεις πόσες εἶδαμε σ' αὐτὸν τὸν μέγα σάλο!
Ἐκπλήξεις, τίποτ' ἄλλο...
Οἱ Ρῶσοι ἐπετέθησαν κατ' ἀδυνατὸν κράτους
Ἄλλ' ὅμως, συμφορὰ τους!
Πολλοὶ χαμένοι πήγανε σάν τὸν γέρο - Μασούρα
Κι' ἐκεῖ πού χι ὀ ν ι α στρώνονται
Αὐτοὶ τὰ βρῆκαν... σ κ ο ὀ ρ α !

Ἐπίσης μὴ ξεχάνετε καὶ τοῦτο μέσα στ' ἄλλα:
Στὸ μέτωπο τῆς Σάλλα
Τὸ κρῦσ εἶν' ἀφάνταστο. Καὶ ὅμως μεσ' στὸ χιόνι
Οἱ Ρῶσοι τὸ... « φ υ ὀ ο ὀ ν κ α ἰ δ ἔ ν κ ρ υ ὴ ν ε ἰ »!

ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ

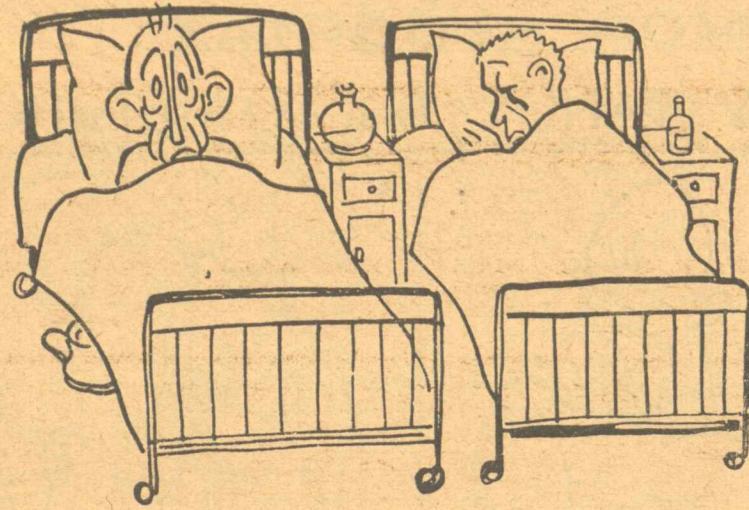
Βγήκεν ἕνας συμπολίτης
Καὶ κρατώντας ὀδηγὸ
Ἐφαξ' ὄλη τὴν Ἀθήνα
Γιὰ νὰ εὔρη ἐν' αὐγὸ.
Δῶ κι' ἐκεῖ παντοῦ ἐμπῆκε
Μὰ τοῦ κάκου, δὲν εὔρηκε,
Τότε σχέδιο στὸ νοῦ του
συλλαμβάνει φαεινὸ
καὶ πηγαίνει κατ' εὐθείαν
σ' ἕνα μέντιουμ τρανὸ.

— Θέλω, τοῦπε, νὰ καλέσης
Τώρα δὰ στὰ πεταχτὰ
Τὸν Χριστόφορο Κολόμβο.
Κι' ὅταν ἦρθε τὸν ρωτᾷ:
— Βρὲ γιὰ πὲς μου, στὸ Θεό σου,
Ποῦ τὸ βρῆκες... τὸ αὐγὸ σου!

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΣΗΜΕΡΟΝ

ΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΤΟΥ "ΦΑΝΟΥ"

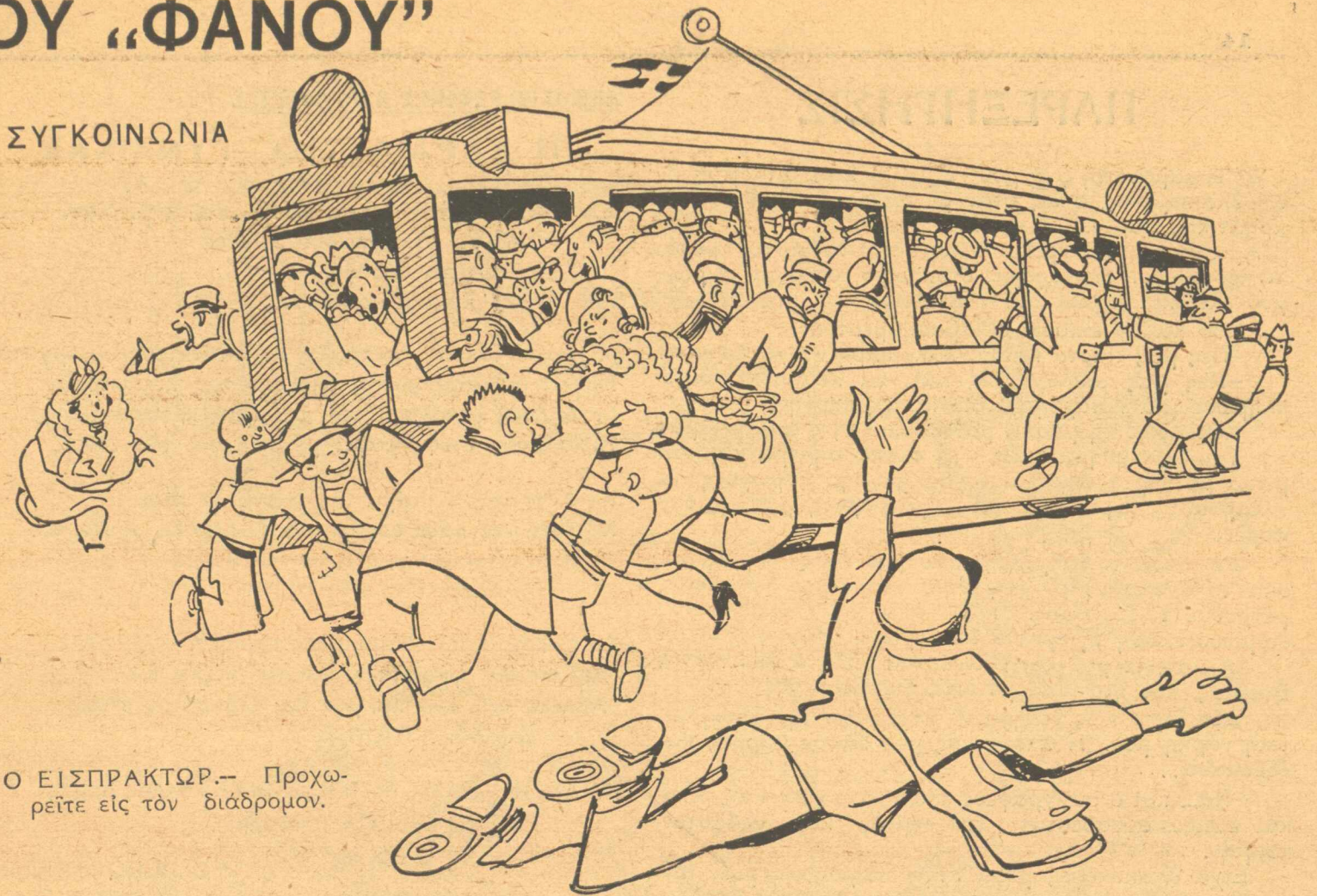

ΑΝΕΜΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ...

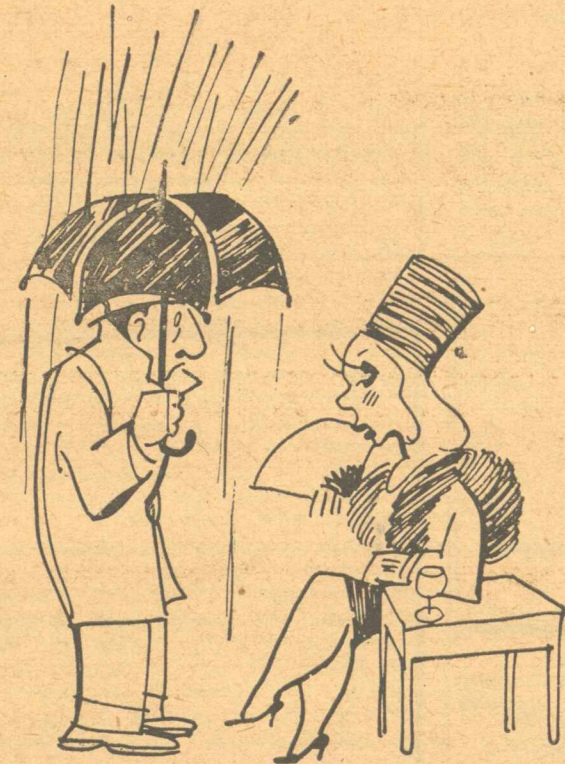

...ΕΩΣ ΜΕΤΡΙΟΙ ΒΡΑΣΤΟΙ

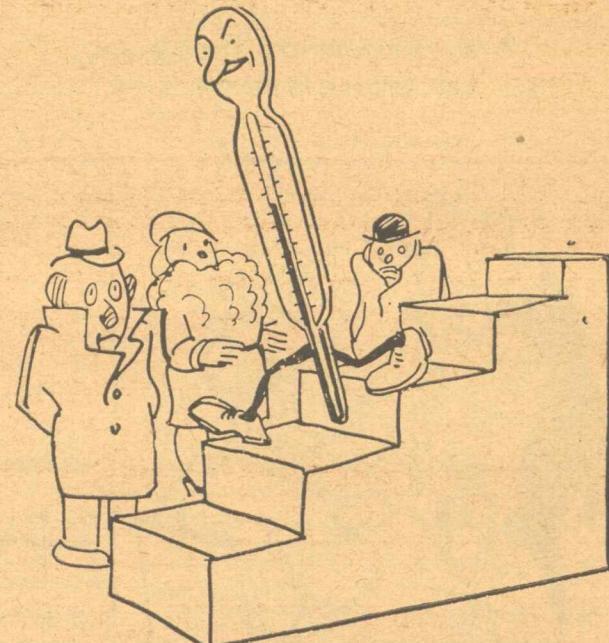
ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ο ΕΙΣΠΡΑΚΤΩΡ.— Προχω-
ραίτε εις τὸν διάδρομον.

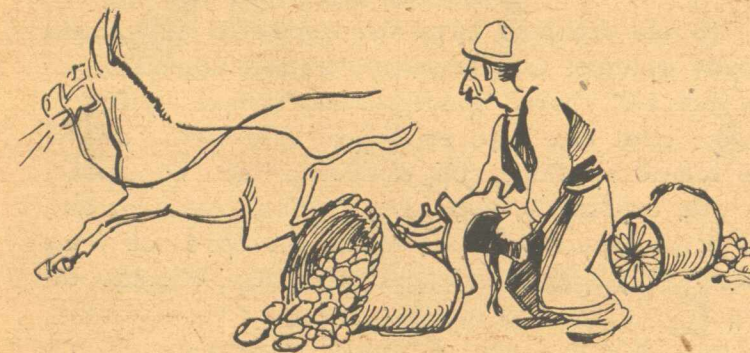

Ο ΚΑΙΡΟΣ ΝΕΦΕΛΩΔΗΣ ΜΕΤΑ
ΒΡΟΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟΥΣ

ΤΟ ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΟΝ ΚΑΤΕΡΧΕΤΑΙ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

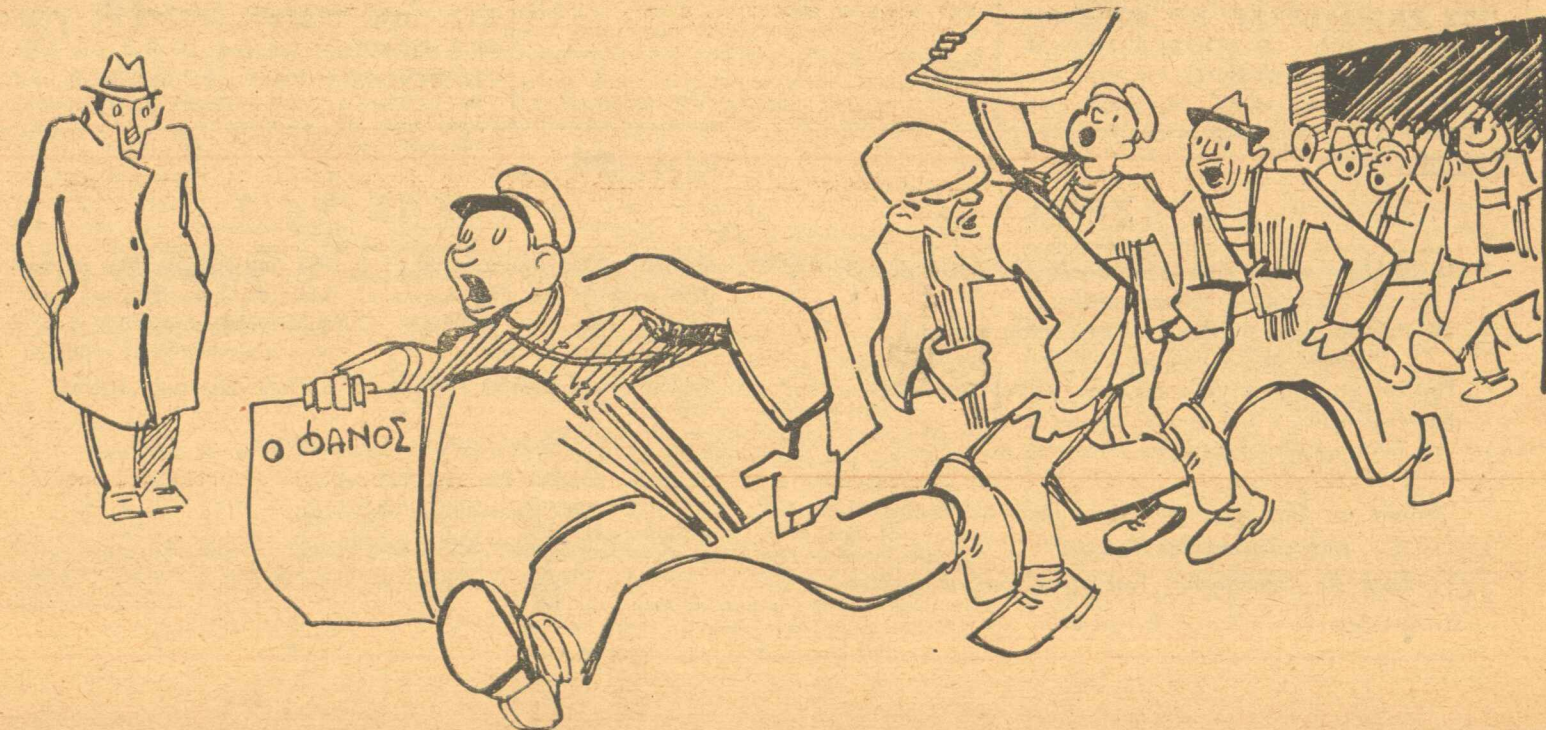

ΤΑΞΙΔΙΩΤΗΣ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΣΚΕΥΕΣ

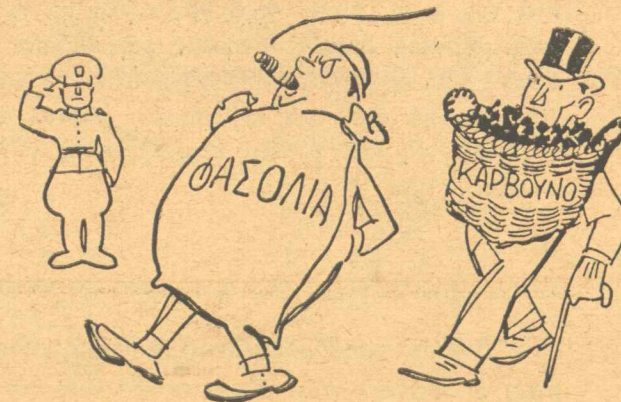
ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΑΝ ΠΡΩ-
ΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

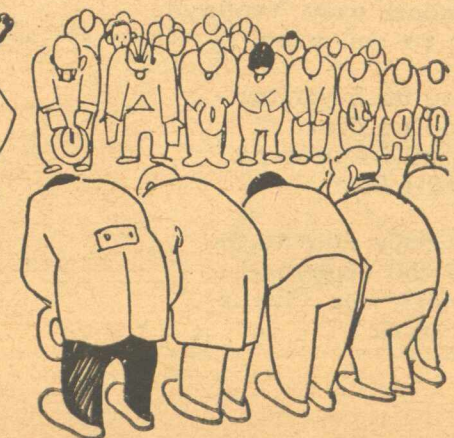
—Αὐτὸς εἶναι τῆς Τροχαίας
—... τῆς Τρωγέας

ΝΕΟΝ... ΚΥΜΑ ΨΥΧΟΥΣ

ΟΙ ΝΕΟΠΛΟΥΤΟΙ

ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΙΣ

Δὲ θυμᾶμαι στὴ ζωὴ μου νὰ μείνω ἔτσι ἀμίλητος κί ἀποθλακωμένος, ὅπως οταν με ἀνάγκασαν φίλοι ἀποκρηάτικης παρέας νὰ φορέσω μάσκα!

Ἄμα μπήκα στὸ πρῶτο σαλόνι πού ἐδέχοντο, τρέμαν τὰ πόδια μου. Ὑποχώρησα στὸν τοῖχο, στήριξα τὴ ράχι μου ἐκεῖ καὶ περίμενα... τὸ μοιραῖον!

Μοῦ κάμαν ἐπίθεσι οἱ ἀμασκάρευτοι.

—Πές μας τίποτα καὶ σὺ κακομοίρη νὰ γελάσουμε!

—Πές μας τοῦλάχιστον, κάτι νὰ κλάψουμε, ουνεπλήρωσε μιὰ πεταχτη ξανθοῦλα τῆς ἐποχῆς.

Κάτω ἀπὸ τὴ μάσκα μου ἐκλαία ἐγὼ ἀπὸ πείσμα!

Τὴν ἐκδικήθηκα ὅμως! Τὴ βλέπω σήμερα καμπουρίτσα μὲ συρτὰ θηματάκια, παληόγρηρα ζαρωμένη, νὰ κλαίη αὐτὴ τώρα κάτω ἀπ' τὴν ἀληθινὴ μάσκα πού φορεῖ!

Δὲν ξέρω τί βαθμολογία θὰ μοῦ ἔβαζε χωρὶς μάσκα τὸ ἀνακαλυφθὲν ἀργότερα νοόμετρον. Ἀν ὅμως μέτροῦσε τί συνέβαινε κάτω ἀπὸ τὴν κουκούλα τοῦ ντόμινου ἐκείνη τὴ θραδιά θὰ ἔγραφε: «Μέγας ἠλίθιος»

Ἄλλως τε μοῦ τὸν ἔδωσε τὸν τίτλο ὁ ἀείμνηστος Βικέλας, πού ἦτο μαζί μὲ τοὺς ἐπιτιθεμένους.

Δὲν ξέρω πῶς θέλησα ν' ἀποτινάξω τὴν ἀποκρηάτικη νάρκη μου. Ἡ ἀπόγνωσις μοῦ ἔδωσε θάρρος καὶ ἐξέσπασα...

—Νά... καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Θάνου Βλέκα», εἶπα καὶ ἔδειξα αὐθαδέστατα τὸν σεμνὸν καὶ σεβαστὸν ποιητήν.

Εἶχα ἀνακατέψει, μέσα στὴν παραζάλη μου, τὸν Βικέλα μὲ τὸν πραγματικὸν συγγραφέα τοῦ βιβλίου Παῦλον Καλλιγᾶν.

—Δὲν εἶμαι, κύριε, εἶπε μὲ τὴν θαθεῖα καὶ ἡρεμῆ φωνή του, ἐγὼ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Θάνου Βλέκα. Ἀσφαλῶς ὅμως μοῦ ἦρθε ἀπόψε ἡ ἰδέα νὰ συγγράψω κάτι μὲ τὸν ἴδιο τίτλο. Γιὰ νὰ μὴ φανῶ ὅμως λογοκλόπος, ἀντὶ τοῦ τρίτου γράμματος ἔψιλον, θὰ θάλω ἄλφα!

Τί ἄλλην μαρτυρίαν ἤθελα; Σήκωσα τὶς ἄκρες τοῦ ντόμινου καὶ τῶβαλα στὰ πόδια!

Ἐξω ἐπέταξα τὴ μάσκα μου στ' αὐλάκι τοῦ πεζοδρομίου.

Τριάντα λεπτὰ εἶχε!

Καὶ εἶπα: Εἶναι κρίμα, τόσο φτηνὰ νὰ γίνεται κανένας θλάκας!

ΛΑΥΡΑΣ

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Λοιπὸν ὁ κύριος Κοτζιάς
Δι' ὅλα μεριμνῶν
Προσφέρει καὶ τὸ αἷμα του
Ὑπὲρ τῶν ἀσθενῶν.

Ὡραία πράξις βέβαια
Κι' ἡρωϊκὴ ἐν μέρει
Μὰ πού μπορεῖ στὸν Ὑπουργὸ
Σκοτοῦρες νὰ τοῦ φέρη.

Ἐκεῖνοι πού θὰ δέχωνται
Τὸ αἷμα του μὲ ζέσι
Μπορεῖ νὰ πᾶν' ἀργότερα
Νὰ τοῦ ζητᾶνε θέσι

Καὶ νὰ τοῦ ποῦν ἀδίστακτα
Ἐπὶ αὐτοῦ τοῦ θέματος:
— Λησμόνησες πῶς γίναμε
Καί... συγγενεῖς ἐξ αἵματος;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Εἶν' τῆς γυναίκα ἡ καρδιά ὡς τὶς ἐφημερίδες
Μόνον πού ἔχει δυὸ σελίδες
Τουτέστι δύο φύλλα
Καὶ ἀρκετὴ μαυρίλα.

Ἐχει συντάκτας τακτικούς κί ἐκτάκτους συνεργάτας
Πολλὰ μυθιστορήματα, ὑπεξαίρεσις καὶ ἀπάτας
Γι' ἄλλους μεταχειρίζεται στοιχεῖα κεφαλαῖα
Κί' ἄλλους τοὺς γράφει μὲ στοιχεῖα τῶν ἐννέα.

Κυκλοφορεῖ... τὸ αἷμα τῆς ἐνίστε μὲ φόρα
Κί' ἔχει γιὰ κάθε ἔρωτα μιὰ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ...
Ἡ κάθε ἱστορία τῆς ἢ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ἄλλοτε εἶνε ΒΡΑΔΥΝΗ

Κί' ἄλλοτε πάλιν διαρκεῖ ὡς νάρθη ἢ ΠΡΩΪΑ
Ἄλλοτε εἶν' ἠφαίστειον καὶ τοῦ πυρός ΕΣΤΙΑ
Ἄλλοτε ἔχει ἓνα παλμὸν καὶ ἓνα μόνον κτύπον
Διὰ τὸν ΤΥΠΟΝ

Κί' ἄλλοτε πάλαι καὶ κτυπᾷ μετὰ πολλῆς ὀρμῆς
ἘΞ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ ἀφορμῆς.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ἘΦΤΑ ΚΑΡΕΚΛΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ἘΝΑ ΚΟΥΤΣΟ ΤΡΑΠΕΖΙ.

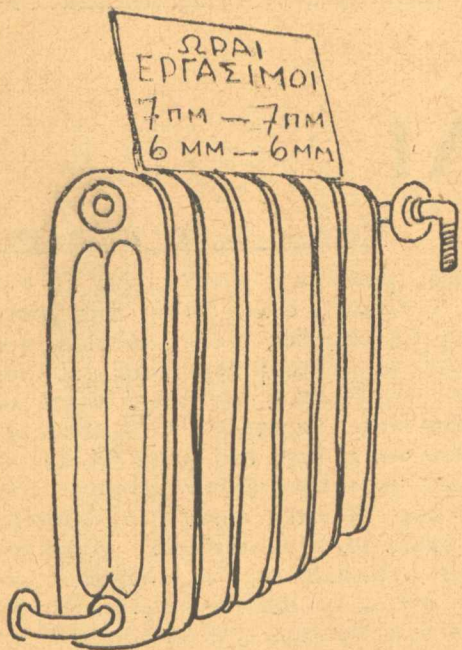
Τὸ νέο θεατρικὸ ἔργο τοῦ Νορβηγοῦ συγγραφέα Γιόχαν Φρίντερι Ουάλεσμπεργ «Ἐφτὰ καρέκλες κάτω ἀπὸ ἓνα κουτσο τραπέζι», πού δόθηκε, χτές τὸ βράδυ, εἶναι ἓνα ἔργο ἐσώψυχο, θασισμένο ἀπάνω στὸ αἰώνιο πρόβλημα τῆς ἀντίθεσης πού παρυσιάζεται στὶς συμβατικὲς συζυγικὲς ἐνώσεις. Ἀντίθετα ἀπὸ τὸν Ἐνρί Ζερμῶ, πού μᾶς ἔδωκε στὸ ἔργο του «Μιά μπουκάλα χωρὶς φελλὸ» μιὰ σύγκρουσι βασικῶν αἰσθημάτων κάτω ἀπὸ συνθήκες ὀλοτέλα νεοπλαστικῆς, ὁ Σάρλ Κόρτεν, πού ἀποφεύγει συστηματικὰ τὶς ρηχὲς δημιουργίαι, πέτυχε νὰ δώσῃ μέσα στὸ πλαίσιο τῆς γνήσιας ἔμπνευσης ἓνα ἀπόλυτα καθαρὸ καὶ νοητὸ τύπο στὸ ρόλο τοῦ Ἐρμαν Γουῶρθερ.

Ἡ ἐκτέλεσις πολὺ καλὴ ἀπὸ ὄλους τοὺς ἠθοποιούς. Γιὰ τὸν κ. Φ. Ε. μονάχα θάχουμε νὰ παρατηρήσουμε πῶς μερικὲς βίαιαι κινήσεις ἐπροδίδανε κάποιαι ἀπόστασι πού κράτησε ὁ ἠθοποιὸς ἀπὸ τὸ χαρακτήρα τοῦ Ἐλμορ. Τὰ σκηνικὰ περίφημα. Ἀλλὰ πολλὲς χτυπητὲς μπογιὲς καὶ τέλεια παρεξήγησις τοῦ Νορβηγικοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ Ἰατρός Υ.

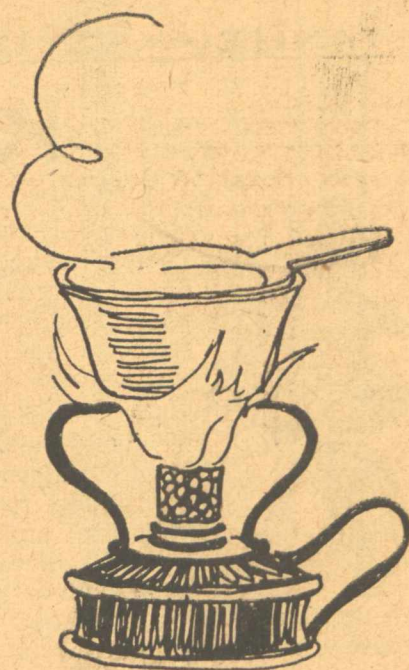
Ἐνεκα προβλεπομένης θλάθης τῶν πιεστηρίων
μας, ὁ «Φανὸς» τῶν Συντακτῶν δὲν θὰ ἐκδοθῇ τὴν
Καθαρὰν Δευτέραν.

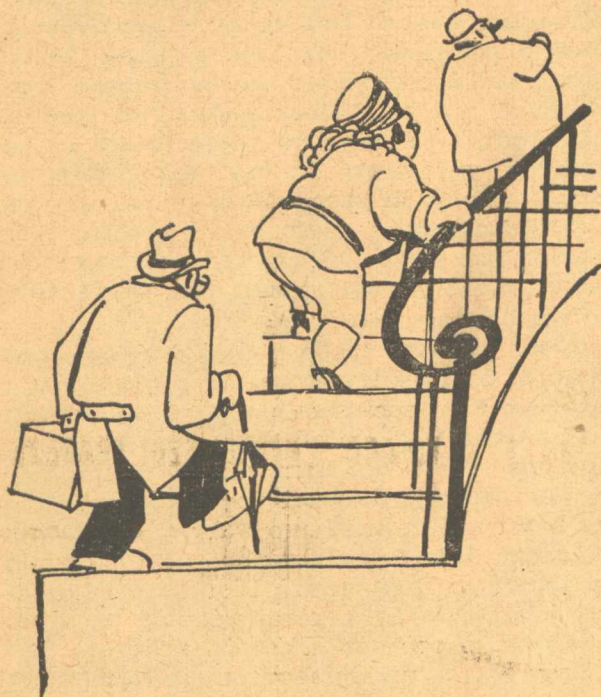

ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ

ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ
ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΑ
ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑ

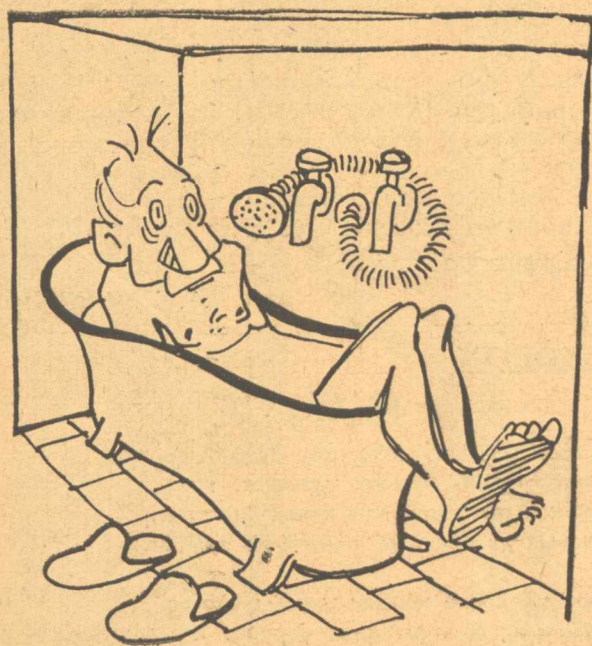
ΖΕΣΤΑ ΝΕΡΑ

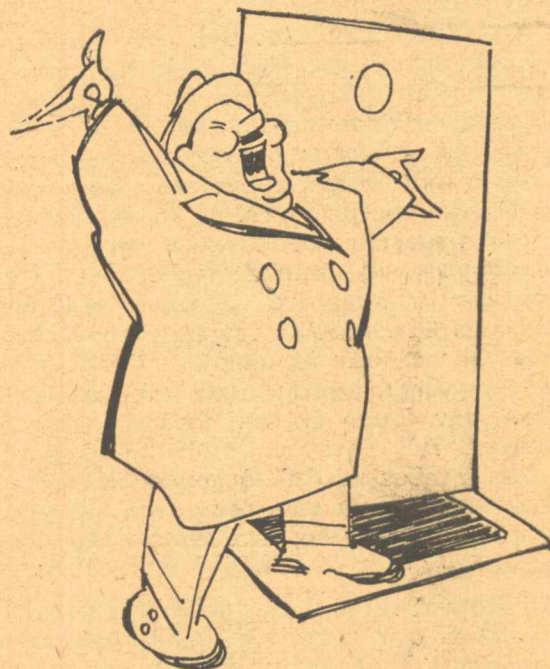
ΑΣΣΑΝΣΕΡ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΘΕΡΜΑΝΣΙΣ

ΛΟΥΤΡΑ (ἀναγκαστικὸν ἡμίλουτρον)

Ο ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: 'Επί τέλους ἡ
πρόοδος ἐνίκησε... Νοϊκι! Νοϊκι!

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

ΤΟΥ Κ. Δ. Σ. ΔΕΒΑΡΗ

Το Καρναβάλι ήταν ή εποχή της βασιλείας του σὸρ Τζώρτζη Δεπόρτα. Εἶχαν νὰ λένε ὅλοι γιὰ τὰ σαλόνια τοῦ παλιοῦ ἀρχοντικοῦ του καὶ πῶς πολὺ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν σὸρ Τζώρτζη. Ἦταν περιποιητικός, εὐγενικός καὶ χορευτὴς πού δὲν ξαναγινόταν. Διηύθυνε τὶς καντρίλιες, ἐχόρευε τὸ θάλς, τὸ σοσις, τὴ μαζούρκα μὲ χάρι πού ζηλεύανε οἱ νιοί, ἀλλὰ κανένας δὲ μπορούσε νὰ φθάσει. Ἡ σόρα Μίλια, ἡ μαμά του, ὅπως τὴν ἔλεγε, πάνω ἀπὸ ἐβδομήντα χρόνων, δὲ διεμαρτυρόταν γιὰ τὴν ἀναστάτωση τοῦ σπιτιοῦ, γιατί εἶχε πάντα τὴν κρυφὴν ἐλπίδα πὼς οἱ τοὺς χοροὺς ἐκείνους θὰ μπορούσε νὰ βγῆ ἀληθινὸ τὸ μεγαλύτερο ὄνειρό της, νὰ ἰδῆ τὸ γιό της νὰ δεχθῆ τὸ γάμο. Ἦταν καιρὸς πιά νὰ παντρευτῆ «τὸ παιδί». Τὸ παιδί ἦταν πενήντα τριῶν χρόνων, ἀλλὰ δῶ καὶ τριάντα χρόνια εἶχε μείνει στὴ θέσι του, ριζωμένος, ἀκλόνητος στὸ γρήγορο ρεῦμα τοῦ χρόνου, πού ἔσερνε γενεές τὴ μιά κατόπιν τῆς ἄλλης.

Νὰ ἡ σόρα Βιττώρια, πού τί δὲν ἔκανε νὰ τὸν πάρη ἄνδρα της καὶ ἀφοῦ ἀπελπίσθηκε δέχθηκε τὸν πλούσιο κρασέμπορα Φόρτη καὶ εἶχε τώρα κόρη τῆς παντρειάς, τὴ Φρόσω, τὴν κοπέλλα μὲ τὰ γκριζογάλανα μάτια σὰν φουρτουνιασμένη θάλασσα. Νὰ ἡ Καλὴ Τρούμπα, πού δῶ καὶ εἴκοσι ὀχτῶ χρόνια τὸν εἶχε ἐρωτευθῆ τρελλὰ κι' ἀναγκασθῆκαν οἱ γονιοὶ της νὰ τὴν πάρουν ταξίδι γιὰ νὰ μὴν πάθη ἀπὸ μαρασμό, πού παντρεύτηκε καὶ εἶχε δυὸ ἀγόρια καὶ τὴν ὠμορφὴ ξανθιά Κοῦλα μὲ τὸ ἀγγελικὸ πρόσωπο. Κι' ἄλλες κι' ἄλλες, πού κάθονται τώρα ἀράδα στὸν τοῖχο καὶ παρακολουθοῦν ἢ κάνουν παρέα τῆς σόρας Μίλιας στὸ διπλανὸ σαλόνι, ἐνῶ ὁ σὸρ Τζώρτζης, παρέα μὲ τὴ Φρόσω, μὲ τὴν Κοῦλα, μὲ τοὺς νιούς καὶ νιές τῆς ἴδιας ἡλικίας κυριαρχοῦσε στὴν σάλα. Τοῦχαν παρουσιασθῆ πολλές εὐκαιρίες νὰ παντρευθῆ, μὰ ἤξερε νὰ γλυστῆ ἀπὸ κάθε δίχτυ πού τοῦστηναν καὶ νὰ φεύγῃ τὰ δολώματα.

Ἔτσι ἔμενε στὴ θέσι του. Ἀπὸ τριάντα χρόνια σύγχρονος τῆς νεότητος. Κορμί σὰν λαμπάδα ἴσιο, κομψός, μὲ τὴ φυσικὴ κομψότητα τοῦ ἀριστοκράτη, πού δὲν ἔκρυβαν οὔτε τὰ παλιά, φθαρμένα ρούχα καὶ οἱ ἀρθύλες, πού φοροῦσε ὅταν πήγαινε στὰ χτήματά του, χωρὶς μιὰν ἄσπρη τρίχα στὸ κεφάλι, γιατί ἔθαφε τὰ μαλλιά του μὲ τέχνη, μὲ τὰ περισσότερα δόντια δικά του, πρόσωπο ροδοκόκκινο, γερό, γελαστό ἀπὸ τοὺς καθημερινούς μακροὺς περιπάτους στὰ χτήματά του, δὲν μπορούσε νὰ πῆ κανεὶς πὼς δὲν τιμοῦσε τὴ θέσι του. Οἱ κοπέλλες τὸν ἐλάτρευαν, ὅπως ἔλεγαν οἱ ἴδιες. Οἱ νιοί, σὰν νὰ ὑπῆρχε μεταξύ τους μιὰ μυστικὴ συνεννόησι, παραμερίζανε, τοῦ ἀφίναν τὸ πεδίο ἐλεύθερο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἐπειτα δὲν ἦταν καὶ κουρσάρος. Δὲν ζητοῦσε ἀπὸ τὶς ὠμορφες κοπέλλες παρ' ὅτι ζητοῦσε κι' ἀπ' τὰ λουλούδια τοῦ κήπου του. Νὰ τοῦ προσφέρουν τὸ ἄρωμα τῆς ὠμορφιάς τους. Ἐνα φιλικὸ χαμόγελο, ἕνα θάλς. Ὅχι περιπέτειες καὶ κακοτοπιές.

Τὸ Καρναβάλι καὶ τὴ χρονιά ἐκείνη ἄρχισε ὅπως πάντα, ἀλλὰ στὰ μέσα τῆς πρώτης βδομάδας ὁ καιρὸς χάλασε. Ὁ Στέλιος Πάρος, ἀνιψιὸς τοῦ σὸρ Τζώρτζη, πού εἶχε πέντε χρόνια νὰ ἰδῆ τὸ νησί, ἔφθασεν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Εἴκοσι πέντε χρόνων ὁ Στέλιος,

μορφωμένος, ὠμορφος, μοντέρνος —μόλις ἔδῶ κι' ἕνα μῆνα γύρισεν ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅπου ἔμεινε ἕνα χρόνο γιὰ νὰ τελειοποιήσῃ τὶς σπουδές του— πλούσιος, πού θὰ κληρονομοῦσε καὶ τὴ μεγάλη περιουσία τοῦ σὸρ Τζώρτζη, μιὰ φορά πού ἐτοῦτος δὲν τῷχε σκοπὸ νὰ παντρευθῆ —ἦταν ἰδανικὸς γαμπρός. Οἱ κοπέλλες πέσανε πάνω του σὰν τὶς μύγες στὸ μέλι. Οἱ πῶς ὠμορφες, οἱ καλλίτερες χορευτρες ἐλιποτάχτησαν ἀπὸ τὸ στρατόπεδο τοῦ σὸρ Τζώρτζη καὶ μαζευθῆκανε γύρω ἀπὸ τὸ νέο, ὅπως τὰ κλωσσόπουλα γύρω ἀπ' τὴν κλώσσα διψασμένα ἀκούοντας τὰ ἀνέκδοτα καὶ ἀστεία του ἀπ' τὴν Ἀθήνα κι' ἀπὸ τὸ Παρίσι. Μὰ δὲν ἔφθανε αὐτό. Ὁ Στέλιος ἔμπαινε καὶ κεῖ ὅπου ἡ κυριαρχία τοῦ σὸρ Τζώρτζη ἦταν ἀπόλυτη, στὸ χορὸ, θέλοντας νὰ διευθύνῃ τὶς καντρίλιες, παρουσίασε καινούργιες φιγούρες ἀπὸ τὸ Παρίσι, φιγούρες ἀπρεπες, συλλογιζόταν ὁ μπάρμπαρς του, πού σίγουρα χόρευαν οἱ κοκόττες καὶ μοδιτροῦλες στὴ Μονμάρτη. Ἐφερε καὶ κομμάτια γιὰ τοὺς νέους χοροὺς, τὸ μπαστόν καὶ τὸ φῶξ - τρότ, κι' ἔπαιρνε τὰ κορίτσια καὶ τὰ χόρευε κιόλας ἀπὸ τὴν πρώτη βραδιά. Χορὸς ἦταν αὐτὸς ἢ παρηγοριὰ γιὰ κείνους ποῦταν πιασμένοι ἀπὸ γεράματα ἢ ρευματισμοὺς κι' ἔσερναν τὰ πόδια τους, ἔκαναν στρατές σὰ μωρὰ γιὰ νὰ ξεμουδιάσουν; Δὲν περίμενε ἀπὸ κανένα τέτοιο πρᾶμα. Καὶ νὰ τὸ πάθη ἀπὸ τὸ γιό τῆς ἀδερφῆς του!

Δὲν ἄργησε ὡς τόσο νᾶρθῃ ἡ λύσι. Στὸ τέλος τῆς πρώτης βραδιάς ὁ σὸρ Τζώρτζης παρατήρησε πὼς ὁ Στέλιος πρόσεχε ἰδιαίτερα τὴν ὠμορφὴ Φρόσω. Ἄν ὁ θεῖος γλύτωσε ἀπὸ τὴ μητέρα, ὁ ἀνιψιὸς δὲ θὰ γλύτωνε ἀπὸ τὴν κόρη της. Ἡ θάλασσα τῶν γκριζογάλανων ματιῶν της τὸν ρούφαγε ὅλο καὶ βαθύτερα. Τὴν ἄλλη μέρα εἶχαν κάνει κιόλας κουθέντα γιὰ γάμο. Θὰ γνωστοποιοῦσαν τοὺς ἀρραβῶνες μετὰ δυὸ μέρες. Τὸ βράδι ὁ σὸρ Τζώρτζης ξαναβρῆκε τὴ θέσι του. Οἱ κοπέλλες πού μυρίσθηκαν τὸ συνοικέσιο γύρισαν μὲ περισσότερο ἐνθουσιασμό στὸ σὸρ Τζώρτζη, ποῦχε τὸ ὕφος νικητοῦ. Ἦταν ἐξαιρετικὰ ὠμορφὴ συγκέντρωσι, γιατί οἱ νιές φοροῦσαν κοστοῦμια παλιῶν ἐποχῶν καὶ ὁ σὸρ Τζώρτζης εἶχε θάλει κι' αὐτὸς τὸ ἵπποτικὸ κοστοῦμι του —μαῦρο βελουδο μὲ πλούσιο πλαστρόν, ποῦταν σὰν ἀφρός. Ἡ σάλα βοῦιζε ἀπ' τοὺς χορούς, τὰ γέλια τοῦ θιάσου τοῦ σὸρ Τζώρτζη, πού χειροκροτοῦσαν καὶ ζητωκραυγάζανε στὸ τέλος ἐνὸς θάλς ἢ μιᾶς μαζούρκας, ἐνῶ στὸ βάθος τῆς ἄλλης κάμαρας ὁ δόλιος ὁ Στέλιος, μπρὸς στὴν ἀγαπημένη του, ἔδινε τὴν ἐντύπωσι, καθὼς ἦταν γυρτὸς στὴ ράχι τοῦ καναπέ, ἀπελπισμένου ναυαγοῦ, πού ὅλο τὸν ἔσερναν καὶ μακρύτερα τὰ γκριζογάλανα νερὰ τῶν ματιῶν τῆς ὠμορφῆς Φρόσως.

Δ. Σ. ΔΕΒΑΡΗΣ

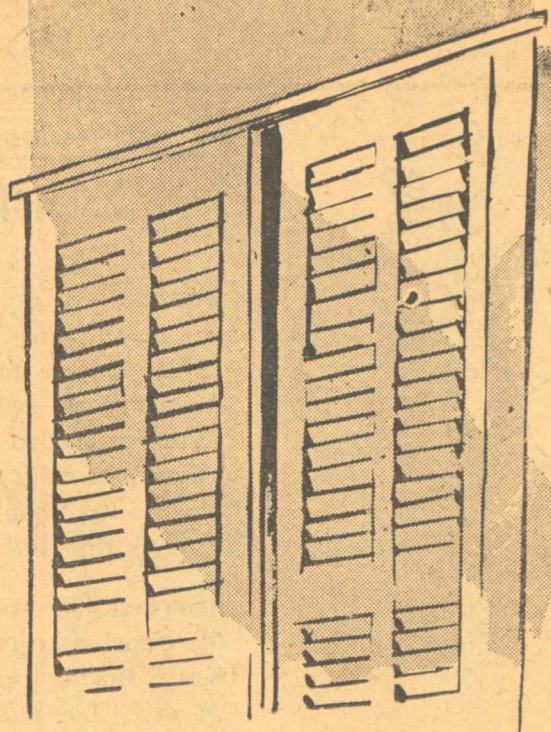
ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ

ΒΑΛΣ

Ἡ σάλα φέρνει βόλτα σὰν δαιμονισμένη
Στριφογυρίζει, φεύγει, χάνεται, κυλᾶ,
Λογάκια αὐτὴ μοῦ λείει τώρα ζαλισμένη
Κρυφόλογα τῆς λέω τώρα ἐγὼ τρελλὰ.

Γυρίζει ὅλος ὁ κόσμος γυρίζει ὀλοένα
Μαζύ μας ὅλα φεύγουν, φεύγουν καὶ γυρνοῦν
Τὰ λόγια πού μοῦ λείει σβύνουν ἕνα ἕνα
Τὰ λόγια πού τῆς λέω χάνονται, περνοῦν.

Ἀποκρηάτικες νύχτες

Ἕνας μασκαρᾶς πού τραγουδεῖ

Ἡ νύχτα κάτω ἐμέθυσε τοὺς μαύρους πέπλους σέρνει
Παραπατάει καὶ γέρνει.

Τ' ἀστέρια ἀπάνω εἶναι θαμπὰ καὶ τύφλα στοῦ μεθύσι
Γλυστράνε καὶ κυλᾶν κατὰ τῆ δύσι.

Μέσ' στὴν ταβέρνα σαματᾶς, φωνές καὶ περιγέλια
Τὰ μαντολίνα παίζουνε καὶ στ' ἀσημένια τοὺς τὰ τέλια

Λές καὶ χτυποῦνε μύρια

Γλυκόφωνα κρουστάλλινα κρασιοῦ ποτήρια.

Μὰ νὰ καὶ ἕνας μασκαρᾶς ὄλος κουδούνια καὶ φτερά
Ποῦ ἀναστενάζει γέρνοντας στοῦ τοίχου τὸ ἀγκωνάρι
Τὸ στεναγμὸ του μιὰ παληὰ κιθάρα ἀκομπανιάρει
Καὶ τὰ κουδούνια ἀνήξερα χτυποῦνε μὲ τρελλὴ χαρὰ

Τὶ νᾶναι τάχα τὸ πικρὸ παράπονο ποῦ λέει

Ἡ μάσκα ἢ γελαστὴ ποῦ κλαίει;

Ποῖος ξέρει, στοῦ Καρναβαλιοῦ τὸ ἐρωτικὸ μεθύσι

Μπορεῖ κι' ἡ Λύπη νᾶθελε ἀπόψε νὰ γλεντήση

Καὶ τὰ στολίδια ἐφόρεσε καὶ τᾶνθια τῆς χαρᾶς

Μπορεῖ κι' ὁ Πόνος νᾶγινε ἀπόψε μασκαρᾶς

Καὶ τραγουδῶντας κλαίει

Στὸ φῶς τὸ γελαστό.

Μπορεῖ καὶ τὸ παράθυρο ποῦ εἶν' ἀψηλὰ νὰ φταίη

γιατ' εἶναι σφαλιστό....

Τμ.

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΣΟΡΠΡΑΪΖ ΠΑΡΤΥ

Σορπράϊζ πάρτυ έγινε στῆς Πόπης ἀπ' τὴν Κάρυστο
κι' ἦταν πολὺ εὐχάριστο.

Ὁ Μάνθος ὁ σαλεπιτζῆς, ὁ ἀντρας τῆς Ἀγγέλας,
Λίγο σαλέπι ἔφερε μετὰ πολλῆς κανέλλας,
Ρετσίνα ἀπὸ τὸ σῶζουμο ὁ Στράτης ὁ Ἀράπης
Ἕνα μπουτάκι χοιρινὸ ὁ Κώστας ὁ χασάπης
Καὶ δυὸ μαχαίρια μαυρομάνικα,
Κι' ἓνα σπουδαῖο κολλιέ ἀπὸ στραβὰ λουκάνικα.

Καὶ διεκρίθησαν πολλοὶ μὲ βαρυτίμους τουαλέττας
Μὲ φόρεμα λαμὲ ἀρζάν ἢ Βαγγελιώ τῆς Νικολέττας
Καὶ ἡ Βασίλω ἢ χοντρή ἢ ἐξ Ἀμφίσης
Μ' ἓνα λαμὲ καζάν τῆς πλύσης.

Ἐπίσης διεκρίναμεν τὴ χρυσοχέρα Λένα
Ὅπου μὲ χεῖρα πάντοτε χρυσῆν
Βουτάει τὰ φορέματα τὰ δανεικὰ καὶ ξένα,
Μὲ τουαλέττα κλέπτ ντὲ σίν...

Τὸ γλέντι τότε ἄρχισε, μετὰ πολλῆς ὀρμῆς
Χορεύτηκε ἓνα ταγκό,
Ἄλλὰ ὁ Νώντας τῆς μαμῆς ποὺ κάνει τὸν τσαγκό
Ἄνεσπασε ἀμφίστομον ἐξ ἀσιμάντου ἀφορμῆς

Καὶ τότε ἀρχίσαν καρεκλιές νὰ πέφτουν καὶ λεμόνια
Ἐνῶ,
Μ' ὀχτῶ καρεκλοπόδαρα κι' ἓνα δυὸ κασσόνια,
Μία γραμμὴ ἐφτιάξαν Μαζινῶ,
Καὶ παρετέθη οὕτω πως ἓνας σουπὲς κομπλέ
Στοῦ καθενὸς τὴν πλάτη,
Κι' ἐνῶ οἱ πλείστοι ἦτανε ἢ ἄσπροι ἢ σταράτοι
Ἀπὸ τὸ ξύλο τὸ πρῶι ἐβγήκαν ὅλοι μπλέ.

ΛΘΗΝΑΙΟΣ

— Γιατί πρέπει νὰ περνοῦν ὅλοι ἀπὸ δῶ;
— Για νὰ τοὺς κόθουν... μαζεμένους.

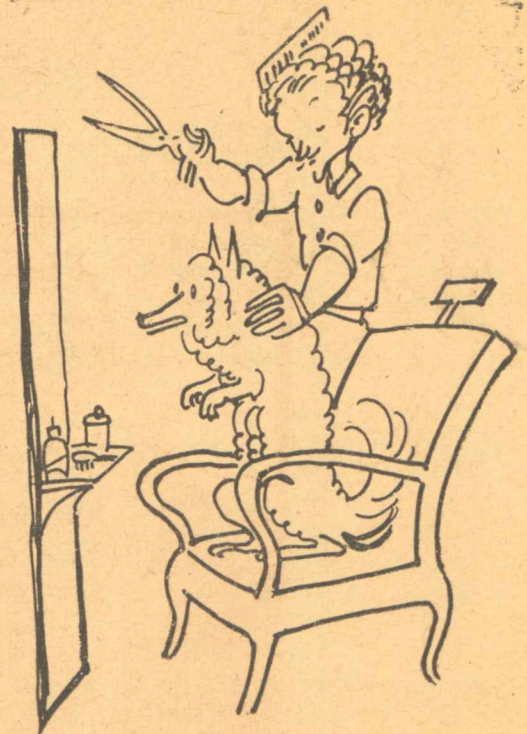
ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

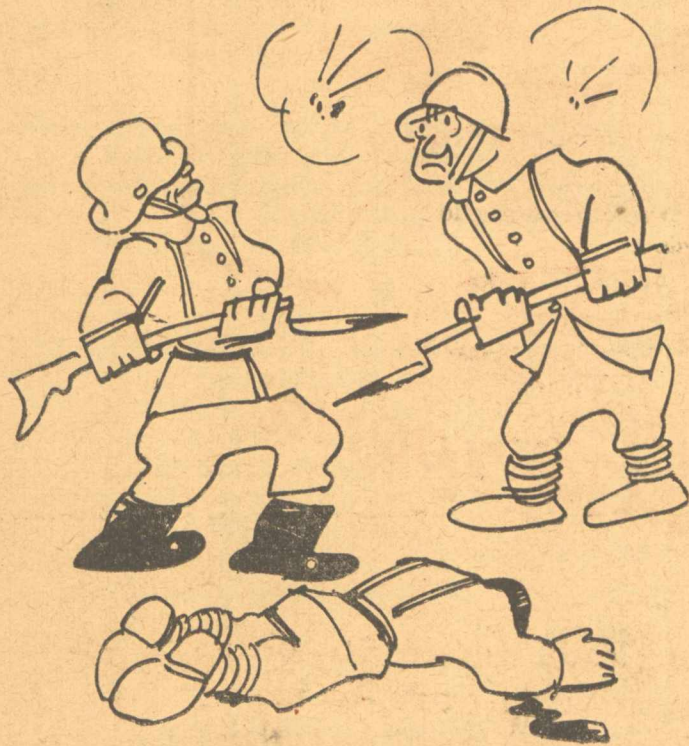
Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

ΕΙΔΟΝ

Είδον τὸ κοντὸ φουστάνι
Καὶ στὸ κρύο καὶ στὴ ζέστη
Είδον τοὺς γυμνοὺς τοὺς ὠμούς
Κι' ἡ ψυχὴ μου ἐξανέστη.

Ἄνδρῶν εἶδον τουαλέττας
Εἶδον γυναικῶν τοιαύτας
Κι' ἐλυπήθην πολὺ πλέον
Τις μοδίστρες ἢ τοὺς ράφτας...

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ

Ο ΜΑΡΤΗΣ

Τώρα πού λυώσανε ψηλά τὰ χιόνια
Καὶ ξαναγύρισαν τὰ χελιδόνια
Καὶ μὲ τὴν ἀνοιξιὸ ἥλιος σμίγει
Ἔλα νὰ πλέξουμε ζεστὴ φωληά,
Πρὶν μὲ τὸν ἔρωτα ὁ Μάρτης φύγη
Καὶ ξημερώση Πρωταπριλιά...

- Ἐδῶ εἶναι ὁ κ. ὀφθαλμίατρος;
- Τὶ τὸν θέλετε;
- Μοῦ χάλασαν δύο... αὐγὰ μάτια.

.... και ύστερα
από πολλά χρόνια

και τα έγγονιά σας ακόμη θα θαυ-
μάζουν τα δόντια σας όταν τα περι-
ποιήσθε άνελλιπώς με την υπέροχη

ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ

Σ ΜΑΛΤΟΔΟΝΤ

ΑΛΜΑ

Σουρεαλιστική ποίησης

ΜΑΒΙΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

Ουράνια αστεροφώτιστα κι' η νύχτες ή μαβιές
Πάνω στο άσπρο σύννεφο ένας γραφιάς
Τραβάει δέκα μολυβιές.
Και τὸ σταχτι κατεβατὸ χαλάει τῆς συννεφιᾶς

Στριφογυρνάει ὁ λογισμὸς ἀπὸ καῦμοὺς κρυφούς.
Περνάει τὸ τραῖνο θιαστικά και κάνει φούς, φούς, φούς.
Ὡμιέ κι' ἄν ἔρθῃ ἡ μάγισσα
Τὸ τζάμι ἐγὼ τὸ ράγισα
Κι' ἡ πέτρα πού δὲ ράγισε δὲν ἦταν ἡ χειρότερη
"Ἀσπρη πέτρα ξεξασπρη κι' ἀπὸ τὸν ἥλιο ξεξασπρότερη

Στ' ἀχνάρια σκύβει ἡ Ἐρατὼ πού ράβει πατητὴ
Ἐκκλησιὰ μολυβωτὴ
Μολυβοκαγκελλοπελεκητὴ
Κι' ἀνάμεσα στοὺς ροδανθοὺς μιὰ κόττα ἐκακάριζε
Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε.

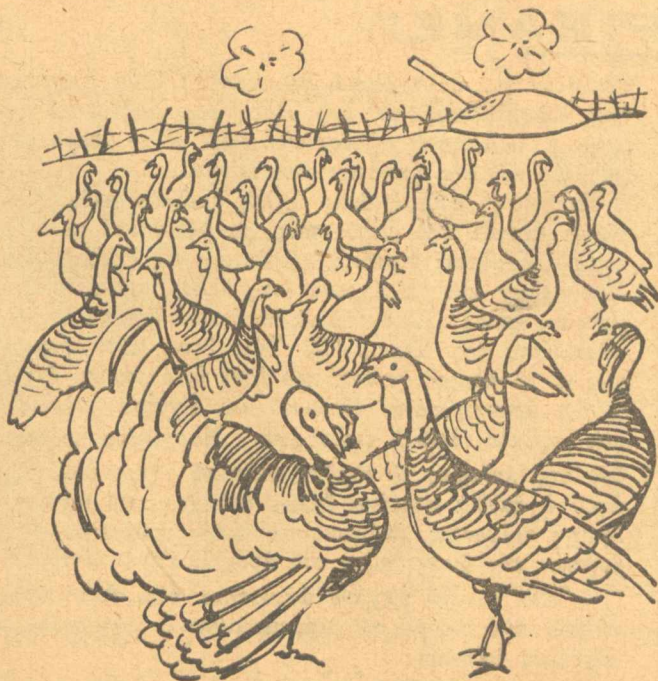

Ψηλά ἀνεβαίνουνε φωνές, δοξολογίες, ὕμνοι
Ἀπὸ τίς ὄχθες τοῦ Εὐφράτη,
Χίλια καντάρια ζάχαρη ἔρριξανε στὴ λίμνη
Ἄλλ' εἶχε τότε ἡ ζάχαρη ἑφτά λεπτά και κάτι
Κι' ἀπάνω σ' ἕνα χράμι,

Τοῦ Κίτσου ἡ μάννα ἐκάθητο στὴν ἄκρη στοῦ ποτάμι
Και τὸ πετροβολοῦσε
Μ' αὐτὸ ἐκύλαγε ἄργά
Γιατὶ δὲν ἤθελε καυγᾶ
Κι' ἀδιάφορο περνοῦσε
"Ὅπως διαβαίνει κι' ἡ ζωὴ κι' ἀδιάφορη κυλᾶ
Και εἰς ἔτη πολλὰ.

Η ΜΙΣΗ ΜΑΣΚΑ

ΓΑΛΛΟΙ ΣΤΟ ΔΥΤΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΙΒΑΣΤΙΚΟΥΣ

Η ΘΥΣΙΑ

Δροσερὸ ἀνοιξιᾶτικο βράδυ. Στὸ μισοφωτισμένο σαλονάκι
μιλοῦν μιὰ ὥρα τώρα ζωηρὰ ὁ Κώστας Περιγιάλῃς και ἡ
Βάννα. Ἐνας χρόνος ἔχει περάσει ἀπὸ τὸν καιρὸ πού γνωρί-
στηκαν και ἀκόμα δὲν ἐπίστεψε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. Σὲ μιὰ στιγμή
ὁ Κώστας Περιγιάλῃς ἐφώνηξε δυνατὰ.

— Δὲ μ' ἀγαπᾶς Βάννα, δὲ μ' ἀγάπησες ποτέ.

— Ἐγὼ;...

— Ναι ἐσύ.

— Κώστα! Πρόσεξε! Θὰ μὲ κάνεις νὰ πέσω ἀπὸ τὸ μπαλ-
κόνι και τότε θὰ πιστέψῃς.

— Ποτέ, ἐπανέλαμβεν ὁ Περιγιάλῃς.

— Ἔτσι;... Καλὰ λοιπὸν εἶπεν ἡ Βάννα. Και μὲ τὸ
πρόσωπο κατακόκκινο ὤρμησε κ' ἀνοῖξε τὴ μπαλκονόπορτα. Και
πρὶν προφθάσει νὰ τὴν συγκρατήσῃ ὁ Κώστας κρεμάστηκε ἀπὸ
τὰ κάγκελα τοῦ μπαλκονιοῦ.

— Βάννα! Βάννα! Εἶσε τρελλή;

— Χαῖρε... ἐτραύλησεν ἡ Βάννα. Και μὲ μιαν τελευ-
ταίαν κίνησιν ἔπεσε ἀπὸ τὸ μπαλκόνι... στὴν ἀγκαλιὰ ἐνὸς
ἄλλου πού ἐπερίμενε ἀπὸ κάτω...

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΕ ΤΟ ΜΟΝΟΚΛ

ΤΟ ΜΕΓΑΦΩΝΟΝ ΤΟΥ "ΦΑΝΟΥ,"

— Παρακαλεῖται ὁ κ. με τὴν καμπαρντίνα και μὲ
τὸ μονόκλ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ πεζοδρόμιον και νὰ ἀ-
γοράσῃ τὸν «Φανόν».

— Ἡ δεσποινὶς μὲ τὰ ὠραῖα μάτια νὰ μὴ κυττάξῃ
τοὺς διαβάτας διότι παρεμποδίζει τὴν κυκλοφορίαν.

— Τὸ ἀβάπτιστον ἐκθετον πού εἶνε εἰς τὸ μέσον τοῦ
δρόμου νὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ πεζοδρόμιον.

— Βαδίζετε πάντοτε δεξιὰ. Νὰ μὴ συνομιλήτε εἰς
τὸν δρόμον και νὰ μὴ κάνετε πνεῦμα διὰ νὰ ἀποφεύ-
γωνται τὰ δυστυχήματα....

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ὑπῆρέτρια διὰ νὰ ὑβρίζῃ τὴν κυρίαν της.
Συστάσεις ἀπαραίτητοι.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ βραδύγλωσσος διὰ τὴν θέσιν καθηγητοῦ
τῆς ἀπαγγελίας. Μισθὸς ἱκανοποιητικὸς.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ἀναγνώσται διὰ τὰ νέα σουρεαλιστικὰ
ποιήματα.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οἰκόπεδον διὰ τοὺς νέους ποιητὰς και
συγγραφεῖς. Τὸ π ο ν εἰς τοὺς νέους.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ψυγεῖον εἰς τιμὴν εὐκαιρίας, κατάλληλον
διὰ τὴν θέρμανσιν πολυτελοῦς διαμερίσματος.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐστιατόριον λόγῳ ἀποχωρήσεως τῶν πε-
λατῶν.

ΝΕΟΣ ἀγράμματος, διαθέτων ὥρας, ζητεῖ νὰ παρα-
δίῃ μαθήματα ἐπὶ μετρία ἀμοιβῇ.

ΚΥΡΙΑ εὐρισκομένη εἰς τὸ τράμ ζητεῖ θ έ σ ι ν.

Τὸ πιὸ σπαρταριστὸ βιβλίον τῆς ἐποχῆς εἶναι τὰ:

„ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ“

Ζητήσατέ το ἀπὸ τὰ βιβλιοπωλεῖα και ἀπὸ τὰ
πρακτορεῖα ἐφημερίδων «Σπῦρος Τσαγγάρης»

ΤΟ ΣΠΑΣΜΕΝΟ ΚΑΝΑΤΙ

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

"Ένα σαλόνι φτιαγμένο σύμφωνα με τή νέα σκηνογραφική τέχνη. Ένα σκούρο πανί τσιτωμένο παριστάνει τρεις τοίχους. Μιά κουβέρτα δείχνει στο βάθος τὸ διάδρομο πὸν ὀδηγεῖ σὲ μιὰ θεράντα καμωμένη ἀπὸ χασέ. Ένα μισὸ χαμηλὸ τραπέζι καὶ μιὰ πολυθρόνα τρίγωνη.

ΣΚΗΝΗ Α΄

(Ὁ Νορθάγερ ξαπλωμένος στήν τρίγωνη πολυθρόνα ξεφυλλίζει ἕνα βιβλίο. Σὲ λίγο μπαίνει ἡ Ροξάνα).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— (Στὴ Ροξάνα ἤρεμα). Ξύπνησε; **ΡΟΞΑΝΑ.**— Ναί, εἶνε λίγη ὥρα.

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— Καλά. Κλείστε τὸ παράθυρο. Περνοῦν σύννεφα.

ΡΟΞΑΝΑ.— Τὰ σύννεφα εἶνε ἄσπρα.

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— Εἶνε μαῦρα. Πάρε τὸν ἥλιο ἀπὸ κεῖ. Τέτοια ὥρα θρέχει μέσα στίς ψυχές (σιγή).

ΡΟΞΑΝΑ.— Ἀλλοίμονο (πηγαίνει κοντὰ στοὺς παράθυρο. Σὲ λίγο). Τὰ ἀμάξι κύριε δὲν ἔχει ρόδες (πέφτει σὲ ἔκστασι).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— Ἄν εἶχε ρόδες Ροξάνα, θὰ ἦταν ἀμάξι. (σιγή).

ΡΟΞΑΝΑ.— Κι' ὁμως ἂν τὸ ἔφτιανε ὁ μπάρμπα Γλόμπερ... (σιγή).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— (Θυμᾶται). Μπορεῖ... (σιγή).

ΡΟΞΑΝΑ.— Τὸν εἶχε χτυπήσει βαθεῖα ἡ ἀρρώστεια (σιγή).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— (Κυττάζοντας πρὸς τὸ διάδρομο). Εἶχε ἕνα μονάχα φτερὸ τὸ ἀγριοπερίστερο. Ἦταν μονόφτερο. Βάλε κι' ἄλλα λουλουδία στοὺς βάζο Ροξάνα. Πῶς τὸλεγε τὸ τραγουδι ὁ μπάρμπα Γλόμπερ;

ΡΟΞΑΝΑ.— (Μισοτραγουδεῖ):

Ἡ φτεροῦγες χτύπαγαν

Τ' ἄστρο πὸν βασίλευε

Ἦτανε σημαδιακό...

Ἦτανε σημαδιακό...

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— (Κυττάζοντας μετὰ τὸ ἕνα μάτι τὴν ὀροφή καὶ μετὰ τὸ ἄλλο τὴ Ροξάνα). Ὅσο παίρνει τὸ ποτάμι. Κι' ὕστερα ὁ σάλιαγκας...

ΡΟΞΑΝΑ.— Θεὸς φυλάξοι κύριε. Ἦταν γερὸς σὰν αὐτὸ τὸν τοῖχο.

ΤΑ ΑΠΡΟΟΠΤΑ

"ΣΑΣ ΓΝΩΡΙΣΑΜΕ"

Μιά ὠραία κρινόλευκη Μαργαρίτα μετὰ δύο ὀλόξανθες πλεξούδες, φαίνεται πῶς φάχγει γιὰ νὰ βρῆ κάποιον μέσα στὸ ἀριστοκρατικὸ κέντρο πὸν εἶνε γεμάτο ἀπὸ μάσκες. Σταματᾶει ξαφνικὰ χαρούμενη μπροστὰ σ' ἕναν κύριο ὕψηλό, πὸν εἶνε ντυμένος σὰ σοφὸς τοῦ περασμένου αἰῶνος. Ψηλὸ καπέλλο, ἄσπρο γενάκι, ρετιγκότα. Φορεῖ μισὴ μάσκα καὶ ἔχει ἐπιτύχει μιὰ σπουδαία γερωντική ἐμφάνισι. Ἡ Μαργαρίτα τοῦ λέει, ὅτι μιὰ τέτοια μασκαράτα καὶ τέτοια ἐπιτυχία εἶνε μοναδική. Τοῦ προτείνει μάλιστα νὰ γίνῃ γι' αὐτὴν ὁ Φάουστ στήν τρελλὴ αὐτὴ νύχτα τοῦ καρναβαλιού... Ὁ Φάουστ πρὶν πούλησῃ τὴν ψυχὴ του στὸ διάβολο. Ὅταν ἦταν ἀκόμη ἀπούλητος...

Ὁ μεταμφιεσμένος κύριος μετὰ τὸ γενάκι τᾶχασε μετὰ τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ ἐπιτυχία, μόλις μπῆκε στὸ κοσμικὸ κέντρο. Τῆς φθουρῆζει πῶς δέχεται μεθυσμένος ἀπὸ εὐτυχία τὴν πρότασί της καὶ μιὰ τρελλὴ προσδοκία γεννιέται μετὰ στήν ψυχὴ του. Ἀρχίζει νὰ τῆς λέῃ λόγια γεμάτα τρυφερότητα, πάθος καὶ φλόγα. Ἦπιαν καὶ σαμπάνια καὶ θαρρῶ πῶς ἄλλαξαν καὶ κάποιιο φιλὶ στὴ μέθη ἐνδὸς βάλς. Κι' ἦσαν ἀλήθεια οἱ μόνοι πὸν τὸ ἐχόρεφον περίφημα. Ὡς τόσο τὴ μάσκα δὲν τὴν ἔβγαλαν γιὰ νὰ παρατείνουν τὴ συγκίνησι καὶ τὸ μυστήριον. Ἦσαν δύο ἄγνωστοι, δύο καρδιές πὸν χτύπησαν ἔτσι τρελλὰ ἢ μιὰ γιὰ τὴν ἄλλη, μιὰ νύχτα καρναβαλιού κι' αὐτὸ ἀρκοῦσε.

Τραβήχτηκαν σὲ μιὰ διακριτικὰ φωτισμένη γωνιά, γιὰ ν' ἀ-

(Χτυπάει μετὰ τὸ χέρι της τὸν τοῖχο. Τὸ πανὶ σκίζεται. Βγάζει μιὰ θελόνα καὶ ράβει τὸν τοῖχο).

ΣΚΗΝΗ Β΄

(Μπαίνει ὁ ἱατρὸς Σόλμες)

ΣΟΛΜΕΣ.— (Στὸν Νορθάγερ). Καλλίτερα σήμερα;

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— Ἡ Ροξάνα θὰ σᾶς πῆ.

ΡΟΞΑΝΑ.— (Ἀφίνει τὸ ράψιμο τοῦ τοίχου). Τὸ πρῶτ' εἶχε πυρετό.

ΣΟΛΜΕΣ.— Πολύ;

ΡΟΞΑΝΑ.— 38. (Αἰσθησις στήν πλατεῖα τοῦ θεάτρου).

ΣΟΛΜΕΣ.— Μπά; (Συγκίνησις).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— Εἶν' ἀλήθεια;

ΣΟΛΜΕΣ.— (Σκύβοντας τὸ κεφάλι). Ἄσχημα.

Α Ὑ λ α ί α

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

45 πῆχες τσίτι παριστάνουν τὴν ἑπαυλιὴν τοῦ ἱατροῦ Σόλμες. Σιγή. Κανεῖς δὲν μιλεῖ.

Α Ὑ λ α ί α

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

Ἡ σκηνογραφία τῆς β' πράξεως. Μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι λείπει ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς πάνινους τοίχους. Ἐχει λερώσει καὶ τὸν ἔχουν στελεῖ στήν πλύσι.

ΡΟΞΑΝΑ.— (Παίρνει τὰ ροῦχα της καὶ ξεπορτίζει).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— Ποῦ πᾶς;

ΡΟΞΑΝΑ.— Τὸ ἀγριοπερίστερο χτύπησε τὸ τζάμι. (φεύγει).

ΝΟΡΒΑΓΕΡ.— (Τρέχει ξοπίσω της ξεφωνίζοντας). Ροξάνα!... Ροξάνα!...

(Βρέχει. Ὁ Νορθάγερ γυρίζει, παίρνει μιὰ ὀμπρέλλα καὶ κατεβαίνει πάλι στὸ δρόμο φωνάζοντας): Ροξάνα!... Ροξάνα!...

(Πέφτει ἐπάνω σ' ἕνα λεκὲ τῆς σκηνογραφίας πὸν παριστάνει πεζοδρόμιον).

Α Ὑ λ α ί α

ΓΙΟΧΑΝ ΡΑΪΝΤΕΡ

ποφύγουν τὸν πολὺ κόσμο, πὸν πάντα εἶνε ἐνοχλητικὸς γιὰ τοὺς ἐρωτευμένους, κι' ἐνῶ αὐτὸς τῆς χείδευε τὰ ὠραία ὀλόξανθα μαλλιά, αὐτὴ γελοῦσε σὰν παιδί μετὰ τὸ ἄσπρο φεύτινο; γενάκι του πὸν τῆς φαινόταν τόσο ἀστεῖο...

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἕνας ὄμιλος τρελλῶν μεθυσμένων μασκαράδων πέρασε ἀπὸ μπρὸς τους, μετὰ γέλια καὶ μετὰ χάχανα. Κάποιος ἀπὸ αὐτοὺς ἐτράβηξε μετὰ δύναμι τὴς ξανθῆς πλεξούδας τῆς Μαργαρίτας καὶ ταυτόχρονα ἕνας ἄλλος, φωνάζοντας «σᾶς γνωρίσαμε», ἔρπαξε, μετὰ σκοπὸ νὰ τὸ ξεκολλήσῃ, τὸ λευκὸ μῦσι τοῦ καθαλιέρου της. Τότε... "ὦ! Τότε ἐγίνε κάτι τρομερό! Ὁ κύριος μετὰ τὸ ἄσπρο γενάκι, πὸν ἦταν δικό του κι' ὄχι ξένο, ἄφησε μιὰ κραυγὴ πόνου ἀληθινοῦ καὶ ρίχτηκε οὐρλιάζοντας σὲ μιὰ καρέκλα, ἐνῶ ἡ τετράξανθη Μαργαρίτα κρύβοντας μετὰ τὴς δύο της παλάμες τὸ σχεδὸν φαλακρὸ γερωντικό της κεφάλι, ἀφοῦ ἡ ξανθιά περούκα ἔμεινε στὸ χέρι τοῦ κακοῦ μασκαρά, ἔφευγε τρέχοντας, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τῶν εὐθύμων αὐτῶν ἀνθρώπων πὸν διεσκέδαζαν στὸ ἀριστοκρατικὸ κέντρο.

Ἐνα δυνατὸ χάχανο ἀκούστηκε τότε ἀπὸ ὄσους ἀντελήφθησαν τὴν σκηνὴ τῶν μασκαρεμένων χειρατειῶν. Κι' ἕνας μοχθηρὸς ἐφώνησε:

— Τώρα, μάλιστα, σᾶς γνωρίσαμε... σᾶς γνωρίσαμε...

MIDI

Ο ΑΠΑΡΗΓΟΡΗΤΟΣ

Ο άνθρωπος με τη θλιβερή μάσκα ήρθε κι' ἐκάθησε δίπλα μου με τὸ θάρρος τοῦ μασκαρά.

— Μπορῶ νὰ καθήσω κοντά σας; μ' ἐρώτησε.

— Γιατί ἐδιαλέξατε ἐμένα;

— Γιατί καὶ σεῖς εἴσθε μόνος, ὅπως κι' ἐγώ.

— Καλὰ ἐγώ, ἀλλὰ σεῖς γιατί νὰ εἴσθε μόνος;

Ἄναστέναξε καὶ εἶπε:

— Δὲν ξέρετε κύριε. Ἐμεῖς οἱ μασκαράδες εἴμαστε τὰ πιὸ δυστυχισμένα πλάσματα. Θέλουμε νὰ βλέπουμε τὸν κόσμον γύρω μας νὰ γελάει καὶ δὲν βλέπουμε παρά ξυνισμένα μούτρα.

— Προσθέσατε καὶ ξυνισμένα φαγητά. Ἡ δὲν πρόκειται νὰ φάτε ἐδῶ;

— Δὲν ἔχω ὄρεξι, οὔτε γιὰ φαί.

— Μὰ τότε γιατί ντύθηκαν χριστιανέ μου μασκαράδες;

— Ἄστα εἶν' ὀλόκληρη ἱστορία. Μ' ἔντυσε ἡ γυναῖκα μου.

— Πῶς σ' ἔντυσε;

— Ἦθελε σώνει καὶ καλὰ νὰ πάμε σ' ἕνα χορὸ μετρηφισμένων. Ἐπήγαμε στὸ χορὸ καί....

— Τί ἔγινε;

— Τὴν ἔχασα.

— Πῶς τὴν ἔχασες;

— Ὅπως μπορεῖ κανεὶς νὰ χάσει μιὰ γυναῖκα μέσα σ' ἕνα πλῆθος μασκαράδων.

— Δὲν ἔφαξες;

— Ὅχι, γιατί ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ τὴν εὔρω...

— Δὲν θέλεις νὰ τὴν θρῆς;

— Νὰ τὴ θρῶ; Τί λές χριστιανέ μου. Ἐγὼ εἶδα κι' ἔπαθα ὡς νὰ τὴν χάσω...

— Ὡστε εἴσθε ὁ πιὸ εὐτυχισμένος μασκαράς...

— Φυσικά. Γι' αὐτὸ στενοχωροῦμαι πού δὲν βλέπω γύρω μου ἀνθρώπους με κέφι.

— Φαίνεται πῶς ὄλοι αὐτοὶ δὲν ἔχουν χάσει τίς γυναῖκες τους.

— Ἔτσι φαίνεται. Ὁ γάμος εἶναι μέγα δυστύχημα, κύριε.

— Ἄν καὶ δὲν τὸ παραδέχομαι, συμφωνῶ ἐν τούτοις μαζί σας χάριν διασκεδάσεως...

— Ἀκοῦστε με λοιπόν. Ὁ γάμος εἶναι ὅπως τὸ καρναβάλι.

— Δηλαδή;

— Τὴν πρώτην Κυριακὴν ἀνοίγει

τὸ Τριώδιον. Εἶναι ἡ Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.

— Ποιὸς εἶναι ὁ Φαρισαῖος;

— Ἡ γυναῖκα, ποιὸς ἄλλος; Ὑποκρισία καὶ ψεῦδος καὶ ἀπαιτήσεις καὶ σπατάλη. Δι' αὐτὸ καὶ φθάνομεν ταχέως εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Ἀσώτου. Τότε πιά χαλαρώνουν οἱ δεσμοί, παραλύουν ὄλα. Καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Κυριακὴν τοῦ Παράλυτου. Ὅταν δὲ φαγωθῆ καὶ ἡ τελευταία δραχμὴ ἔρχεται ἡ ἐβδομάς τῆς Τυροφάγου. Καὶ ἀκολουθεῖ ἡ μεγάλη Σαρακοστή καὶ ἡ ἵηστεια. Καμπάνες ἀπὸ δῶ, καμπανιές ἀπὸ κεῖ. Ἀλλὰ τὴν κατάστασιν αὐτὴν δὲν τὴν ἀνέχεται ἡ σύζυγος, δι' ὃ καὶ φθάνει ἀμέσως εἰς τὴν ἐβδομάδα τῶν Ψυχῶν. Μοιράζει δεξιά καὶ ἀριστερά τὴν ψυχὴν τῆς καὶ τελειώνει με τὴν ἑορτὴν τῆς Ἀναλήψεως... Τότε λοιπόν καὶ ὁ σύζυγος πηγαίνει γιὰ τὴν Πεντηκοστή... Αὐτὸ κάνω καὶ ἐγώ.

— Συγχαρητήρια.

— Εὐχαριστῶ.

Ο ΞΕΝΥΧΤΗΣ

ΣΤΙΧΟΙ

ΕΝΑ ΑΠΟΜΕΣΗΜΕΡΟ Τ' ΑΠΡΙΛΗ

Στὸ ἡσυχὸ ἀπομεσήμερο τοῦ Ἀπρίλη
τὸ μυστικὸ σου ἀνέβηκε στὰ χεῖλη
κι' ἀπ' τοὺς ἀνθούς κι' ἀπὸ τὰ ρόδα γύρω
μεθυστικὸ ξεχύθηκε ἕνα μῦρο.

Σὲ λίγο ἐμαραθῆκαν τὰ λουλουδία
καὶ πειὰ ποτὲ δὲν ξαναμίλησαν τὰ χεῖλη
ἔτσι διαβαίνουν ἡ χαρὲς καὶ τὰ τραγούδια
σὰν ἕνα ἀπομεσήμερο τοῦ Ἀπρίλη.

ΓΝΩΜΙΚΑ

«Μὴ θίγῃ τὰ κακῶς κείμενα».

Ρουσσώ

«Ἡ γυνὴ ὁμοιάζει τὴν σκιάν σου. Ὅσο τὴν ἀποφεύγεις τόσο σὲ ἀκολουθεῖ, ὅσο τὴν ἀκολουθεῖς τόσο σοῦ γίνεται τομπούρι».

Μυσοῦ

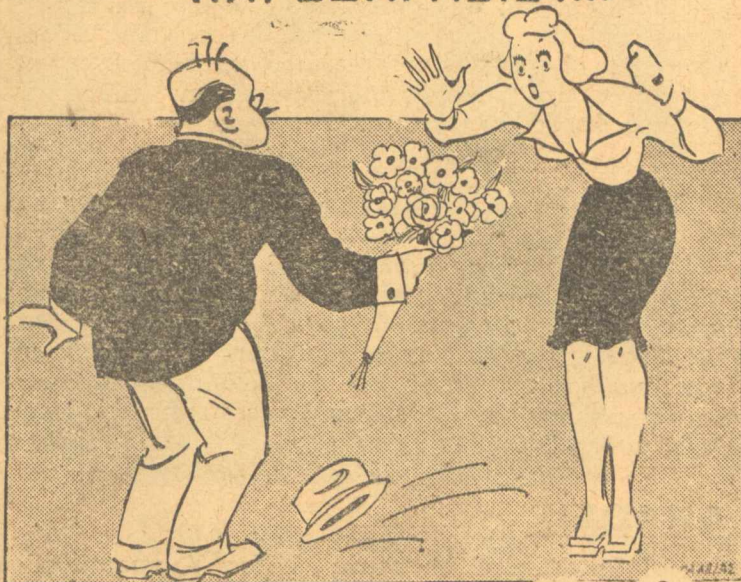
«Ἐπιτρέπεται τὸ καπνίζειν καὶ τὸ πτύειν».

Ἐπιβάτης τοῦ τραμ

«Ἐὰν πλανίσετε κακῶς ἕνα ξύλον νὰ μὴ τὸ πλανίσετε καὶ δευτέραν φοράν, διότι ἡ ἐσχάτη πλάγη εἶνε χεῖρων τῆς πρώτης».

Ἄδιόρθωτος

ΠΑΡΕΪΗΓΗΣΙΣ !...

ΤΙ ΕΙΝ' ΑΥΤΟ!... ΕΓΩ ΔΕΝ ΣΟΥ ΖΗΤΗΣΑ
ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΑΠΟ ΑΝΘΗ ΑΛΛΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙ-
ΚΟ... « Μ Π Ο Υ Κ Ε Τ Ο »

ΔΩΡΕΑΙ

Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μπούζι. μᾶς ἀπέστειλαν δραχμὰς 300 ὑπὲρ τοῦ Ἀσύλου τῶν ἀνιάτων εἰς μνήμην Ἀποκρηάτικης Εὐθυμίας. Τὰ Ἠνωμένα Παγγοποιεῖα Πειραιῶς δραχμὰς 500 ὑπὲρ τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν Βούλας εἰς μνήμην Ἀποκρηάτικης Εὐθυμίας. Εἰς μνήμην Ἀποκρηάτικης Εὐθυμίας ὁ κ. Πικραμένος δραχμὰς 600 ὑπὲρ φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ.

Ὁ Ἄρειος Πάγος... δραχμὰς 100 καὶ μίαν δικαστικὴν ἀπόφασιν εἰς μνήμην τοῦ πνεύματος τοῦ «Φανού».

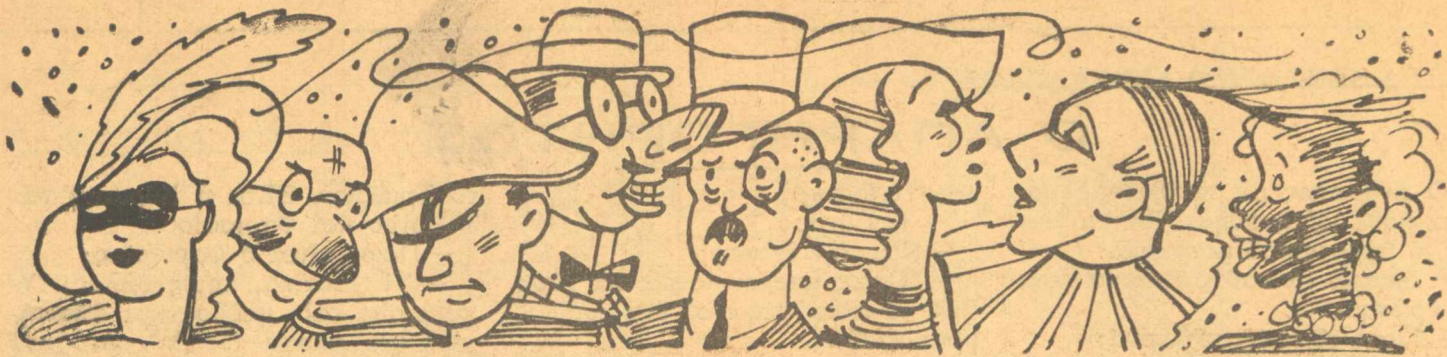
ΣΤΙΧΟΙ ΤΡΟΧΑΙΟΙ

ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ

Τί νὰ τὸ κάνω ποῦχεις χάρι κι' ὠμορφιά
Ἄφοῦ κυττάζεις κάθε θλάκα καὶ χαζὸν
Μοιάζει ἡ καρδιά σου με «δ ι ἄ θ α σ ι ν π ε ζ ῶ ν»
Κι' εἶν' ἡ ἀγάπη σου γιὰ μένα ὄλο καρφιᾶ....

S. O. S.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΩΡΟΥ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΜΟΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 8 Μαρτίου.— Οι «Τάιμς» σχολιάζοντας έν κυρίω άρθρω την εϋθυμίαν τών Ἀθηναίων ἐκφράζουν την ἐλπίδα ὅτι ὁ χαρτοπόλεμος θὰ λήξη ἔνωρίς καὶ ὅτι ὁ ὕπνος θὰ παραταθῆ μέχρι τῆς καθαρᾶς Τρίτης.

Ἡ ἰδία ἐφημερίς δημοσιεύει ἀνταπόκρισιν ἐξ Ἀθηνῶν περὶ τών νέων χωρῶν οἱ ὅποιοι ἐχαρακτήρισθησαν ὡς «**δ ι α β ἄ σ ε ι ς π ε ζ ῶ ν**» καὶ ἐτέθησαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Τροχαίας κινήσεως.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΕΩΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 8 Μαρτίου.— Τὸ Πρακτορεῖον Χαθὰς πληροφορεῖται ὅτι αἱ φῆμαι περὶ γενικῆς ἐπιστρατεύσεως δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀλήθειαν. Ἀληθὲς εἶνε μόνον —προσθέτει— ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐκλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τών ἀποκρέω 10 ἡλικίαι ἀπὸ 20—30, ἀλλ' οὐδεὶς μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς προσῆλθε πρὸς κατὰταξιν εἰς τὰ κέντρα διασκεδάσεως, πλὴν τών κριθέντων ἱκανῶν διὰ βοηθητικὰς ὑπηρεσίας...

ΗΡΕΜΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΩΠΑ

ΡΩΜΗ, 6 Μαρτίου.— Ὁ ἐν Ἀθήναις ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ταχυδρόμου» τηλεγραφεῖ ὅτι μεγάλη ἡρεμία παρατηρεῖται εἰς τὰ μέτωπα τών Ἀθηναίων γλεντζέδων παρ' ὅλην τὴν συρροὴν τών ρυτίδων. Γνωστὴ προσωπικότης τών καμπαρὲ προέβη χρετικῶς εἰς βαρυσημάντους ἀνακοινώσεις. Κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις αὐτὰς προβλέπονται σοβαρὰ γεγονότα διὰ τὴν Μεγάλην Σαρακοστήν, ὅποτε ἄρχεται ἡ νηστεία. Ὁμοίως πληροφορίας μεταδίδει καὶ τὸ Πρακτορεῖον **Χ α λ θ ἄ ς**.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, αὐθημερόν.— Τὸ Πρακτορεῖον Ρώυτερ πληροφορεῖται ὅτι τὰ ἐφετεινὰ ἀποκριάτικα ἀστεῖα εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ προκαλέσουν σοβαρὰς στομαχικὰς ταραχὰς εἰς τὰ Βαλκάνια, ὅποτε κατ' ἀνάγκην ἢ προσοχὴ τών Ἀθηνῶν θὰ στραφῆ πρὸς τὴν ἀνατολικὴν **λ ε κ ἄ ν η ν** τῆς Μεσογείου...

ΑΦΘΟΝΟΣ ΠΤΩΣΙΣ ΧΙΟΝΟΣ

(Ἐπάρχουν ἀνθρώπινα θύματα)

ΑΘΗΝΑΙ, 8 Μαρτίου.— Κατὰ πληροφορίας αὐθεντικῆς πηγῆς νέα θεατρικὴ ἐπιθεώρησις

παρεδόθη εἰς ἓν ἐκ τών γνωστων θεάτρων. Λόγω τῆς ἀφθόνου πτώσεως τῆς χιόνος, αἱ συγκοινωνίαι μετὰ τοῦ πνεύματος διεκόπησαν. Ὑπάρχουν πολλὰ θύματα μεταξὺ τών θεατῶν. Μόλις κατάρθωσε νὰ σωθῆ διὰ λέμβου ὁ Ἀντώνης ὁ βαρκάρης ὁ σερέτης.

ΑΘΗΝΑΙ, αὐθημερόν.— Τὸ Πρακτορεῖον «Τὰς» μεταδίδει ὅτι πολλοὶ εὐθυμογράφοι ἐκήρυξαν χιονοπόλεμον ἐναντίον τών ἀναγνωστῶν τοῦ «Φανοῦ». Εἰς τὰς διαμαρτυρίας τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ, οἱ εὐθυμογράφοι ἀπήντησαν ὅτι ἀκολουθοῦν τὸ εὐαγγελικὸν ρητόν: «Ὁ ἔχων δύο **χ ι ὀ ν α ς** πρέπει νὰ δίδῃ τὴν μίαν».

ΝΕΑΙ ΚΑΤΑΒΥΘΙΣΕΙΣ

ΡΩΜΗ.— Ἀγγέλλεται ἐξ Ἀθηνῶν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν **Κ α ρ ν α θ ἄ λ ι** χωρητικότητος 3.000 τόννων μὲ φορτίον σεραπαντίνας, προσέκρουσεν εἰς τὴν **ν ἄ ρ κ η ν**... τών Ἀθηναίων καὶ ἐβυθίσθη.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ

Συνδρομητὴς τοῦ τηλεφώνου θελήσας νὰ εὔρῃ τὸ ὄνομα καὶ τὸν ἀριθμὸν γνωστοῦ ἱατροῦ τών Ἀθηνῶν ἀπώλεσθη ἐντὸς τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου. Αἱ μέχρι τοῦδε προσπάθειαι πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἀπέβησαν μάταιαι.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Τὸ ἀνευρεθὲν ἄγαλμα τοῦ Ξενοφῶντος κατ' ἄλλους μὲν ἀνήκει εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Ξενοφῶντος, κατ' ἄλλους δὲ εἰς τὸν γαμβρόν του. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἄγαλμα εἶνε εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, σχεδὸν κατεστραμμένον, συμπεραίνουσι τινὲς ὅτι τὸ ἄγαλμα αὐτὸ παριστάνει μᾶλλον τὸν Ξενοφῶντα εἰς τὰς χεῖρας ἐπιμηλοῦς μαθητοῦ...

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ δεκαεξαέτις δεσποινὶς Νίτσα Υ. προσελθοῦσα εἰς τὰ γραφεῖα μας μᾶς παρεκάλεσε νὰ δημοσιεύσωμεν ὅτι αὐρίον τὴν 6 ½ μ. μ. θὰ προβῆ εἰς ἀπόπειραν αὐτοκτονίας εἰς τὸν Β. Κήπον καὶ παρακαλεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσουν.

α) Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν

(Ἀρχαῖοι Ἑλληνες Συγγραφεῖς Δημητράκου). Ἐπιμελεῖα τῶν καθηγητῶν τῆς Κλασσικῆς φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Σκάσση, Πεζοπούλου, Χατζῆ, Καπουκάγια, Σταματάκου.

Ἐκυκλοφόρησαν:

- 1) Ξενοφῶντος Ἑλληνικά (4ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).
- 2) Ἡρόδοτου 1ος τόμος (3ος τῆς Βιβλιοθήκης) σελ. 400 χρυσόδετος δρχ. 140 Ἱστορικοὶ Χάρται Καρολίδου: Ἡ Ἀρχαία Ἑλλάς, τὸ Περσικὸν Κράτος κατὰ τὸν 6ον π. Χ. αἰῶνα. Τὰ ἀρχαῖα ἀνατολικά Κράτη (Ἀσσύριοι, Βαβυλώνιοι, Αἰγύπτιοι κλπ.).
- 3) Πλουτάρχου 2α ἐκδόσεις (2ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).
- 4) Θουκυδίδου 4η ἐκδόσεις (1ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).
- 5) Τὸ χρονοκὶνὸν τοῦ Μορέως (Φραγκοκρατία). (5ος τόμος τῆς Βιβλιοθήκης).

Πρώτην φοράν στὴν Ἑλλάδα ἔκδοσις Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων κυκλοφοροῦν εἰς ἐπανειλημμένας ἐκδόσεις. Αὐτὸ μαρτυρεῖ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Κοινὸν ἐξετίμησε δεόντως τὴν ἐργασίαν τῆς ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ.

Ὁ Δημητράκος ἐπιμένων νὰ παρουσιάσῃ ἀλαθῆτους ἐκδόσεις τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων προσέθεσε καὶ συνεργάτας οἱ ὅποιοι θεωροῦν τὰ χειρόγραφα τῶν μεταφραστῶν πρὶν παραδοθῶν ταῦτα εἰς τὸν ἐπιμελητὴν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια κατόπιν.

Εἰς τὰ ἀθάνατα αὐτὰ ἔργα συνεχίζονται αἱ ἐγγραφαὶ καθημερινῶς εἰς τὸν Ἀρχαῖον Ἐκδοτικὸν Οἶκον Δημητρίου Δημητράκου Α. Ε. Πλατεία Συντάγματος.

Τιμαὶ γ' σειρᾶς συνδρομητῶν (ἰδιὰ τοὺς ἐγγραφομένους ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1940). Συνδρομὴ 30 τόμων δρχ. 3.300 ἀνὰ δρχ. 110 μηνιαίως μὲ τὴν παράδοσιν ἐκάστου τόμου.

Δικαίωμα ἐγγραφῆς δρχ. 110 προπληρωτέαι (ἐκ τῶν ἀνωτέρω δρχ. 3.300) συμφηφιζόμεναι εἰς τὸν τελευταῖον τόμον.

Προσέξατε τὰς τιμάς μας. Συγκρίνατέ τας μὲ ἄλλας. Ὑπολογίζομεν εἰς δραχμὰς 2 ἑκάστον τυπογραφικὸν φύλλον (16 σελίδων) ἀδέτου τόμου. Τὸ ὑλικὸν τῶν βιβλίων μας τῶν δρχ. 3.300 πληρώνεται εἰς ὁμοίας περιπτώσεις δρχ. 10.000—15.000.

Πληρώνομεν δραχμὰς 25 ἑκάστον λάθος κειμένου, εἰς τὸν πρῶτον ὁ ὁποῖος θὰ μᾶς τὸ ὑποδείξῃ.

β) Νέα Βιβλία

6) **Λαϊκὴ Ἀστρονομία** Φλαμμαριῶν βραβευθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας δρχ. 200 (φυλλάδια 66). Πολυτελής ἐκδόσις δρχ. 250. Χρυσόδετος πλέον δρχ. 80. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας δρχ. 20. Οἱ κατὰ φυλλάδια ἀγορασταὶ ἔμποροῦν νὰ τὰ ἀνταλλάσσουν μὲ τὸμον πληρῶνόντες τὰ ἐλλείποντα φυλλάδια κλπ.

«Ὅποια ἀνεξάντλητος ποικιλία διακρίνει τοὺς κόσμους! Ἐπὶ τῆς Σελήνης ὑπάρχουν 12 ἡμερονοκτία τὸ ἔτος. Εἰς τὴν Γῆν ἔχομεν 365 ἡμέρας! Ἐπὶ τοῦ Κρόνου περιέχει 25.217 ἡμέρας. Ἀλλὰ τί νὰ εἰπῶμεν περὶ τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ ὁποῦ ἑκάστον ἔτος διαρκεῖ 165 ἡμέτερα ἔτη; Ἐὰν ἡ βιολογία ἐκεῖ εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν τῆς Γῆς, δεσπονίς 20 ἔτων, ἄρτι μνηστευθεῖσα, ζῆ ἐπὶ 3300 γήινα ἔτη. Ὑπῆρξε σύγχρονος, καὶ ἴσως φίλη τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου!! Ἀθηθαγωγικὴ μνηστή, θὰ νυμφευθῆ μετὰ 300 ἢ 400 ἔτη τὸν νέον τῶν ὀνείρων τῆς!!»

Μὲ τοιοῦτο χροῖμοσ ὁ Φλαμμαριῶν κατορθώνει νὰ κἀμην νὰ ἐννοοῦν καὶ ἄνθρωποι μόλις γνωρίζοντες ἀνάγνωσιν τὰ: πῶς μετροῦν τὰς ἀποστάσεις τοῦ Ἥλιου καὶ τῶν Ἀστέρων καὶ πῶς εὐρίσκουν τὸ βάρος καὶ τὴν ὕλην ἀπὸ τὴν ὁποῖαν οὗτοι ἀποτελοῦνται κλπ.

«Ὁ προσφιλέστερος σκοπὸς μου», γράφει, «εἶναι νὰ καταστῆ τὸ βιβλίον τοῦτο ὅσον τὸ δυνατὸν λαϊκότερον, χωρὶς νὰ παύσῃ νὰ ἀποδῇ νὰ ἀναχρῶσται ἐν ἀκριβέσι διότι ἡ ἀνθρωπότης πλανᾶται ἐπὶ χιλιάδας ἔτων ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῆς Γῆς καὶ τὴν σύστασιν τοῦ Σύμπαντος.

7) **Μέγα Λεξικὸν Ἑλληνικῆς Γλώσσης Δημητράκου** τόμος 6ος δρχ. 420. Χρυσόδετος δρχ. 520. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας πλέον δρχ. 30, ἀπὸ τὴν λ. μεῖννυμι ἕως τὴν λ. προβάλλω. Οἱ κατὰ φυλλάδια παλαιοὶ ἀγορασταὶ τῆς ἐφημερίδος Νέος Κόσμος καὶ οἱ νεώτεροι ἔμποροῦν νὰ ἀνταλλάσσουν τὰ φυλλάδια μὲ τόμους πληρῶνόντες τὰ ἐλλείποντα φυλλάδια κλπ.

8) **Ἱστορία Οὐέλς** βραβευθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας (τόμος Α' φυλλάδια 46) δρχ. 140. Ἐκδόσις πολυτελής δρχ. 180. Χρυσόδετος πλέον δρχ. 80. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας πλέον δρχ. 20. Τὸ ἔργον εἶναι αὐτοτελὲς περιλαμβάνον τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος ἐπὶ 500.000 ἔτη μέχρι τοῦ Μωάμεθ (630 μ.Χ.). Οἱ κατὰ φυλλάδια ἀγορασταὶ ἔμποροῦν νὰ ἀνταλλάσσουν μὲ τὸμον πληρῶνόντες τὰ ἐλλείποντα φυλλάδια κλπ. Ὁ Οὐέλς δὲν ἔγραψε μόνον γεγονότα καὶ περιγραφὰς μαχῶν, τὰ ὁποῖα οὐτε μορφῶνουν τὸ ἄτομον, οὐτε συγκρατοῦνται. Ἐγράψεν ἐρεῦνας καὶ κρίσεις ἐπὶ τῆς ἐξέλιξεως τοῦ ἀνθρώπου, ἦτοι ἱστορίαν πολιτισμοῦ.

Ὁ Οὐέλς μελετῶν τὰ στρώματα τῆς Γῆς εὐρίσκει τὸν ὑπᾶνθρωπον πρὸ 500.000 ἔτων, τὸν ἡμᾶνθρωπον πρὸ 150.000 ἔτων, τὸν τέλειον ἄνθρωπον πρὸ 50.000 ἔτων. Ἐπειτα παρακολουθῶν τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου μέχρι σήμερον καὶ βυθίζων τὸ βλέμμα του εἰς τὰ βάθη τοῦ μέλλοντος, προβλέπει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐπὶ χιλιάδας ἔτων.

Ὁ ἀναγνώστης μετὰ τὴν μελέτην τοῦ βιβλίου βλέπει τὸν Κόσμον μὲ τὸ μάτι τοῦ ἐπιστήμονος καὶ τοῦ μορφωμένου.

9) **Ὁ Ὀμιλητὴς** δρχ. 60 δεμένον δρχ. 80. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας ἐπὶ πλέον δρχ. 10. Συλλογὴ ὀμιλιῶν διακεκριμένων ὀμιλητῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ Ἐθνικῶν καὶ Σχολικῶν ἑορτῶν καὶ μνημοσύνων κλπ. Ὁδηγίαι διὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἀπαγγελίαν λόγων εἰς διαφόρους περιστάσεις.

10) **Ὁδηγὸς τῆς Ὀρθογραφίας** ὑπὸ Γκιννοπούλου γυμνασιάρχου δρχ. 60. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας ἐπὶ πλέον δρχ. 10.

Ὁ ἐπιστήμων, ὁ φοιτητὴς, ὁ μαθητὴς, ὁ ἔμπορος, ὁ ὑπάλληλος λαμβάνουν ἀνάγκην καθεστῆναι νὰ προσφῶνουν εἰς ἓνα βοήθημα δι' ἀπορίας ὀρθογραφικῆς. Ὁ ΟΔΗΓΟΣ αὐτὸς λύει καὶ διδάσκει καθεστῆναι ὀρθογραφικὸν ζήτημα ποῦ παρουσιάζεται καὶ ἀναπληροῖ τὸν καθηγητὴν.

ΑΡΧΑΙΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

Ἀθῆναι - Κεντρικόν: Ἀλθαίας 4 - Πρατήριον: Πλατεία Συντάγματος.

Μία σ'ἕνα κολί πούδρα Rea...
...βρίσκεται ἡ ὀμορφιά σας...

ἡ Πούδρα Rea εἶναι
προϊὸν τῆς Ἀρωματοποιίας Cna.
Ὑπάρχει εἰς 9 σταθεροὺς χρωματισμοὺς
καὶ πωλεῖται σ' ὅλα τὰ καλὰ καταστήματα.

BLAUPUNKT RADIO

Τὸ **Ραδιόφωνο**
ποῦ ὀνειρεύεται
νὰ ἀποκτήσῃ
κάθε
φιλόμουσος

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΠΑΑ. ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ
ΜΑΝΔΛΙΚΙΔΗΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 20 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 26.629

Ο ΦΑΝΟΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΕΙΣΕΛΘΗ. Η
ΑΝΟΙΞΙΣ ΤΟΥ 1940

